

PEACE Info (November 7, 2022)

- Why Myanmar's Dry Months Will See More Fighting and Regime Atrocities
- Resistance force assassinates alleged members of junta-backed militia in Yangon
- Two civilians killed, nearly 20 held hostage as Myanmar military continues attacks on Sagaing Region villages
- Troops kill 4 villagers and 4 anti-junta fighters in Sagaing region
- Resistance Group Reports New Fighting in Shan State
- Regime Relies On Waterways To Reach Northern Kachin
- Military regime seeking to control Kayah State
- Beyond the Headlines: Myanmar junta clamps down harder on media
- Crime Surges Under Myanmar Junta as Rule of Law Crumbles
- စစ်ကြောင်းထိုးခံနေရတဲ့ မုံရွာတောင်ပိုင်းတိုက်ပွဲ PDF နဲ့ ဒေသခံ ရှစ်ဦး သေဆုံး
- စစ်ကောင်စီတပ်အတွက် ရိက္ခာသယ်ဆောင်လာသည့်ရေယာဉ်ကို မြောင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များဖမ်းဆီး ပြီး ပြည်သူများထံ ဆန်အိတ်များဝေငှ
- မြင်းမူမြို့နယ် လက္ခပင်ကျေးရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်က လက်နက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သဖြင့် ဒေသခံ ၃ ဦး အပြင်းအထန်ဒဏ်ရာရ
- အရာတော်တွင် ဒရုန်းဖြင့်တိုက်ခိုက်ခံခဲ့ရသဖြင့် စစ်သားနှင့်ပျူစောထီး ၁၅ ဦးထက်မနည်း သေဆုံး
- မြိုင်မြို့နယ်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် ပျူစောထီးများ တိုက်ခိုက်ခံရပြီး ၅ ဦးခန့် သေဆုံး
- ပုလောမြို့တွင် စစ်ကြောင်းထိုးလာသည့် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ မင်းထိန်ရွာအနီး၌ မိုင်းဆွဲခံရပြီး ၁၀ ဦးခန့် သေဆုံးဟုဆို
- တနင်္သာရီတိုင်းမှာ အရပ်သားသေဆုံးမှု ၂၉၃ ဦးရှိပြီလို့ Southern Monitor ထုတ်ပြန်
- ကချင်စစ်မျက်နှာကို မျှော်ကြည့်ခြင်း
- KIA ထိန်းချုပ်နယ်မြေ မိုင်ဂျာယန်မြို့ လက်နက်ကြီးနဲ့ အပစ်ခံရ
- မိုးမောက်မြို့နယ် ကျေးရွာအတွင်း စစ်ကောင်စီတပ်စွဲထားပြီး စစ်ရေး တင်းမာနေဆဲ
- စစ်ကောင်စီတပ်သား ၁ ဦး လက်နက် နှစ်လက်နှင့်ကျည်များယူဆောင်လာပြီး KNU ထံ လာရောက်ပူးပေါင်း
- စစ်ကောင်စီတပ်သားလေးဦး ကရင်တပ်ထဲဝင်ရောက်ခဲ့တယ်လို့ KNU ထုတ်ပြန်
- ကတိုင်တိုတွင် စစ်ကောင်စီတပ်များက စစ်ကြောင်းထိုးဝင်ရောက်လာမှုကြောင့် ဒေသခံပြည်သူများ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရ
- ဘားအံ၌ ကရင်ပြည်နယ်နေပွဲအတွက် စစ်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်နှင့် ဝန်ကြီးများရောက်နေချိန် ဗုံးကွဲ
- ပြည်နယ်နေကျင်းပသည့် ကွင်းအနီး အသံဗုံး ၂ ကြိမ်ခန့် ပေါက်ကွဲသံကြားရကြောင်း မြို့ခံများပြောဆို
- ဟားခါးမြို့နယ် သီးမြစ်တံတားအနီး စစ်ကောင်စီတပ်မှ တိုက်လေယာဉ်ဖြင့်ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်
- သိန္နီ PDF နှင့် စစ်ကောင်စီ တိုက်ပွဲကြား PDF တပ်ဖွဲ့ ၇ ဦး ကျဆုံး
- မိုင်းယော်တိုက်နယ်အတွင်း စစ်ရေးတင်းမာနေဆဲ ဒေသခံများလယ်ယာ မသွားနိုင်သေး
- မြန်မာစစ်တပ် ကမ်းကုန်အောင်ကျူးလွန်နေပြီ (ဓားရိုင်း)
- အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီက သံဃာအပါး ၂၀ ကျော်ကို အဓမ္မ ဖမ်းဆီးထောင်ချ၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း
- နွားထိုးကြီးမှာ NLD ပါတီဝင်တွေ အပါအဝင် လေးဦးအသတ်ခံရ
- သရက်ချောင်းတွင် ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဟောင်းတစ်ဦး သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခံရ
- စစ်အုပ်စု အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ ၂,၄၂၀ ထိရှိလာ
- မျက်မှောက်ခေတ်ကာလရဲ့ အာဏာရှင်စနစ်နဲ့ ဒီမိုကရေစီစနစ် အားပြိုင်မှု
- စစ်ကောင်စီ၏ လေကြောင်းနှင့် လက်နက်ကြီး ပစ်ကူကို အနီးကပ်ကြည့်ရှုခြင်း
- အန်စီအေစာချုပ်အတိုင်း လျှောက်လှမ်းမှ နိုင်ငံအေးချမ်းမည်ဟု အာဏာသိမ်းစစ်ခေါင်းဆောင် ပြော
- အာဆီယံခေါင်းဆောင်များညီလာခံ၌ မြန်မာ့အရေး အဓိကဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာတစ်ခု ဖြစ်နိုင်
- ကျား/မအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုပျောက်ရေး အစီအစဉ်မရှိကြောင်း UNOCHA ၏ ထုတ်ပြန်မှုအပေါ် KWO တုန့်ပြန်

Why Myanmar's Dry Months Will See More Fighting and Regime Atrocities

By NAYT THIT | 5 November 2022

Fighting in Myanmar is expected to intensify as the dry season starts and operations become easier, although it will also enable the easier deployment of junta airpower, according to defectors.

The civilian National Unity Government (NUG) on October 7 urged all resistance forces to make the next 12 months decisive in the war against the regime.

However, regime atrocities are set to increase.

Regime forces repeatedly commit arson attacks, massacres, airstrikes and bombardments on resistance forces and civilian targets, including an airstrike on an outdoor concert in Hpakant Township, Kachin State, last month.

Junta arson attacks constitute a crime against humanity. In October more than 1,550 houses and other civilian structures were burned down, said the NUG's Ministry of Home Affairs on Wednesday.

Meanwhile, heavy battles were initiated by residents forces across the country.

A heavy clash broke out in Karen State on October 21 when the Karen National Liberation Army (KNLA) and its resistance allies raided junta bases and police stations in Kawkareik town. The junta responded with shelling and airstrikes.

Around 10 days of fighting took place between the junta and the Kachin Independence Army (KIA) with allied resistance groups in Momauk Township in late October when the regime used troops and airpower to attempt an occupation of Lung Ja Bum hill held by the KIA. The junta suffered at least 80 casualties.

Padoh Saw Taw Nee, head of Karen National Union's external affairs, said the dry season would favor anti-regime forces.

"Many separate groups are operating, seeing the regime as the common enemy. Our revolution will definitely develop during the dry season but it is too early to say when it will achieve victory," he told The Irrawaddy.

In September, the NUG claimed that anti-regime forces have effective control over more than half the country.

The junta will use airpower during the dry season as its ground forces suffer heavy losses, former army captain Lin Htet Aung, who defected after last year's coup, told The Irrawaddy on Thursday.

He advised resistance forces not to use large bases and try to keep the location of their fighters secret to minimize the effect of junta airstrikes.

Junta fighter jets. / Myanmar's regime

Another ex-captain Zay Thu Aung, an air force pilot who defected after the coup, said resistance bases will be the main target for airstrikes.

“As ground offensives have failed, they are now dependent on airpower,” he added.

In Kayah State, the regime conducted 171 airstrikes between February and October compared with two airstrikes last year, according to the Progressive Karenni People's Force that monitors regime atrocities.

The group said battles between anti-regime forces and the junta nearly doubled. In 2021 132 firefights were reported with 375 this year.

Ko Nway Oo, a founder of the Civil Defense and Security Organization of Myaung in Sagaing, said junta air raids had increased as attacks by ground troops had decreased since the rainy season ended.

He added that resistance forces have no anti-aircraft weapons.

On what to expect in the coming months, Capt Lin Htet Aung said: “The junta will suffer more losses and the atrocities will increase. The people's suffering will increase.”

<https://www.irrawaddy.com/opinion/analysis/why-myanmars-dry-months-will-see-more-fighting-and-regime-atrocities.html>

Resistance force assassinates alleged members of junta-backed militia in Yangon

Guerrilla fighters open fire on seven men in Twantay accused of raising funds for the military, killing three

[Han Thit](#) | Published on Nov 7, 2022

A Pyu Saw Htee training exercise is held in Sagaing Region in October (Pro-junta media outlets)

Three men were killed after a local anti-junta resistance group launched an attack on seven alleged members of the military-backed Pyu Saw Htee militia in Yangon's Twantay Township on Saturday.

An officer in the Twantay Guerrilla Force claimed responsibility for the assault, which took place in Thaban Seik village, seven miles from the township's administrative centre.

“They were raising funds for the military and we decided to eliminate them because they were also threatening the security of the area,” he told Myanmar Now.

The men, who were between the ages of 26 and 40, were identified as Thein Zaw, Thein Win, Hein Min Htet, Aung Thu, Kyaw Lin Naing and Hein Min Thi.

Myanmar Now is unable to independently verify their status as members of the Pyu Saw Htee, a nationwide network armed and trained by the junta to support the military in their fight against the anti-coup resistance movement.

Armed with pistols, two members of the Twantay Guerrilla Force reportedly opened fire on the seven men as they were assembling at a home belonging to Thein Zaw and Thein Win, who were brothers and among the casualties.

Kyaw Lin Naing was wounded and died on the way to the hospital, according to junta propaganda channels on the platform Telegram, which identified the victims as manual labourers.

On Sunday, a married couple were shot and killed by unknown perpetrators in Twantay at their vehicle repair shop in Lakapone village. A member of the shop’s staff found the bodies of Toe Min Htike, 41, and Pa Pa Win, 21, with bullet wounds to the head, neck and arms.

“We don’t know why they were killed, but we have released a statement saying that we will uncover who the perpetrators of this attack were,” the Twantay Guerrilla Force officer said, adding that he was “saddened” by their deaths and that they were not believed to have ties to any junta entities.

After their murders, several Myanmar army soldiers reportedly arrested around 20 locals from Lakapone and the surrounding communities.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/resistance-force-assassinates-alleged-members-of-junta-backed-militia-in-yangon>

Two civilians killed, nearly 20 held hostage as Myanmar military continues attacks on Sagaing Region villages

The leader of a village defence team is also found to have been executed after one day after his capture by junta forces

[Khin Yi Yi Zaw](#) / [Thura Maung](#) | Published on Nov 7, 2022

Amid a series of military raids throughout Sagaing Region last week, heavy artillery fire by a junta unit in Kanbalu Township killed two civilians, while a prisoner captured by the military in Budalin was found dead on the same day.

Local defence team members in Sagaing Region in October (Myanmar Now)

Soldiers stationed in the Kanbalu village of Koe Taung Boet fired shells at neighbouring Zee Ka Nar on November 3 after anti-junta defence forces ambushed 50 advancing Myanmar army troops, according to a local.

The military had previously occupied Zee Ka Nar for two nights, forcing residents to flee, but the local man explained that the shelling began as villagers cautiously started to return.

“Locals were forced to stay on their farms as their villages were being torched and the defence forces were intercepting the junta during their assaults,” he told Myanmar Now. “The military then started firing shells at the village to secure passage for their own forces.”

Twelve-year-old Paing Shin Mu was killed after being hit in the head with shrapnel from the artillery, and his 68-year-old grandmother, Daw Win, later died of similar injuries to her abdomen, villagers said.

Paing Shin Mu, 12, killed in a Myanmar army shelling of Zee Ka Nar village in Kanbalu Township on November 3 (Kyunhla Activists Group / Facebook)

Their home was also destroyed, and Paing Shin Mu’s younger sister, Thoon Yati, age 7, was reportedly wounded in the attack.

“I don’t know what kind of artillery shell it was but we couldn’t even get close to their house, because the fire was huge. The entire house and the barn beside were completely reduced to ashes,” the local source said.

Around 150 soldiers from the nearby city of Monywa—where the Northwestern Military Command is located—arrived in southern Budalin Township on November 2, and proceeded to raid multiple villages in that area.

Daw Win, 68, killed in a Myanmar army shelling of Zee Ka Nar village in Kanbalu Township on November 3 (Kyunhla Activists Group / Facebook)

Wai Phyo Aung, the leader of the Kan Swei village defence team who had been scouting the area at the time of the raids, was captured by the junta forces. He was found dead on a rubber farm from a gunshot wound to the chest the next day, a defence team member said—the fourth Budalin resistance fighter to be killed since early October.

In both Kanbalu and Budalin, the military took multiple civilian hostages in the recent attacks.

The unit that struck Kan Swei went on to loot homes in the villages of Tayaw Taw and Kokkosu, nine miles to the north. There, they captured eight locals, including two five-year-old children, and held them in a local monastery while questioning them about local defence forces.

“They said they would torch one house for every gunshot that they heard. We didn’t attack them as we didn’t want the military to harm the hostages,” said an officer from the local Byattwi-Byatta resistance group, named for two Burmese mythical creatures.

Most of the villagers were released after a day, but two men in their 30s were reportedly forced to accompany the troops as they continued their advance, the resistance officer said.

The body of Wai Phyo Aung, the leader of Kan Swei village defence team, killed by the military and seen on November 3 (Supplied)

More than 10 locals were also detained by the military unit in Kanbalu Township, arrested from farms where they sought refuge after their villages were targeted, according to an officer from the People’s Administration Team for the Koe Taung Boet region, which includes more than 20 communities. Some 500 homes in 13 villages in the area have been destroyed by the junta since the February 2021 coup, with residents of at least eight such sites having been displaced.

“The military arrested several locals and accused them of having contact with the revolutionary forces,” he told Myanmar Now. “It’s clear that none of the locals support the military. If they did, they’d be greeting them at the village entrance instead of fleeing.”

The military council has not released any information on its operations in Budalin and Kabalu townships.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/two-civilians-killed-nearly-20-held-hostage-as-myanmar-military-continues-attacks-on-sagaing>

Troops kill 4 villagers and 4 anti-junta fighters in Sagaing region

The deaths come on the 5th day of fierce fighting around Myanmar’s Monywa township.

By RFA Burmese | 2022.11.07

Junta troops killed four villagers and four members of a local People’s Defense Force (PDF), in a five-day onslaught, during which the junta set fire to villages in the south of Sagaing region’s Monywa township forcing more than 3,000 villagers to flee their homes.

Smoke rises from Monywa township's Htan Lay Pin village, which was torched by junta troops on Nov. 6, 2022. Monywa-AMyint Road Information Group

A local told RFA the eight people killed on Sunday were not all PDF members as claimed on pro-junta Telegram channels.

"The military channels posted pictures of eight dead PDF members, but actually only four PDF people died and the other four are civilians," said a spokesperson for the Monywa-AMyint (sic) Road Information Group, which reports on events in Monywa and Amyint townships.

"It can be seen in the picture, the people who were shot and killed in Paso [traditional male clothing] without weapons were civilians. One hand-made gun and four new guns were taken," the spokesperson said.

Locals said it was difficult to confirm which villages the dead came from because junta troops are still stationed around Htan Lay Pin village making it difficult for them to return home and check with other residents.

They told RFA the column of troops came from battalions based in Monywa, adding up to around 150 fighters when combined with the military-affiliated Pyu Saw Htee group in Taw Pu village,

Sagaing region has seen some of the fiercest fighting between junta troops and PDFs since the coup in February 2021. Soldiers have also targeted villages in the region that are thought to be harboring anti-junta fighters.

Earlier this month the army shelled a village in Sagaing's Kanbalu township killing two members of the same family and injuring two others.

More than 1500 civilians died in Sagaing between the start of the junta-regime and the end of October this year, according to the Institute for Strategy and Policy - Myanmar, an independent think tank.

<https://www.rfa.org/english/news/myanmar/junta-kill-eight-in-sagaing-11072022052249.html>

Resistance Group Reports New Fighting in Shan State

By HEIN HTOO ZAN | 7 November 2022

At least 20 Myanmar junta troops were reportedly killed in ongoing clashes since November 2 with the Theinni People's Defense Force (PDF) in Hseni Township, northern Shan State.

The resistance group said seven of its fighters had been killed.

The Irrawaddy could not independently verify the reports.

Junta troops started patrolling the Hseni-Hopan ridge beside the Kunlong road, which started the current fighting.

The PDF is one of the few resistance groups in Shan State formed since the 2021 coup. The sprawling state has seen limited fighting since the coup.

The resistance group ambushed junta trucks on the Hseni-Kunlon road near Pan Tee village on October 21, sparking the recent clashes.

The PDF posted on social media that its request for weapons from the civilian National Unity Government had gone unanswered.

More than 200 junta troops have been deployed in the area with more expected to arrive soon.

“We can still hear fighting. It started several days ago. It is still quite far from the town. We worry that it will escalate. We stay away from the road,” said Nang Mwan Sein, 34, of Hseni.

The PDF said it retreated from three outposts but has since returned to its main base in the forest and other outposts.

The group said it had 32 injured troops while the junta had suffered at least 60 injuries.

“Villages are behind our main base so we will fight to the death to protect them,” a PDF statement said on Monday.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/resistance-group-reports-new-fighting-in-shan-state.html>

Regime Relies On Waterways To Reach Northern Kachin

7th November 2022

To escape the relentless ambushes of resistance forces, the regime has resorted to sending its soldiers across the Irrawaddy River through the Sagaing Region to northern Kachin State, having lost control of land routes since late April.

A People’s Defence Force (PDF) officer said the BA need to send troops, weapons and food rations to Kachin State to cross Sagaing. However, it is very difficult for them to cross this area by land as they are often attacked. On the river, things are different. “We fired a missile at the flotillas

near Katha, but it was ineffective because their ships were traveling in the middle of the river” and out of range, he said. “We have no weapons to sink their ships and they know it.”

However, the Kachin Independence Army and the PDF claimed some lives when they attacked six ships travelling from Mandalay to Bhamo on 18 August.

Since September, jet fighters from Mandalay and warships from the Light Infantry Battalion 309 have been protecting the flotillas on the river. “The gunships fly low and I think we can attack them with machine gun fire. But we don’t because then they would attack civilians and cause enormous suffering,” the source explained.

According to the PDF, the BA sent cargo ships twice between January and July and three times between August and October to transport food rations from Sagaing to Kachin State.

In mid-October, it sent five ships from Mandalay with troops and supplies, which were used to transport passengers before the coup. These ships were guarded by two military vessels armed with artillery and machine guns. After resistance groups attacked them near Katha in Sagaing, the combat ships took the forward and rear positions and all of the vessels reached Bhamo in Kachin State on 25 October.

According to a Kachin People Defence Force (KPDF) officer, BA soldiers guarding the ships sometimes beat and kidnap civilians on the riverbank and burn their homes. They also fire artillery indiscriminately at villages from the ships. “That’s why it’s difficult to attack them, they don’t care what happens to the people.”

The attacks prevent civilians from cultivating their farms, and both people and their livestock are killed by shelling. This year, six people, including two children under 12, were killed by Burmese shells fired along the Irrawaddy River in Kachin State.

The regime has attacked the river villages of Moetar Lay, Yay Ni, Tok Gyi, Ahtet Thanpaya Kon, Ahtet Wel Gyi, Mel Hin, Min Leh, Thasi, Kon Tha, Min Kyaung Kon, Sintai Kon, Tha Hpan Dawnt, Sitt Kon, Bant Bwe, Don Awt, Thit Phyu Kon and Ku Lway Yway. Most of the residents have fled their homes.

Before switching to the river, the army sent fuel to Kachin State via the Shwebo – Indaw – Myitkyina – Htigyaing roads.

As fighting in Sagaing and parts of Kachin State continues to escalate and the army uses waterways to send its soldiers to the battlefield, it relies on air support to overcome the guerrilla warfare of the resistance fighters. This also seems to apply to the fighting in the rest of Burma.

“The air force is their main strength. But we’ll try to stop their military ships on the river,” the KPDF officer said.

In a 2022 report, the UN Special Rapporteur on the situation of human rights in Burma has called for an arms embargo because of the regime's airstrikes on civilian villages. In a recent statement, the UN said a airstrike on a concert in Hpakant last month appeared to be another example of "excessive and disproportionate use of force by security forces against unarmed civilians".

<https://kachinnews.com/2022/11/07/regime-relies-on-waterways-to-reach-northern-kachin/>

Military regime seeking to control Kayah State

By Thanlwintimes - November 7, 2022

Loikaw, November (6) - The Military Council is making an attempt to control Kayah State, where fierce fighting is going on, the Karenni resistance forces told Than Lwin Times.

The coup council deployed a considerable number of troops along the strategically important Loikaw-Demoso-Hpruso-Mobye Union Road and attempted to exert some control over the state.

These areas under the control of the Military Council Army were formerly occupied by the People's Defense Forces.

However, the military council utilized heavy weapons as well as airstrikes in September, causing the People's Defense Forces to relinquish several territories.

Currently, fighting continues between the PDFs and the regime forces that are trying to control Union Road, the Karenni National Progressive Party's (KNPP) spokesperson, U Aung San Myint said.

Furthermore, the military council uses portions of the Union Road that they control to transport troops, reinforce, and supply ammunition and supplies.

"Soldiers are stationed along this Demos-Hpruso road. Three days ago, our comrades were shot and killed while scouting. Because the soldiers were there, the locals did not dare to go home. Some locals go to their homes and carry their belongings quietly," the spokesperson of Demoso PDF said.

Because Kayah State is adjacent to Nay Pyi Taw and a militarily significant region, the junta regime is attempting to keep it under control.

However, the military council has yet to gain control of Kayah State and relinquish the majority of the territories.

Due to fighting between the military council and local resistance forces following the military coup in Kayah state, almost 200,000 local residents fled and have not been able to return to their homes till now.

<https://thantwintimes.com/2022/11/07/military-regime-seeking-to-control-kayah-state/>

Beyond the Headlines: Myanmar junta clamps down harder on media

Myanmar Now provides an overview of underreported developments in the country from the past week, October 31 - November 7

[Myanmar Now](#) | Published on Nov 7, 2022

A protester makes the three-finger salute in front of junta police during a demonstration near Yangon's Sule Pagoda on February 6, 2021 (Aung Kyaw Htet/SOPA Images/LightRocket via Getty Images)

Media

Myanmar's military regime has officially banned The Irrawaddy, the news outlet reported on October 31.

In a statement released three days earlier, the junta's Ministry of Information accused the organisation of "damaging state security, rule of law and public tranquillity" in its coverage of the country's post-coup conflict.

The Irrawaddy said that its publisher, Thaung Win, was arrested several weeks before its publishing license was revoked, and that a staff member was also temporarily detained earlier this year.

The publication was sued for incitement in March of last year for its reporting on anti-coup protests. Regime forces raided its office in downtown Yangon twice last year, and the home of one of its editors early this year.

A sign denouncing Myanmar military chief Min Aung Hlaing is pictured on barbed wire as protesters take part in a Yangon demonstration against the coup on February 22, 2021 (Ye Aung Thu/AFP via Getty Images)

The military also announced in mid-October that it would take legal action against The Irrawaddy and the BBC Burmese Service for their reporting on the [fatal shooting](#) of three pilgrims near Mon State's Kyaiktiyo

Pagoda, also known as the Golden Rock, during a shootout there between resistance fighters and junta soldiers on October 12.

The Irrawaddy and other outlets reported that the victims were killed when soldiers opened fire in response to an ambush by anti-regime forces.

Junta affairs

A new Registration of Associations Law went into effect on October 28, imposing new restrictions on not-for-profit groups, including both local and international non-governmental organisations (NGOs).

The new legislation, which replaces a law enacted under the quasi-civilian administration of former general Thein Sein in 2014, requires that at least 40 percent of board members must be Myanmar nationals and explicitly forbids groups from “interfering in the internal affairs or politics of the state.”

The move has alarmed many civil society groups and charitable organisations, as it also requires that they submit quarterly reports to junta-controlled township General Administration Departments and allow inspections by any “concerned government authorities” when needed.

Other provisions include increases in registration and renewal fees, changes in the registration timeline, and tightening of appeals against rejection of registration applications.

The law also introduces criminal penalties of up to five years for organisations having direct or indirect contact with or supporting groups and individuals that have taken up arms against the state, or that are designated by the state as terrorists or unlawful associations. The same penalty applies to organisations that the regime sees as “directly or indirectly harming the sovereignty, law and order, security, and ethnic unity of the state.”

Myanmar’s junta chief Min Aung Hlaing visited the towns of Dawei and Myeik in southern Myanmar’s Tanintharyi Region last week to meet with local businesspeople and inspect the site of a long-delayed Special Economic Zone (SEZ), state media reported.

Min Aung Hlaing (seated at far left) attends a meeting about the Dawei SEZ on November 4 (Cincds)

The multibillion-dollar SEZ project, located near Dawei’s deep-sea port, has faced strong local opposition since 2008, when the junta then in power signed a memorandum of understanding with the government of Thailand to transform the coastal town into Southeast Asia’s largest industrial and trade zone.

Min Aung Hlaing's visit was seen by some as a sign that he is keen to resume the project, which covers an area of nearly 200 square kilometres.

International affairs

Thai authorities seized US\$47m worth of assets from a drug network operated by Myanmar arms dealer Tun Min Latt, the Bangkok Post reported on November 3. The assets included money, cars, luxury items, hotels, and resorts.

The 53-year-old was [detained](#) by the Royal Thai Police on September 17 along with three Thai nationals for suspected involvement in narcotics distribution and money laundering.

Rights groups Justice for Myanmar has also [accused him](#) of acting as an arms broker for Myanmar's military junta. The son of a former air force lieutenant colonel, he has reportedly been involved in acquiring drones and aircraft parts for the regime, which has made extensive use of fighter jets and attack helicopters to carry out airstrikes on resistance forces and civilians.

Urban violence

At least three regime targets were attacked with explosives in Mandalay early last week, resulting in a number of junta casualties.

The first incident took place in the city's Pyigyitagon Township on October 31, where a ward administration office was attacked by three urban guerrilla groups armed with grenades. A ward administrator was killed and at least five junta forces were injured, the groups claimed. Local residents confirmed the reports.

The next day, junta forces on patrol in three vehicles were attacked with explosives at a street junction in Aungmyay Thazan Township in an early morning ambush. Two vehicles sustained damage and at least one police officer was killed, local residents said.

Visitors are seen at Shwedagon Pagoda on November 7 (Myanmar Now)

About three hours later, residents of Chanmyathazi Township reported hearing a loud explosion near an area police station, followed by continuous gunfire. Citing eyewitnesses, a resident told Myanmar Now that the target was a police vehicle used to transport prisoners. At least two police officers were reportedly

killed.

Religion

November 7 was the full moon day of the Myanmar month of Tazaungmon, which marks the end of the Buddhist rains retreat. As one of the key events of the traditional Myanmar calendar, it typically sees large numbers of devotees flocking to temples. This year, however, security was reportedly tight at Shwedagon Pagoda, the country's most revered religious site. Pagoda trustees closed the west gate and junta forces—both in uniform and in plainclothes—were seen surrounding the golden structure.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/beyond-the-headlines-myanmar-junta-clamps-down-harder-on-media>

Crime Surges Under Myanmar Junta as Rule of Law Crumbles

By YUZANA | 7 November 2022

Myanmar's citizens have witnessed surging crime in their neighborhoods since the military coup last year, as law enforcement deteriorates and the regime is unable to run the country properly. The country's business hub, Yangon, is no exception.

U Myint Wai, a 78-year-old retired physics lecturer from Yangon University, was killed along with his wife in their apartment in Mingalar Taung Nyunt Township last week. He was known for his books explaining relativity, quantum theory and other complex scientific concepts to general readers in Myanmar. He had been bedridden for years after fracturing his thigh bone.

He and his wife, also a retired teacher in her 70s, were found dead with knife wounds on Sunday. Money and valuables in the house were stolen by the murderers, according to neighbors.

The elderly couple's vicious murder was yet another example of how the criminal element has been unleashed as the city's rule of law crumbles in the wake of last year's military takeover.

On Tuesday, a building material shop in downtown Pabedan Township was robbed by three men. CCTV footage of the scene shows the men stabbing the shop owner several times with knives before stealing 15 million kyats (over US\$7,000), two mobile phones and a car.

A CCTV screengrab shows robbers attacking the owner of a construction materials shop in downtown Pabedan Township on Tuesday.

Last week, Ko Ye Lin was paralyzed with fear as he watched an armed gang rob a victim on the city's YBS bus line.

He had been taking a nap on the bus when he was woken by the sounds of a commotion. In front of him, a male passenger was being held by the

neck by one assailant as another beat him with nunchuks. The passenger screamed for help, but no one in the bus dared move because the gang of some seven men were brandishing knives and other weapons.

The gang snatched the phones and wallets from the victim and his female friend before the bus driver hit the brakes, allowing the passengers to flee.

“I had read about the spate of robberies on the YBS social media group but I was shocked when it happened to me, and didn’t know what to do,” Ko Ye Lin said.

Lives robbed of security

Yangon residents lived in relative security before the coup in February 2021, but conditions are very different now.

They have witnessed a surge in crimes like murder, robbery and looting amid soaring inflation and a lack of job opportunities following the military takeover.

Residents also blamed the police for focusing on arresting anti-junta activists and resistance forces, rather than performing their basic duty to enforce the rule of law.

Regime police threaten a pregnant woman during their crackdown on anti-junta protesters in February 2021. / The Irrawaddy

Their argument is justified given Myanmar jails are now teeming with political prisoners rather than criminals. In its latest report, Assistance Association for Political Prisoners (Burma) said a total of 16,016 civilians and pro-democracy activists have been arrested since the military seized power, with 12,806 in detention as of October 31.

“Before 2021, we didn’t need to worry about our security wherever we went as there was rule of law. But there have been a lot of crimes since then, and we no longer feel secure even when walking downtown during the day,” Ma Chaw Su told The Irrawaddy.

After frequent reports of crimes on social media, she is always wary on the walk to her office.

“I don’t dare to talk on the phone while walking because I’m afraid my phone will be stolen by someone,” she said.

City residents who use public transport are also scared to take the buses because of daily robberies reported by YBS.

A total of 13 robberies on buses in Yangon were reported over just five days in the last week of October, according to the YBS information-sharing group.

“The thieves operate in gangs, so no one dares to fight back. They are also armed with weapons,” robbery witness Ko Ye Lin told The Irrawaddy.

The crime wave has also spread to people’s homes. Thieves are targeting car accessories, water pumps, motorcycles, bicycles, and even electric cables during blackouts, said Ko Kyaw Myint, who lives in Yangon’s suburban South Dagon Township.

At least 10 water pumps were stolen from his apartment block last month, he added.

In Thingangyun Township recently, thieves stripped rear-view mirrors from at least 20 cars in one night alone, according to residents.

Residents no longer feel safe in their houses or on the streets, Ko Kyaw Myint told The Irrawaddy.

“Now only the public are in trouble, [not the criminals],” he said.

Rule of law disintegrating

A former police lieutenant who served for 23 years before joining the Civil Disobedience Movement strike in May last year said current security conditions in Yangon are the worst since 1988.

Exact figures for crime since the coup are not available, as the police force doesn’t release the statistics. But people are aware of the surging crime wave from incidents reported by victims or witnesses on Facebook and other social media.

“They no longer focus on criminals,” said the CDM defector of his former police colleagues.

“Their main duty is to arrest anti-junta protesters, activists and underground revolutionary forces.”

When a victim reports a crime, police log the complaint, he explained.

“But the case is stalled as there is no further investigation. So, people no longer bother to file cases with the police,” he said.

The other factor sapping police effectiveness, he said, is that many personnel have either joined the CDM or deserted following the coup. As of December last year, more than 6,000 police officers had joined the CDM, according to defector groups.

An officer still serving in Yangon admitted that rather than protecting people, police are now struggling to avoid being killed by resistance hit-and-run attacks.

The popular armed uprising that erupted in mid-2021 made police a target along with regime soldiers.

In Yangon, a stronghold of anti-regime urban guerrillas, police are frequently shot at while manning the city’s checkpoints.

“Whenever we set foot outside the station, we worry about being attacked. How can we focus on other things,” the police officer asked, requesting anonymity over safety concerns.

It is little wonder then that people don’t see police patrolling the Yangon streets despite the surging crime rate. Meanwhile, police stations are now fortified with sandbags and bunkers.

“They don’t even dare to come out of the police station themselves. How can we rely on them,” Ma Chaw Su asked.

Protection from criminals?

Since police can no longer be relied upon to protect the public, crime will inevitably rise further in future, warned the CDM defector.

He urged people to be vigilant to protect themselves from crime, adding that people can legally defend themselves if they are violently attacked by a criminal.

“Therefore, you have the right to self-defense according to Article 100 [of the penal code]. People can also carry defensive tools like a mini-stun gun, flashlight stun gun or chili spray,” he suggested.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/crime-surges-under-myanmar-junta-as-rule-of-law-crumbles.html>

စစ်ကြောင်းထိုးခံနေရတဲ့ မုံရွာတောင်ပိုင်းတိုက်ပွဲ PDF နဲ့ ဒေသခံ ရှစ်ဦး သေဆုံး

2022.11.07

မုံရွာမြို့နယ် ထန်းလေးပင်ကျေးရွာရှိ မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံနေရသည့် နေအိမ်အချို့အား ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။ ဓာတ်ပုံ - မုံရွာ - အမြင့်လမ်း သတင်းမှန်ပြန်ကြားရေး

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မုံရွာမြို့တောင်ပိုင်းရွာတွေကို စစ်ကောင်စီတပ်က စစ်ကြောင်းထိုးနေတာ ငါးရက်မြောက် နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့က ထန်းလေးပင်ရွာနားမှာ နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့ပြီး PDF လေးဦးနဲ့ ပြည်သူလေးဦး သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီကိုထောက်ခံတဲ့ တယ်လီဂရန် ချန်နယ်တွေမှာ ဝါဒဖြန့်နေသလို သေဆုံးသူ အားလုံးဟာ PDF တွေ မဟုတ်ဘူးလို့ ဒေသခံလည်းဖြစ် မုံရွာ - အမြင့်လမ်း သတင်းမှန်ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံလည်းဖြစ်သူက RFA ကို ဒီနေ့ ပြောပါတယ်။

“အခု စစ်တပ်ချန်နယ်တွေက ပုံတွေတင်ထားတဲ့ PDF ရှစ်ယောက်သေတယ်ဆိုတာ တကယ်တော့ PDF က လေးယောက်ပဲ ကျတာ။ ကျန်တဲ့ လေးယောက်က အရပ်သား တွေပါ။ ပုံတွေထဲမှာ တွေ့လိမ့်မယ်။ လက်နက်မပါဘဲ ပုဆိုးနဲ့၊ ပစ်သတ်ခံထားရတာ အရပ်သားတွေပါ။ ပြည်သူတွေဗျ။ လက်လုပ်သေနတ်နဲ့ သေနတ်အသစ် လေးလက် ပါသွားတယ်”

ထန်းလေးပင်ရွာတစ်ဝိုက်မှာ စစ်ကောင်စီတပ်စစ်ကြောင်း ရှိနေသေးတာကြောင့် သေဆုံး သွားတဲ့ ပြည်သူတွေဟာ ဘယ်ရွာတွေကလဲဆိုတာ အတည်ပြုဖို့ ခက်နေသေးတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

အဲဒီစစ်ကြောင်းဟာ မုံရွာအခြေစိုက် တပ်ရင်းတွေထဲက ထွက်လာတဲ့စစ်ကြောင်းဖြစ်ပြီး တောပုရွာက ပျူစောထီးတွေနဲ့ပေါင်းရင် အင်အား ၁၅၀ လောက်အထိရှိတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

မုံရွာမြို့နယ် တောင်ဘက်ခြမ်းမှာရှိတဲ့ ရွာတွေကို နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့ကစပြီး စစ်ကောင်စီတပ် စစ်ကြောင်းထိုး ဝင်ရောက်မီးရှို့နေတာကြောင့် ဒေသခံသုံးထောင်ကျော် ဘေးလွတ်ရာကို ထွက်ပြေးနေရပြီး နေအိမ်တချို့ မီးလောင်ခဲ့တယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/monywa-pdf-local-residents-died-11072022003815.html>

စစ်ကောင်စီတပ်အတွက် ရိက္ခာသယ်ဆောင်လာသည့်ရေယာဉ်ကို မြောင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များဖမ်းဆီး ပြီး ပြည်သူများထံ ဆန်အိတ်များဝေငှ

By မဇ္ဈိမ | 07 November 2022

မဲဆောက်(မဇ္ဈိမ)။ ။ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မြောင်မြို့နယ်တစ်နေရာ ချင်းတွင်းမြစ်အတွင်း၌ နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့က စစ်ကောင်စီရိက္ခာအတွက် တင်ဆောင်လာသည့် ရေယာဉ်တစ်စီးကို တော်လှန်ရေး အဖွဲ့များ ကဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး ရေယာဉ်ပေါ်တွင်ပါလာသည့် ဆန်အိတ်များကို ပြည်သူများအား ဝေငှပေးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

မန္တလေးမှတဆင့် ချင်းတွင်းမြစ်ကြောင်းအတိုင်းဆန်တက်လာသည့်

ဆန်အိတ်စုစုပေါင်း ၁၆,၀၀၀ အိတ် နှင့် စားသုံးဆီများပါဝင်သည့် စစ်ကောင်စီတပ်၏ရိက္ခာတင်ရေယာဉ်ကို နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့ မွန်းလွဲ ၂ နာရီခန့်က ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အဆိုပါ ရိက္ခာတင်ရေယာဉ်ကို မြောင်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးအဖွဲ့ (CDSOM)၊ မြောင် အမျိုးသမီး စစ်သည်တော်တပ်ရင်း(M2W)၊ မြင်းမူမြို့ပြတော်လှန်ရေးအဖွဲ့(CRF-Myinmu)၊ ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေးတပ်-တလုပ် (PDF-Taloke)နှင့် MGN Ranger တို့ကဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ရေယာဉ်ပေါ် တွင်ပါဝင်သည့် ဆန်အိတ်များကို ပြည်သူများထံ ခွဲဝေပေးခဲ့ကြောင်း ဖမ်းဆီးရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် တပ်ဖွဲ့ တစ်ခုမှတာဝန်ရှိသူထံက သိရသည်။

“ဖမ်းလိုက်တဲ့အချိန် သင်္ဘောပေါ်မှာပါတဲ့ ဆန်အိတ်တွေကိုတော့ ခွဲဝေပြီး ပြည်သူတွေ မျှပေးလိုက်တယ်” ဟု ဖမ်းဆီးရာတွင်ပါဝင်ခဲ့သည့် တပ်ဖွဲ့တစ်ခု၏ တာဝန်ရှိသူက မဇ္ဈိမကို ပြောသည်။

စစ်ကောင်စီကို တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ရန်အတွက် တော်လှန်ရေးပူးပေါင်းအဖွဲ့များ ခရီးသွားလာနေစဉ် ရေယာဉ်လေးစီးဖြတ်သန်းမည့်ဖြစ်ကြောင်းကြားသိ၍ ယခုကဲ့သို့ ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးရာတွင် ကျန်ရေယာဉ်သုံးစီးမှာမူ ထွက်ခွာသွားပြီဖြစ်သောကြောင့် ယခုရေယာဉ်တစ်စီးကိုသာ ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ဖမ်းဆီးချိန်တွင် ရေယာဉ်ပေါ်၌ ကပ္ပတိန်နှင့်ရေယာဉ်လုပ်သားများသာပါဝင်သော်လည်း သတင်းအရ စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်နေစဉ် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ မည်သည့် နေရာ သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါကပ္ပတိန်ထံသို့ ဆက်သွယ်ခဲ့၍ ထပ်မံစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ စစ်ကောင်စီ၏ ရိက္ခာများဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

“အစက သင်္ဘောမောင်းတဲ့ သူကဝန်မခံဘူး။ စစ်ကောင်စီဘက်က ဖုန်းတွေ ဆက်လာမှ ခင်ဗျား သေချာ နေပြီ ဝန်ခံဆိုတော့ သူတို့လည်း ချောဆွဲခံရတယ်လို့ဝန်ခံတယ်” ဟု M2W မှ တာဝန်ရှိသူက ပြောသည်။

ဖမ်းဆီးခံရသည့်ရေယာဉ် ကပ္ပတိန်၏ ပြောကြားချက်အရ ၎င်းတို့ရေယာဉ်သည် ရွှေကြက်ယက်တွင် ပေါ်တာ ဆွဲခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပြီး ရေယာဉ်သွားလာရာ လမ်းတလျှောက်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်မှ လုံခြုံရေး ယူပေးနေမှုများရှိကြောင်း ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သည်။

စစ်ကောင်စီတပ်များသည် ၎င်းတို့၏ ရိက္ခာတင်ရေယာဉ် ဖမ်းဆီးခံလိုက်ရချိန်တွင် လုံခြုံရေးယူ ထားသည့်နေရာများမှ ဖမ်းဆီးခံရသည့်နေရာသို့ ဝိုင်းလာခြင်းများရှိသဖြင့် တော်လှန်ရေး အဖွဲ့များသည် အဆိုပါရေယာဉ်ကို ညနေပိုင်းတွင် ပြန်လွှတ်ပေး ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

<https://mizzimaburmese.com/article/118570>

မြင်းမူမြို့နယ် လက္ခပင်ကျေးရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်က လက်နက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သဖြင့် ဒေသခံ ၃ ဦး အပြင်းအထန်ဒဏ်ရာရ

By လွမ်းမိုး | 07 November 2022

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မြင်းမူမြို့နယ်တွင် စစ်ကြောင်းထိုးနေသည့် စစ်ကောင်စီတပ်သည် ဂွေးပင်တောကျေးရွာမှ ထွက်ခွာလာပြီး ဘိုးမင်းကြီးကင်းရွာ အနီးတောစပ်တစ်နေရာ တွင် စခန်းချ၍လက်နက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အင်အား ၈၀ ခန့်ပါ စစ်ကောင်စီ စစ်ကြောင်းသည် နိုဝင်ဘာ ၅ ရက်နေ့ နေ့လယ် ၁၂ နာရီခန့်မှ စတင်ကာ ကျော့မင်းကျေးရွာ နှင့် လက္ခပင် ကျေးရွာများကို ဦးတည် ပစ်ခတ်ခဲ့ကြောင်း ဒေသခံများထံက သိရသည်။

“ရွာသူ ရွာသားတွေ အားလုံးကတော့ စစ်ကောင်စီ စစ်ကြောင်း နီးလာပြီ ဆိုကတည်းက အားလုံးထွက်ပြေးကြဖို့ ပြင်နေတာ။ စစ်ကောင်စီတပ်က ရွာတွေ ဘက်ကို ပစ်မှတ်ထားပြီး လှမ်းပစ်နေတာပါ။ ကျော့မင်း ကျေးရွာဘက်ကို ပစ်ခတ်မှုမှာတော့ လက်နက်ကြီး ထိမှန်ပြီး အိမ်နှစ်လုံး ပျက်စီးသွားပါတယ်။ လက္ခပင် ကျေးရွာမှာတော့ ဒေသခံပြည်သူ သုံးဦး လက်နက်ကြီးကျည် ထိမှန်ပြီး အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာ ရခဲ့ပါတယ်” ဟု ဒေသခံ ပြည်သူတစ်ဦးက ပြောသည်။

မြင်းမူမြို့နယ်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်က စစ်ကြောင်း ထိုးနေခြင်းကြောင့် လက္ခပင် ရွာ နှင့် ကျော့မင်းရွာ အပါအဝင် ကျေးရွာ ငါးရွာမှ ဒေသခံပြည်သူထောင်နှင့်ချီ၍ စစ်ဘေးရှောင်နေရသည်။

<https://mizzimaburmese.com/article/118555>

အရာတော်တွင် ဒရုန်းဖြင့်တိုက်ခိုက်ခံခဲ့ရသဖြင့် စစ်သားနှင့်ပျူစောထီး ၁၅ ဦးထက်မနည်း သေဆုံး

Published By DVB | 7 November, 2022

အရာတော်မြို့နယ် သလဲဘာကျေးရွာက ပျူစောထီးနာရေးလမ်းကြောင်းနဲ့ စစ်ကောင်စီအခြေစိုက်စခန်းတွေကို PDF ပူးပေါင်းအဖွဲ့က ဒရုန်းတွေနဲ့တိုက်ခိုက်တာကြောင့် စစ်သားနဲ့ပျူစောထီး ၁၅ယောက်ထက်မနည်း သေဆုံးခဲ့ပါတယ်။

စစ်ကောင်စီက စစ်ကိုင်းတိုင်းမှာ လေကြောင်းအသုံးပြုနေတဲ့အပြင် အထူးကွန်မန်ဒိုတွေကိုပါထုတ်သုံးလာတယ်လို့ ဗိုလ်နဂါးကပြောပါတယ်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ အရာတော်မြို့နယ်ထဲက ပျူစောထီးတွေအခြေစိုက်တဲ့ သလဲဘာကျေးရွာက နာရေးလမ်းကြောင်းကို PDF ပူးပေါင်းအဖွဲ့က နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်နေ့မနက် ၁၀ နာရီဝန်းကျင်မှာ ဒရုန်း ၅ စီး နဲ့ စတင်ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တာပါ။

သလဲဘာကျေးရွာမှာ အခြေစိုက်ထားတဲ့ စစ်ကောင်စီနဲ့ပျူစောထီးစခန်းကိုလည်း PDF တွေက ဒရုန်းနဲ့ပုံးကြဲခဲ့တာကြောင့် စုစုပေါင်း စစ်သားနဲ့ပျူစောထီး ၁၅ယောက်ထက်မနည်းသေဆုံးပြီး ၂၀ကျော်ဒဏ်ရာရသွားပါတယ်။

ဒရုန်းစစ်ဆင်ရေးကို Zero ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ကဦးဆောင်ခဲ့ပြီး Danger Force၊ BRA၊ MRTF၊ ဇာမဏီ၊ နဂါးနီ (ကျောက်ဆည်)အဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒရုန်းနဲ့ပုံးကြဲရာမှာအသုံးပြုခဲ့တဲ့ ပုံးသီးတွေဟာ စကိုင်းခရိုင်ပကဖက ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ပုံးသီးတွေကိုအသုံးပြုခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

နိုဝင်ဘာ ၂ ရက်နေ့က မိုင်းနင်းမိပြီးသေဆုံးသွားတဲ့ ပျူစောထီးတစ်ယောက်ရဲ့ နာရေးကိုလိုက်ပို့နေတဲ့ စစ်သားနဲ့ပျူစောထီးလမ်းကြောင်းကို အဓိကပစ်မှတ်ထားခဲ့တာ (Zero ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့မှ ဗိုလ်ဇီးရိုးက ပြောပါတယ်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းကို နယ်မြေထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့ စစ်ကောင်စီက အချိန် ၁၉ လကျော်ကြာအောင် အကြမ်းဖက်မှုတွေပြုလုပ်ခဲ့ပေမယ့် အောင်မြင်မှုမရခဲ့ဘဲ မြေပြင်စစ်ရေးရှုံးနိမ့်တဲ့ အခြေအနေဖြစ်လာပါတယ်။

မြေပြင်စစ်ဆင်ရေးအရေးနိမ့်လာတာကြောင့် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုတွေကိုပါ စစ်ကောင်စီက ဆက်တိုက်အသုံးပြုခဲ့ပေမယ့် ဒေသခံ PDF တွေက ပြောက်ကျားစနစ်နဲ့ပြန်လည်တုံ့ပြန်နေခဲ့တာပါ။

စစ်ကောင်စီက လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုတွေမှာ အထူးကွန်မန်ဒိုတပ်သားတွေကိုပါ ပူးတွဲအသုံးပြုလာတာမျိုး တွေ့ရတယ်လို့ မြန်မာ့တော်ဝင်နဂါးတပ်တော်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်နဂါးက ပြောပါတယ်။

လေကြောင်းတိုက်ခိုက်ခံရတာတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး စစ်ကောင်စီလေယာဉ်တွေကို ပစ်ချနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေးလက်နက်တွေကို နေရာတချို့မှာ တပ်ဆင်ထားပြီးဖြစ်တယ်လို့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ NUG ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နဲ့ နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးထင်လင်းအောင်က အောက်တိုဘာ ၇ ရက်နေ့သ တင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာပြောဆိုထားပါတယ်။

လက်တွေ့မြေပြင်မှာတော့ စစ်ကောင်စီက PDF တွေရဲ့ Drone တွေကို အဆင့်မြင့်လက်နက်သုံးပြီး ပစ်ချတာနဲ့ ရန်ပုံငွေအခက်အခဲရှိလာတာတွေကြောင့် စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ခင်ဦးမြို့နယ်အခြေစိုက် Drone တပ်ဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့ဟာ စက်တင်ဘာ ၂၉ ရက်နေ့မှာ စစ်ဆင်ရေးယာယီရပ်နားကြောင်း ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့ရပါတယ်။

ဒရုန်းယာဉ်တွေဟာ စစ်ကောင်စီကို တိုက်ခိုက်ဖို့တင်မကဘဲ ဒေသခံပြည်သူတွေ လုံခြုံရေးအတွက် စစ်ကြောင်းတွေကို ကင်းထောက်ရာမှာ အရေးပါနေတာကြောင့် ဒရုန်းတပ်ဖွဲ့တွေကို အကူအညီပေးကြဖို့ စစ်ကိုင်းဒေသခံ PDF တွေက မေတ္တာရပ်ခံထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/562366>

မြိုင်မြို့နယ်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် ပျူစောထီးများ တိုက်ခိုက်ခံရပြီး ၅ ဦးခန့် သေဆုံး

Published By DVB | 7 November, 2022

မကွေးတိုင်း၊ မြိုင်မြို့နယ်မှာ နိုဝင်ဘာ ၆ ရက် နေ့လယ်ပိုင်းက စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ပျူစောထီးတွေကို ဒေသကာကွယ်ရေး ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့တွေက တိုက်ခိုက်ခဲ့လို့ စစ်ကောင်စီဘက်က ၅ ယောက်လောက် သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ပခုက္ကူမြို့နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PPDF) ကနေ သိရပါတယ်။

မြိုင်မြို့နယ် သရက်ခွကျေးရွာက စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ပျူစောထီးတွေကို နိုဝင်ဘာ ၆ ရက် နေ့လယ် ၁၁ နာရီခွဲလောက်မှာ PPDF ဝံပုလွေပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ (မြိုင်) နဲ့ ကိုအောင်ကြီးတပ်ဖွဲ့တို့က ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့လို့ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ပျူစောထီး ၅ ယောက်လောက် သေဆုံးခဲ့ပြီး ဒဏ်ရာရသူတွေလည်း ရှိတယ်လို့ PPDF ရဲ့ ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံ အတီးက ဒီဗွီဘီကို ပြောပါတယ်။

“အဲဒီ သရက်ခွကျေးရွာမှာ စစ်(...) နဲ့ ပျူ (...) အင်အား ၆၀ လောက် အထိုင်ချပြီး တပ်စွဲထားတာဗျ။ စစ်(...)တွေနဲ့ သူတို့ရဲ့လက်အောက်ခံ ပျူ(...)တွေကို အမြစ်ဖြတ်ချင်တာကြောင့် အခုလို တိုက်ခိုက်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး ကျနော်တို့ဘက်က အထိအခိုက် အကျအဆုံး မရှိခဲ့ဘူး။”

စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူတွေရဲ့ မြေပဲစိုက်ခင်းတွေကို ထွန်စက်တွေနဲ့ ဖျက်ဆီးနေတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ပျူစောထီးတွေကို နိုဝင်ဘာ ၅ ရက် မနက် ၁၀ နာရီခွဲလောက်မှာလည်း ဒေသကာကွယ်ရေး ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့တွေက တိုက်ခိုက်ခဲ့လို့ ထိခိုက်သေဆုံးသူ ရှိနိုင်တယ်လို့ မြိုင် ပ.က.ဖ တပ်ရင်း-၁ တပ်ရင်းမှူး ဗိုလ်လက်ယာက ပြောပါတယ်။

နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲအတွင်းမှာ စစ်ကောင်စီဘက်က ထိခိုက်သေဆုံးတဲ့ အခြေအနေကို ဒီဗွီဘီက သီးခြားအတည်မပြုနိုင်သေးသလို စစ်ကောင်စီဘက်ကလည်း သတင်းထုတ်ပြန်ထားတာ မတွေ့ရသေးပါဘူး။

မြိုင်မြို့နယ်မှာ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ ထိန်းချုပ်နယ်မြေတွေ များပြားလာလို့ စစ်ကောင်စီတပ်က အင်အားအလုံးအရင်းနဲ့ ထိုးစစ်ဆင်ပြီး နယ်မြေပြန်လည်ထိန်းချုပ်ဖို့ အသည်းအသန် ကြိုးစားလာသလို ပြည်သူတွေကို မတရားဖမ်းဆီး သတ်ဖြတ်တာတွေ၊ နေအိမ်တွေကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးတာတွေ ဆက်တိုက်ကျူးလွန်နေတယ်လို့ သိရပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/562629>

ပုလောမြို့တွင် စစ်ကြောင်းထိုးလာသည့် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ မင်းထိန်ရွာအနီး၌ မိုင်းဆွဲခံရပြီး ၁၀ ဦးခန့် သေဆုံးဟုဆို

By မဇ္ဈိမ | 07 November 2022

မဇ္ဈိမ ။ ။ တနင်္သာရီတိုင်း၊ မြိတ်ခရိုင်၊ ပုလောမြို့နယ်တွင် စစ်ကြောင်းထိုးလာသည့် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ ယနေ့ နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ နံနက် ၆ နာရီခန့်က မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံရမှုကြောင့် ၁၀ ဦးခန့် သေဆုံးခဲ့ကြောင်း PDF ရဲဘော်များထံက သိရသည်။

ပုလောမြို့နယ် အခြေစိုက် ခြေလျင် တပ်ရင်း (၂၈၅) တပ်မှ စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ အင်အား ၅၀ နီးပါးသည် ပုလောမှ မြိတ်ဖက်သို့ ဆင်းလာစဉ် ခမောင်းတောရွာ အနီးရှိ မင်းထိန်ရွာအရောက်တွင် ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်၊ မြိတ်ခရိုင် တပ်ရင်း (၁) မှ မိုင်းခြောက်လုံးဖြင့် မိုင်းဆွဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၀ ဦး သေဆုံးခဲ့ပြီး တချို့ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

“စစ်ကောင်စီတပ်က မိုင်းဆွဲခံရတဲ့ အချိန်မှာ မိနစ် ၅၀ လောက် အပြန်အလှန် ပစ်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့ကတော့ ထိခိုက်မှု မရှိ ဆုတ်ခွာ နိုင်ခဲ့တယ်” ဟု ပုလော အခြေစိုက် PDF ရဲဘော် တစ်ဦးက ပြောသည်။

လက်ရှိတွင် မကြာ ခဏ တိုက်ပွဲ ဖြစ်နေသည့် မြိတ်-ထားဝယ် လမ်းပိုင်းတွင် စစ်ရေး တင်းမာနေမှုကြောင့် ခရီးသွားပြည်သူများနှင့် ခရီးသည်တင်ယာဉ်လိုင်းများအနေဖြင့် စစ်ကောင်စီဒေါက်တိုင်များနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် သွားလာခြင်း မပြုလုပ်ရန် မဟာမိတ် တပ်ပေါင်းစုများက မေတ္တာရပ်ခံ အသိပေးထားသည်။

<https://mizzimaburmese.com/article/118593>

တနင်္သာရီတိုင်းမှာ အရပ်သားသေဆုံးမှု ၂၉၃ ဦးရှိပြီလို့ Southern Monitor ထုတ်ပြန်

2022.11.07

တနင်္သာရီတိုင်း၊ ထားဝယ်ခရိုင်၊ လောင်းလုံးမြို့နယ်၊ ပန္နလဲကျေးရွာမှ သေနတ်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သူအား ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့က ထားဝယ်ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်စဉ်။ ဓာတ်ပုံ - ထားဝယ်မြို့နယ်ကြက်ခြေနီအသင်း

တနင်္သာရီတိုင်းမှာ စစ်အာဏာသိမ်း ကာလအတွင်း အရပ်သားသေဆုံးမှု ၂၉၃ ဦးရှိလာပြီလို့ တနင်္သာရီဒေသ အခြေစိုက်

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်တဲ့ Southern Monitor က နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက် ဒီကနေ့မှာ ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ဒီသေဆုံးမှုတွေဟာ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်ကနေ ၂၀၂၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့အတွင်းဖြစ်ပြီး ဒီအထဲမှာ သာမန်အရပ်သားတွေအပြင် ပျူစောထီးအဖွဲ့ဝင်တွေ၊ စစ်ကောင်စီ သတင်းပေးတွေ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေနဲ့ PDF နဲ့ ဆက်စပ်နေသူတွေပါ ပါဝင်တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ထုတ်ပြန်ချက်အရ အရပ်သား သေဆုံးသူ ၈၈ ရာခိုင်နှုန်းက အမျိုးသားတွေဖြစ်ပြီး ကျန်တဲ့ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းကတော့ အမျိုးသမီးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအထဲမှာ စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေ ရွာတွေကို စစ်ကြောင်းထိုးချိန်အတွင်း ဒေသခံတွေကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်တာ၊ ရွာတွေကို အဝေးကနေ လက်နက်ကြီးနဲ့ပစ်ခတ်လို့ ထိမှန်သေဆုံး ရတာနဲ့ ဆိုင်ကယ်စီးသွားတဲ့ သာမန်ပြည်သူတွေကို လုံခြုံရေးအကြောင်းပြချက်နဲ့ ပစ်ခတ် သတ်ဖြတ်တာတွေလည်း ပါဝင်တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဒါ့အပြင် စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းတွေဖြစ်တဲ့ ပျူစောထီး၊ သွေးသောက်၊ စွန်ရဲစတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေက လူငယ်တွေအပြင် PDF အဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ မိသားစုဝင်တွေနဲ့ NLD ပါတီဝင်တွေကို ပစ်မှတ်ထား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်လို့ သေဆုံးတာတွေလည်း ပါဝင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

သေဆုံးသူတွေထဲမှာ ဒေသခံ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့တွေရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ပျူစောထီး၊ သွေးသောက်၊ စစ်ကောင်စီတပ် သတင်းပေးသူတွေ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနဲ့ ဝန်ထမ်းအချို့ပါ ပါဝင်ပြီး အချို့ကိစ္စတွေမှာ မှားယွင်းသတ်ဖြတ်ခံရတာတွေနဲ့ ခရီးသွားပြည်သူအချို့ မှားယွင်းပစ်ခတ်ခံရလို့ သေဆုံးခဲ့တာတွေပါရှိခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒီသေဆုံးစာရင်းထဲမှာ လက်နက်ကိုင်ထားတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့၊ ရဲတပ်ဖွဲ့၊ PDF အဖွဲ့၊ ERO အဖွဲ့ စတဲ့အဖွဲ့အစည်းဝင်တွေကို စာရင်းထဲမှာ ထည့်သွင်းမရေတွက်ထားဘူးလို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

အရပ်သားသေဆုံးမှုတွေထဲမှာ ထားဝယ်မြို့နယ်၊ လောင်းလုံးမြို့နယ်၊ ရေဖြူမြို့နယ်နဲ့ သရက်ချောင်းမြို့နယ်တွေက အခြားမြို့နယ်တွေထက် အရေအတွက် သိသိသာသာ ပိုများတယ်လို့လည်း ရေးသားထားပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/civilian-deaths-in-tanintharyi-11072022032453.html>

ကချင်စစ်မျက်နှာကို မျှော်ကြည့်ခြင်း

By ကိုဦး | 5 November 2022

ကချင်ပြည်နယ် စစ်မျက်နှာနှင့် ကချင် လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (KIA)သည် စစ်ကောင်စီ၏ ရာဇာပလ္လင်အား ကိုင်လှုပ်နေသည့် အင်အားစုတခု ဖြစ်သည်။ ထိုအင်အားစု၊ ထိုစစ်မျက်နှာသည် ခပ်သေးသေး အင်အားစု မဟုတ်ဘဲ အတော် ကြီးမားသည့် အင်အားစုတခု ဖြစ်၏။ စစ်ကောင်စီအတွက် ထွေးမနိုင် မြို့မရသည့် အင်အားစုတခုဟုလည်း ဆိုရမည်။

ထို့ပြင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်နေ့ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းသောအခါ ပြတ်ပြတ်သားသားဆန့်ကျင်ခဲ့သည့်အပြင် လူထုအား ပစ်ခတ်မှုပြုလုပ်ပါက တုန့်ပြန်သွားမည်ဟု ပြောဆိုထားသည့်အတိုင်း ၂၀၂၁ မတ်လအတွင်း အလော့ဘွမ် တိုက်ပွဲကြီးအား ဖော်ဆောင်ခဲ့ရာ စစ်ကောင်စီ အထိနာခဲ့ပြီး ပြန်လည်ထိုးစစ်ဆင်သိမ်းပိုက်နိုင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။

အလော့ဘွမ်အား ယနေ့တိုင် KIA မှ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ အလော့ဘွမ်တိုက်ပွဲကာလမှစ၍ KIA သည် ပြည်မလူထု၏ စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ထောက်ခံမှုကိုလည်း ရယူနိုင်ခဲ့၏။

ထို့ပြင် KIA သည် စစ်ကောင်စီ၏ ဖမ်းဆီးနှိပ်ကွပ်မှုကြောင့် တိမ်းရှောင်လာသည့် CDM ဝန်ထမ်းများအပြင် စစ်ကောင်စီအား နိုင်ငံရေးအရသာမက စစ်ရေးအရပါ အံ့တုသူများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးခဲ့၏။ NUG ဖွဲ့စည်းရာတွင်လည်း တက်ကြွစွာ ပါဝင်ခဲ့သည်။

စစ်ကောင်စီအား ပို၍ ထိုးနက်နိုင်စေခြင်းမှာ စစ်ကောင်စီအား ဆန့်ကျင်အံ့တု တိုက်ပွဲဝင်မည့်သူများအား စစ်ရေးလေ့ကျင့်ပေးခြင်း၊ လက်နက်ခဲယမ်း တပ်ဆင်ပေးခြင်း၊ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ စစ်ရေးအရ အကြံပေးခြင်း၊ ကူညီကွပ်ကဲခြင်းများကို တောက်လျှောက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

စစ်ကောင်စီအား ပို၍ ထိုးနက်နိုင်စေခြင်းမှာ စစ်ကောင်စီအား ဆန့်ကျင်အံ့တု တိုက်ပွဲဝင်မည့်သူများအား စစ်ရေးလေ့ကျင့်ပေးခြင်း၊ လက်နက်ခဲယမ်း တပ်ဆင်ပေးခြင်း၊ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ စစ်ရေးအရ အကြံပေးခြင်း၊ ကူညီကွပ်ကဲခြင်းများကို တောက်လျှောက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း၊ မကွေးတိုင်းများသာမက ချင်းပြည်နယ်ထိ မြန်မာပြည် အနောက်မြောက်ဘက်ခြမ်း တလျှောက် KIA လက်တံရှည်ခဲ့သည်။ ထိုဒေသများတွင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်များ အရှိန်အဟုန် ကောင်းလာခြင်း၊ လက်နက်ပိုမို တပ်ဆင်လာခြင်းတို့မှာ နောက်ကွယ်တွင် KIA ၏ အကူအညီကြောင့် ဖြစ်သည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းအား ၆ လအတွင်း အပြတ်ရှင်းမည်ဆိုသည့် စစ်ကောင်စီ၏ ကြွားလုံးသည်လည်း လေထဲတွင် ပျောက်ကွယ် သွားခဲ့ရပြီ ဖြစ်သည်။ ဤအချက်မှာ ဒေသခံလူထု၏ ပြောင်မြောက်သည့် တိုက်ပွဲဝင်မှု၊ စွန့်လွှတ်စွန့်စားမှုတို့အပြင် KIA ၏ ပံ့ပိုးမှုတို့ကြောင့်ဟု ဆိုရမည်။ ထို့ကြောင့်လည်း KIA သည် ကချင်လူထုသာမက မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း၊ မကွေးတိုင်းရှိ ပြည်မလူထု၏ ထောက်ခံမှုပါ ရရှိခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးဩဇာ တက်ခဲ့သည်။

KIA သည် ၁၉၉၄ မှ ၂၀၁၁ ထိ ၁၇ နှစ်တာမျှ စစ်တပ်နှင့် အပစ်ရပ်ထားသော်လည်း တဖက်တွင် သူ၏ အဖွဲ့အစည်းအား အားကောင်းမောင်းသန်ဖြစ်အောင် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရ၏။

ဘဏ္ဍာရေးအရ၊ စစ်အင်အားအရ၊ စစ်လက်နက် ပစ္စည်းတပ်ဆင်ထားမှုအရ ပိုမိုအားကောင်းအောင် တည်ဆောက်လာနိုင်သည့်အပြင် အုပ်ချုပ်ရေး၊ ပညာရေး၊ တရားစီရင်ရေး စသည့် အပိုင်းများအားလည်း စနစ်တကျ တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။

စစ်ရေးအရ ကချင်ပြည်နယ်တွင် KIA သည် အားကောင်းမောင်းသန်ဖြင့် ရပ်တည်နေ၏။ KIA တပ် တပ်မဟာ ၁၀ ခု ရှိ သည်။ ၃ ခု မှာ ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတွင် လှုပ်ရှားသည်။ လှုပ်ရှားတပ်မ ၂ ခု၊ လက်နက်ကြီးတပ်မ ၁ ခု ဖွဲ့စည်းထားပြီး ၎င်းတပ်မဟာ၊ တပ်မများလက်အောက်တွင် ဒေသ အခြေစိုက်တပ်ရင်း ၂၄ ခု၊ လှုပ်ရှားတပ်ရင်း ၂၇ ခု၊ လက်နက်ကြီး တပ်ရင်း ၅ ခုနှင့် အထူးတပ်ရင်း ၃ ခုဖြင့် အဆင့်ဆင့် ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမှုစနစ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ KIA တွင် စစ်ဖက်အရာရှိ ၆၀၀ ကျော် လေ့ကျင့်ထားပြီးဟု ဆိုကြသည်။

စစ်ရေးအရ ကချင်ပြည်နယ်တွင် KIA သည် အားကောင်းမောင်းသန်ဖြင့် ရပ်တည်နေ၏။ KIA တပ် တပ်မဟာ ၁၀ ခု ရှိ သည်။ ၃ ခု မှာ ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတွင် လှုပ်ရှားသည်။ လှုပ်ရှားတပ်မ ၂ ခု၊ လက်နက်ကြီးတပ်မ ၁ ခု ဖွဲ့စည်းထားပြီး ၎င်းတပ်မဟာ၊ တပ်မများလက်အောက်တွင် ဒေသ အခြေစိုက်တပ်ရင်း ၂၄ ခု၊ လှုပ်ရှားတပ်ရင်း ၂၇ ခု၊ လက်နက်ကြီး တပ်ရင်း ၅ ခုနှင့် အထူးတပ်ရင်း ၃ ခုဖြင့် အဆင့်ဆင့် ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမှုစနစ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ KIA တွင် စစ်ဖက်အရာရှိ ၆၀၀ ကျော် လေ့ကျင့်ထားပြီးဟု ဆိုကြသည်။

ကချင်ပြည်နယ်နှင့် KIA ၏ စစ်ရေး အလားအလာ မည်သို့ရှိမည်ဆိုသည်ကို အောက်ပါအတိုင်း တွက်ဆ သုံးသပ်ရပေသည်။

ကချင်ပြည်နယ်သည် ၈၉၀၄၁.၈ စတုရန်း ကီလိုမီတာ (၃၄၃၇၉.၂ စတုရန်းမိုင်) ဧရိယာကျယ်ပြန့်ပြီး မြန်မာပြည် တွင် တတိယ အကြီးဆုံးဒေသ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ သန်းခေါင်စာရင်းအရ လူဦးရေ ၁,၆၈၉,၄၄၁ ဦး (၁၇ သိန်းခန့်) ရှိသည်။ မြစ်ချောင်းများပြားသကဲ့သို့ တောတောင် လည်း ထူထပ်သည့်ဒေသဖြစ်၏။

ကချင်ပြည်နယ်အား စစ်ကောင်စီမှ မြောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ် (မပခ) နယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထား၏။ ကျယ်ဝန်းသော စစ်မျက်နှာရှိသည်။

ကချင်ပြည်နယ်၏ မြို့တော် မြစ်ကြီးနားအား ဗဟိုပြု၍ မြစ်ကြီးနား အနောက်မြောက်ဖက် တနိုင်းဒေသ၊ မြစ်ကြီးနား မြောက်ဖက် ဆွမ်ပရာဘွမ်-ပူတာအိုဒေသ၊ မြစ်ကြီးနား အရှေ့မြောက်ဖက် ဆခုံး-ချီဗွေ-ဆော့လော်-ပန်ဝါဒေသ၊ မြစ်ကြီးနား အရှေ့ဖက် ပိုင်းမော်-နန့်ဆန်ယန်ဒေသ၊ မြစ်ကြီးနား အနောက်တောင်ဖက် ကာမိုင်း-ဖါးကန့်-ဝေခါဒေသ၊ မြစ်ကြီးနား တောင်ဖက် မိုးကောင်း-မိုးညှင်း-နန့်စီအောင်စသည့် မြစ်ကြီးနားနှင့် မန္တလေး-ရွှေဘို ရထားလမ်း ကားလမ်းတလျှောက်ရှိ သံလမ်းရိုးဒေသတို့ ရှိသည်။

ထို့ပြင် ဗန်းမော်အား ဗဟိုပြု၍ ဗန်းမော်မြောက်ဖက် မြို့သစ်-ဒေါ်ဖုန်းယန်-နားလုံ ဒေသ၊ ဗန်းမော်အရှေ့ဖက် မိုးမောက်-စိန်လုံကာဘာ-ယောယုံ-လွယ်ဂျယ်ဒေသ၊ ဗန်းမော် အရှေ့တောင်ဖက် မန်စီ-မဒယန်-မန်ဝန်းကြီးဒေသ (နမ့်ခမ်း)၊ ဗန်းမော် အနောက်ဖက် ရွှေကူ-မိုးဒါး-ကသာဒေသတို့ ရှိသည်။

KIA တွင် စစ်ဖက်အရာရှိ ၆၀၀ ကျော် လေ့ကျင့်ထားပြီးဟု ဆိုကြသည်

စစ်ကောင်စီ၏ မပခ ဌာနချုပ်အား မြစ်ကြီးနားတွင် အခြေပြုထား၏။ မပခ ဌာနချုပ်နှင့်တွဲဖက်၍ မြစ်ကြီးနား လေတပ်စခန်း ဌာနချုပ် ရှိသည်။ မြစ်ကြီးနားလေတပ်စခန်းတွင် ရဟတ်ယာဉ်အုပ်စုထားရှိပြီး

တိုက်လေယာဉ်၊ ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ အဆင်းအတက်ပြုလုပ်နိုင်သည့် ကြားစခန်းအဖြစ်လည်း အသုံးပြုသည်။

ထို့ပြင် အမြောက်တပ်၊ ဒရုန်းတပ်များ တွဲဖက်ထားသည့်အပြင် စစ်ဆေးရုံ၊ တိုင်းဗဟိုလေ့ကျင့်ရေးကျောင်းအပြင် လက်ရုံးတပ်ဖွဲ့များလည်း တွဲဖက်ထားရှိ၏။

ယခုလည်း မြစ်ကြီးနားတွင် စစ်ကောင်စီတပ်၏ စစ်ယန္တရားများ အကြီးအကျယ် ရောက်ရှိနေရာ စစ်တပ်ထဲတွင်ပင် နေရာမလောက်သဖြင့် မြစ်ကြီးနားခရိုင် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ရုံးတွင်ပင် တင့်ကားကြီးများ ထိုးထားရကြောင်း ဒေသခံများက ပြောသည်။

ယခုလည်း မြစ်ကြီးနားတွင် စစ်ကောင်စီတပ်၏ စစ်ယန္တရားများ အကြီးအကျယ် ရောက်ရှိနေရာ စစ်တပ်ထဲတွင်ပင် နေရာမလောက်သဖြင့် မြစ်ကြီးနားခရိုင် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ရုံးတွင်ပင် တင့်ကားကြီးများ ထိုးထားရကြောင်း ဒေသခံများက ပြောသည်။

KIA ဌာနချုပ်မှာမူ မြစ်ကြီးနား၏ အရှေ့ဖက်စူးစူး တရုတ်-မြန်မာနယ်စပ် လိုင်ဇာတွင် အခြေပြုသည်။ KIO၊ KIA၊ KIC စသည့် KIA အရပ်ဖက် စစ်ဖက်ဌာနချုပ်များ ရှိသည်။ အမြောက်တပ်မ၊ စစ်ဆေးရုံ၊ ပိုလ်သင်တန်းကျောင်းများအပြင် အရပ်ဖက်ဌာနများ ရှိသည်။ မြေပြင်သတင်းများအရ KIA ဌာနချုပ်အနီးတွင် လက်နက်ခဲယမ်း ထုတ်လုပ်သည့် စက်ရုံ ရှိသည်ဟု ပြောဆိုမှုများလည်း ရှိသည်။

မပခ စစ်တိုင်းလက်အောက်ခံ ခြေလျင်နှင့် ခြေမြန်တပ်ရင်း ၃၇ ရင်းရှိပြီး နယ်မြေအလိုက် အောက်ပါအတိုင်း ဖြန့်ခွဲထားသည်။

တနိုင်းဒေသတွင် မပခ လက်အောက်ခံ တနိုင်း ဒကစ (ဒေသကွပ်ကဲရေး စစ်ဌာနချုပ်)နှင့် တိုင်းတပ်များ ရှိသည်။ KIA မှ တပ်မဟာ ၂ နှင့် လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများ လှုပ်ရှားသည်။

ဆွမ်ပရာဘွမ်-ပူတာအိုဒေသတွင် မပခ လက်အောက်ခံ စပဟ/စပခ (စစ်ဗျူဟာ/အခြေချစစ်ဗျူဟာ) နှင့် လက်အောက်ခံ တိုင်းတပ်များ ရှိသည်။ KIA မှ တပ်မဟာ ၁ နှင့် လက်အောက်ခံတပ်ရင်းများ လှုပ်ရှားသည်။

ဆန်း-ချီဗွေ-ဆော့လော်-ပန်ဝါဒေသတွင် မပခ လက်အောက်ခံ စပဟနှင့် တိုင်းတပ်များရှိသည့်အပြင် ယခင် NDAK ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့၊ အသွင်ပြောင်း BGF တပ်ရင်း ၃ ရင်း ရှိသည်။ KIA မှ တပ်မဟာ ၇ နှင့် လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများသည် ၎င်းဒေသတွင်းရှိ လောခေါင်-လဝွေ-ဖရယ် ဒေသများသို့ တိုးဝင်လှုပ်ရှားသည်။ ဆန်းဖက်တွင် KIA တပ်မဟာ ၅ လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများ ရှိသည်။

ကာမိုင်း-ဖါးကန့်-ဝေခါဒေသတွင် မပခ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ ရွှေတန်း တပ်မ ၃၃ ရှိသည်။ ရွှေတန်း တပ်မ ၃၃ ဌာနချုပ်နှင့် နပဟ (နည်းဗျူဟာ)တစ်ခုနှင့် လက်အောက်ခံတပ်ရင်းများအား ဖါးကန့်၊ နည်းဗျူဟာတစ်ခုနှင့် လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများအား ကာမိုင်း၊ နည်းဗျူဟာတစ်ခုနှင့် လက်အောက်ခံတပ်ရင်းများအား ဝေခါဒေသတွင် ဖြန့်ခွဲ အခြေပြုသည်။ KIA မှ တပ်မဟာ ၉ နှင့် လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများ လှုပ်ရှားသည်။

မိုးကောင်း-မိုးညှင်း-နန့်စီအောင်ဒေသတွင် မပခ လက်အောက်ခံ စကခ ၃ (အမှတ် ၃ စစ်ဆင်ရေးနှင့် ကွပ်ကဲမှုဌာနချုပ်) မိုးကောင်းတွင် အခြေပြုပြီး စကခ ၃ နှင့် လက်အောက်ခံတပ်ရင်းများသည် မြစ်ကြီးနား-နန့်စီအောင် ကားလမ်းကြောင်းတလျှောက် လုံခြုံရေး တာဝန်ယူသည်။ စကခ ၃ အား အထူးတပ်မဟာ ၃ ဟု အသွင်ပြောင်း စမ်းသပ်ဖွဲ့စည်းနေသည်ဟု သိရ၏။ KIA မှ ထိုဒေသတွင် တပ်မဟာ ၈ နှင့် လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများ လှုပ်ရှား၏။

၂၀၁၃ ခုနှစ် လိုင်ဇာတွင် လက်နက်ကိုင်တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များ ညီလာခံကျင်းပခဲ့စဉ်

ဗန်းမော်မြို့ရှိ မပခ ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် ရွှေတန်း တပ်မ ၈၈ နှင့် နည်းဗျူဟာ အခြေပြု တစ်ခုနှင့် လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများ အခြေပြုသည်။ တပ်မ ၈၈ ၏ အခြား နပဟ ၂ ခုအား ဗန်းမော်နှင့် ဆက်စပ်နေသည့် စစ်ကိုင်းတိုင်း ကသာတွင် တခု၊ အင်းတော်တွင် တခု ဖြန့်ခွဲအခြေပြုသည်။ ဗန်းမော်ဒေသတွင် KIA တပ်မဟာ ၃ လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများ လှုပ်ရှားသည်။

မြို့သစ်-ဒေါ်ဖုန်းယန်-နားလုံ ဒေသရှိ စခန်းများတွင် ရွှေတန်း စကခ ၂၁ ဌာနချုပ်နှင့် နည်းဗျူဟာ တခုက တာဝန်ယူသည်။ ထိုဒေသတွင် KIA တပ်မဟာ ၃ လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းအချို့နှင့် KIA ဗဟိုဌာနချုပ်မှ တပ်များ တာဝန်ယူသည်။

မိုးမောက်-စိန်လုံကဘာ-ယောယုံ-လွယ်ဂျယ်ဒေသတွင် စကခ ၂၁ လက်အောက်ခံ နည်းဗျူဟာ တခုက စိန်လုံတွင် အခြေပြု၍ လည်းကောင်း၊ နည်းဗျူဟာတခုက လွယ်ဂျယ်တွင် အခြေပြု၍ လည်းကောင်း ဖြန့်ခွဲ စခန်းထိုင်သည်။ ထို ဒေသတွင် KIA တပ်မဟာ ၃ မှ လက်အောက်ခံတပ်ရင်းများ လှုပ်ရှားသည်။

မန်စီ-မဒယန်-မန်ဝိန်းကြီးဒေသအား မပခ တိုင်းတပ်များအစား အရှေ့ မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် ရမခ လားရှိုးကွပ်ကဲမှု အောက်ရှိ ရွှေတန်း စကခ ၇ မှ တာဝန်ယူသည်။ ရွှေတန်း စကခ ၇ ဌာနချုပ်နှင့် နည်းဗျူဟာ တခုသည် နမ့်ခမ်းတွင် အခြေပြုသည်။

နည်းဗျူဟာ တခုသည် မန်ဝိန်းကြီးတွင် အခြေပြုပြီး နည်းဗျူဟာ တခုသည် မန်စီတွင် အခြေပြုသည်။ ရွှေလီမြစ် အရှေ့ခြမ်းရှိ နမ့်ခမ်းဖက်တွင် KIA တပ်မဟာ ၄ လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများ လှုပ်ရှားပြီး ရွှေလီမြစ် အနောက်ဖက်ခြမ်းရှိ မန်ဝိန်းကြီး-မန်စီ-မဒယန်ဒေသတွင် KIA တပ်မဟာ ၃ မှ တပ်ရင်းများ လှုပ်ရှားသည်။

ရွှေကူ-မိုးဒါး-ကသာဒေသတွင် မပခ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ တပ်မ ၈၈ မှ နည်းဗျူဟာ တခု တာဝန်ယူသည်။ KIA မှ တပ်မဟာ ၈ လက်အောက်ခံတပ်ရင်းများ တာဝန်ယူသည်။

စစ်ကောင်စီသည် ပန်ဝါဒေသတွင် ဇေယျာတိယန်း၏ ပန်ဝါပြည်သူ့စစ်၊ ပူတာအိုဒေသတွင် တန်ကူးတန်၏ ရဝမ် ပြည်သူ့စစ်၊ ဝိုင်းမော်ဒေသတွင် လီဆူး ပြည်သူ့စစ်၊ တနိုင်း-တာလောကြီး-ဖါးကန်နှင့် သံလမ်းရိုးတလျှောက်တွင် ရှမ်းနီ ပြည်သူ့စစ်များ ဖွဲ့စည်း အသုံးပြုသည်။

ထို့ပြင် စစ်ကောင်စီသည် ပန်ဝါဒေသတွင် ဇေယျာတိယန်း၏ ပန်ဝါ ပြည်သူ့စစ်၊ ပူတာအိုဒေသတွင် တန်ကူးတန်၏ ရဝမ် ပြည်သူ့စစ်၊ ဝိုင်းမော်ဒေသတွင် လီဆူး ပြည်သူ့စစ်၊ တနိုင်း-တာလောကြီး-ဖါးကန်နှင့် သံလမ်းရိုးတလျှောက်တွင် ရှမ်းနီ ပြည်သူ့စစ်များ ဖွဲ့စည်း အသုံးပြုသည်။

KIA သည်လည်း ၎င်းတို့ လှုပ်ရှားစိုးမိုးရာ ဒေသအားလုံးတွင် MHF ခေါ် ပြည်သူ့စစ်များ ဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ကချင်ပြည်နယ်တဝှမ်း စစ်ကောင်စီတပ်များ (မပခ တိုင်းတပ် ၃၇ ရင်း၊ တပ်မ/စကခ ၃၈ ရင်း စုစုပေါင်း ၇၅ ရင်းနှင့် အမြောက်တပ်ရင်းများ၊ လက်ရုံးတပ်များ)၊ နယ်ခြားစောင့် BGF ၃ ရင်းနှင့် ပြည်သူ့စစ်များ ဖြန့်ခွဲ အခြေပြုထားသကဲ့သို့ KIA ကလည်း တပ်မဟာ ၇ ခု၊ လှုပ်ရှား တပ်မ ၂ ခု၊ လက်နက်ကြီးတပ်မ တခုတို့ဖြင့် ဖြန့်ခွဲရင်ဆိုင်ထားသည်။

KIA တပ်ဖွဲ့ဝင်များ

KIA တပ်မဟာ ၄၊ တပ်မဟာ ၆ နှင့် တပ်မဟာ ၁၀ တို့မှာ ရှမ်းမြောက်တွင် ဖြန့်ခွဲလှုပ်ရှားသည်။

ကချင်ပြည်နယ် မပခ လက်အောက်ခံ တိုင်းတပ်များနှင့် မပခ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ တပ်မ/စကခ တပ်များသည် ကချင် ပြည်နယ်တွင်းရှိ အဓိကမြို့များ၊ ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများအား ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် အခိုင်အမာ စခန်းတည်ဆောက် နေရာယူထားသည်။ ကျောက်စိမ်းထွက်သော ဖါးကန်ဒေသအား ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် တပ်မတခုချထား၍ အခိုင်အမာစခန်းများ တည်ဆောက်နေရာ ယူထားသည်။

KIA တပ်ဖွဲ့ကမူ တောတောင်ထူထပ်သည့် ကချင်ပြည်နယ်၏ မြေအနေအထားအား ကောင်းစွာ အသုံးပြုပြီး ကျေးလက်ဒေသနှင့် တောင်တန်းများအား ထိန်းချုပ်ပြီး မြို့များ၊ ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများကို ခြိမ်းခြောက် လှုပ်ရှားလျက်ရှိသည်။

ကချင်ပြည်နယ်၌ ကျောက်စိမ်း၊ ပယင်း၊ ရွှေစသည့် သဘာဝသယံဇာတထွက်ရှိသည့်ဒေသများအား ထိန်းချုပ်ပြီး ၎င်းတို့တပ်ဖွဲ့ ဘဏ္ဍာရေးလိုအပ်ချက်အား ဖြည့်ဆည်းနိုင်စွမ်းရှိသည်မှာ KIA ၏ အားသာချက်ဟု ဆိုရမည်။ ချုပ်၍ဆိုရလျှင် KIA သည် ကချင်ပြည်နယ်တခုလုံးတွင် ဖြန့်ခွဲလှုပ်ရှားပြီး ပြည်နယ်အနှံ့ရှိ စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့များကို ခြိမ်းခြောက်ထားနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ပြင် ကချင်ပြည်နယ်၌ ကျောက်စိမ်း၊ ပယင်း၊ ရွှေစသည့် သဘာဝသယံဇာတထွက်ရှိသည့်ဒေသများအား ထိန်းချုပ်ပြီး ၎င်းတို့တပ်ဖွဲ့ ဘဏ္ဍာရေးလိုအပ်ချက်အား ဖြည့်ဆည်းနိုင်စွမ်းရှိသည်မှာ KIA ၏ အားသာချက်ဟု ဆိုရမည်။ ချုပ်၍ဆိုရလျှင် KIA သည် ကချင်ပြည်နယ်တခုလုံးတွင် ဖြန့်ခွဲလှုပ်ရှားပြီး ပြည်နယ်အနှံ့ရှိ စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့များကို ခြိမ်းခြောက်ထားနိုင် သည်ကို တွေ့ရသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လတွင် ဖော်ဆောင်ခဲ့သည့် အလော့အဝူတိုက်ပွဲစဉ်သည် KIA ဗဟိုဌာနချုပ်မှ တိုက်ရိုက်ဦးစီးသည့် စစ်ဆင်ရေးဟု ဆိုရမည်။ အလော့အဝူတိုက်ပွဲအပြီး လပေါင်း ၂၀ အတွင်းတွင် ကချင်ပြည်နယ်တွင်း၌ တပ်မဟာ နယ်မြေ အလိုက် စစ်ဆင်ရေးများကိုသာ တွေ့ရ၏။

ပူတာအို၊ ဆွမ်ပရာဘွမ်ဒေသ၊ တနိုင်းဒေသ၊ ဖါးကန့်ဒေသ၊ ဝိုင်းမော်ဒေသ၊ ဗန်းမော်၊ ကသာ မြစ်ကြောင်းတို့တွင် တိုက်ပွဲများ တောက်လျှောက် ဖြစ်ပွားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုဒေသအလိုက်ဖြစ်ပွားသော တိုက်ပွဲများသည် ကချင်ပြည်နယ်တွင်းရှိ မပခ တပ်များကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်သည်ကို တွေ့ရ၏။

တဖက်ကကြည့်လျှင် ကချင်ပြည်နယ်တွင်း အလော့ဘွမ်တိုက်ပွဲအပြီး တိုက်ပွဲကြီးများ ဖော်ဆောင်သည့် မတွေ့ရသော်လည်း စစ်ကောင်စီကလည်း အလော့ဘွမ်တိုက်ပွဲအပြီးတွင် KIA အား ထိုးစစ်ကြီး ဆင်နိုင်စွမ်း မရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။

ပြဿနာမှာ စစ်ကောင်စီသည် ၂၀၂၁ အာဏာသိမ်းသည်မှစ၍ တပြည်လုံးအနှံ့တွင် စစ်မျက်နှာဖွင့်ထားရ၏။ သို့ဖြစ်ရာ စစ်ကောင်စီ၏ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံးမှ တိုက်ရိုက်ကွပ်ကဲသည့် တပ်မနှင့် စကခ ၃၀ (တပ်ရင်း ၃၀၀) အား ကရင်၊ မွန်၊ ကရင်နီ၊ ရခိုင်၊ ချင်း၊ ရှမ်း၊ ကချင်၊ စစ်ကိုင်းနှင့် မကွေးစသည့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများတွင် ဖြန့်ခွဲထားရာ တနေရာရာအား စုစည်း၍ ထိုးစစ်ဆင်ရန် တပ်မရှိတော့ပေ။ လက်ရှိတွင် ဒေသတစ်ခုခုမှ တပ်နှုတ်ပါက ထိုဒေသတွင် အရေးနိမ့်တော့မည်ဖြစ်ရာ တပ်မထုတ်ရဲပေ။

လိုအပ်သည့်နေရာများကို ဖြည့်တင်းရန်အတွက် လက်ရုံးတပ်များမှ ထုတ်နှုတ်၍ လက်ရုံးညွှန်ပေါင်းတပ်များ ဖွဲ့စည်း၍ တပ်မ/စကခတို့မှ နောက်ချန်ဌာနချုပ် တပ်ခွဲများနှင့် ပူးပေါင်းဖြည့်တင်းနေရ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ယခုကာလတွင် စကစ သည် တပ်မ/စကခ ၃/၄ ခု စုစည်း၍ ထိုးစစ်ဆင်သည့် စစ်ဆင်ရေးများ ပြုလုပ်နိုင်ဖွယ် မရှိပေ။

သို့သော်လည်း မပခ လက်အောက်ခံတပ်များသည် ရှိသည့်တပ်များထုတ်နှုတ်သည့် စစ်ဆင်ရေးအငယ်များ ပြုလုပ်သည်ကို ဖါးကန့်ဒေသ၊ တနိုင်းဒေသ၊ ပူတာအိုဒေသနှင့် ဝိုင်းမော်အရှေ့ဖက်ဒေသများတွင် ပြုလုပ်သည်ကို တွေ့ရသော်လည်း အတိုင်းအတာ မကြီးမားသကဲ့သို့ အချိန်ကာလလည်း မကြာမြင့်ပေ။

လက်ရှိ အောက်တိုဘာလကုန်ပိုင်းတွင် ပြုလုပ်သည့် မိုးမောက်အရှေ့ဖက် လုံဂျာဘွမ် KIA စခန်းအား ထိုးစစ်ဆင်သည့်က စစ်ဆင်ရေး အလတ်စားဟု ဆိုရမည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးသည်ပင် မပခ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ တပ်သက်သက်ဖြင့် တိုက်သည် မဟုတ်ပေ။

လက်ရှိ အောက်တိုဘာလကုန်ပိုင်းတွင် ပြုလုပ်သည့် မိုးမောက်အရှေ့ဖက် လုံဂျာဘွမ် KIA စခန်းအား ထိုးစစ်ဆင်သည့်က စစ်ဆင်ရေး အလတ်စားဟု ဆိုရမည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးသည်ပင် မပခ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ တပ်သက်သက်ဖြင့် တိုက်သည် မဟုတ်ပေ။

ရမခ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ ရှေ့တန်း စကခ ၇ လက်အောက်ခံ နည်းဗျူဟာ နှစ်ခုအား ကချင်ပြည်နယ် မန်ဝိန်းကြီး-မန်စီ-မဒယန်ဒေသသို့ ဖြည့်တင်းစခန်းထိုင်စေပြီးမှ မပခ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ စစ်ကြောင်း ၆ ခု အင်အား ၆၀၀ ခန့်အား ထုတ်နှုတ် အသုံးပြုပြီး လေကြောင်းပစ်ကူ၊ လက်နက်ကြီးပစ်ကူဖြင့် ပြုလုပ်သည့် စစ်ဆင်ရေး ဖြစ်သည်။

KIA တပ်မဟာ ၄၊ တပ်မဟာ ၆ နှင့် တပ်မဟာ ၁၀ တို့မှာ ရှမ်းမြောက်တွင် ဖြန့်ခွဲလှုပ်ရှားသည်

ထိုအလတ်စား စစ်ဆင်ရေးတွင် KIA စခန်းအား သိမ်းနိုင်သည်ဟု စစ်တပ်ကကြေညာသော်လည်း KIA က သိမ်းနိုင်ခြင်း မရှိဟု ထုတ်ပြန်သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ စစ်ကောင်စီ၏ စစ်ဆင်ရေးအငယ်နှင့် အလတ်တို့ကို KIA နှင့်

KPDF တို့ ကောင်းစွာ တုန့်ပြန်နိုင်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ဤကာလအတွင်း KIA အတွက် ဆုံးရှုံးမှုကြီးမားသည်မှာ အနံ့ပါလေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုသာရှိသည်။ KIA တပ်မဟာ ၉ မှူး ကျဆုံးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဤကာလတွင် မြို့ပေါ်တက်၍ လှုပ်ရှားသည့် ကေအိုင်အေ တပ်မဟာ ၈ ဒု တပ်မဟာမှူး အဖမ်းခံခဲ့ရ၏။

သို့သော်လည်း ဤအဆုံးအရှုံးလောက်သည် KIA တခုလုံးအား ထိခိုက်မှု မရှိပါ။

ကချင်ပြည်နယ်ဘက်မှ လာသည့် နောက်ဆုံး သတင်းများအရ စစ်ကောင်စီသည် KIA ဌာနချုပ် လိုင်ဇာအထိ လေကြောင်းဖြင့် တိုက်ခိုက်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ထိုသတင်းသည် ယခုမှ မဟုတ် မကြာခဏ ထွက်ပေါ်လေ့ရှိသည်။

လက်ရှိအချိန်တွင် KIA သည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း KPDF (ကချင် PDF) များကို ဦးစီးဖွဲ့စည်းထားရှိရာ KIA ၏ အင်အားသည် ယခင်ကထက် ပိုလာသည်။ မိုးကောင်း-ဟိုပင်-မိုးညှင်း-နမ္မား ရထား/ကားလမ်းတလျှောက်တွင် KIA နှင့် ပူးပေါင်းထားသည့် KPDF များ အင်အားကောင်းလာ၏။

လက်ရှိအချိန်တွင် KIA သည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း KPDF (ကချင် PDF) များကို ဦးစီးဖွဲ့စည်းထားရှိရာ KIA ၏ အင်အားသည် ယခင်ကထက် ပိုလာသည်။ မိုးကောင်း-ဟိုပင်-မိုးညှင်း-နမ္မား ရထား/ကားလမ်းတလျှောက်တွင် KIA နှင့် ပူးပေါင်းထားသည့် KPDF များ အင်အားကောင်းလာ၏။

မြေပြင်သတင်းများအရ မိုးညှင်း-ဟိုပင်မြို့၏ အရှေ့ဘက်ကပ်ရက်ရှိ နန့်ယင်းချောင်းအား ကျော်၍ စစ်ကောင်စီတပ်များ မသွားရဲတော့ကြောင်း သိရသည်။ မြစ်ကြီးနားရထားလမ်းနှင့် ဧရာဝတီမြစ်ကြားရှိ ဒေသအခေါ် ကောက်ကွေ့ဝွင်အား KIA နှင့် KPDF များ စိုးမိုးထားပုံရသည်။

အလော့အဝှမ်းတိုက်ပွဲအပြီး လပေါင်း ၂၀ ခန့်အတွင်း KIA သည် PDF တပ်ဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ခြင်း၊ လက်နက် တပ်ဆင်ပေးခြင်း အပြင် စစ်ကိုင်းတိုင်းအတွင်း တိုက်ပွဲများ ဖော်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ ပင်လည်ဘူး၊ ဗန်းမောက် ဒေသတွင် တိုက်ပွဲကြီးများ တိုက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

များမကြာမီကာလအတွင်း ကချင်ပြည်စစ်မျက်နှာတွင် KIA ဦးစီးသည့် တိုက်ပွဲကြီးများကို မြင်တွေ့ရနိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ရ၏။ အနီးနှင့်အမြန်ဟုသာ ဆိုရပါမည်။

ထိုလပေါင်း ၂၀ သည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ KPDF များအား လေ့ကျင့်ခြင်း၊ စုဖွဲ့ခြင်း၊ လက်နက်တပ်ဆင်ခြင်း၊ လက်နက် ခဲယမ်းစုဆောင်းခြင်းတို့အတွက် တစုံတရာ လုံလောက်သည့်အချိန်ကာလလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်။

သို့ဖြစ်ရာ များမကြာမီကာလအတွင်း ကချင်ပြည်စစ်မျက်နှာတွင် KIA ဦးစီးသည့် တိုက်ပွဲကြီးများကို မြင်တွေ့ရနိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ရ၏။ အနီးနှင့်အမြန်ဟုသာ ဆိုရပါမည်။

(ကိုဦးသည် တိုင်းရင်းသားအရေးလေ့လာသူ သုတေသီတဦး ဖြစ်သည်။)

<https://burma.irrawaddy.com/article/2022/11/05/255789.html>

KIA ထိန်းချုပ်နယ်မြေ မိုင်ဂျာယန်မြို့ လက်နက်ကြီးနဲ့ အပစ်ခံရ

2022.11.07

ကချင်လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KIA) ထိန်းချုပ်နယ်မြေ မိုင်ဂျာယန်မြို့ကို နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့လယ်ပိုင်းမှာ စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်က လက်နက်ကြီးနဲ့ လေးချက် ပစ်ခတ်ခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုင်ဂျာယန်ဒေသတွင် KIA တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။ Photo: AFP

မိုင်ဂျာယန်မြို့ထဲကို လက်နက်ကြီးကျည်တွေ ကျရောက်ပေါက်ကွဲတဲ့အတွက် အဆောက်အအုံတချို့ ပျက်စီးခဲ့ပြီး လူထိခိုက်မှုတွေမရှိဘူးလို့ မိုင်ဂျာယန်မြို့မှာနေထိုင်တဲ့ လုံခြုံရေးအရ အမည်မဖော်လိုသူတစ်ဦးက RFA ကို ပြောပါတယ်။

"နေ့လယ် တစ်နာရီကျော်လောက်မှာ ပစ်တာဟုတ်တယ်။

လေးချက်ပစ်တာ။ မြို့ထဲက လူမနေတဲ့ ဆိုင်ခန်းတွေနားကျလို့ လူမထိဘူး။ ဆိုင်ခန်းတွေတော့ ပျက်စီးတာပေါ့။"

နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့ဟာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေ ဘုရားကျောင်းသွားပြီး ဝတ်ပြုဆုတောင်းကြတဲ့ တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်တာကြောင့် ဆိုင်ခန်းအများစု ပိတ်ထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီပစ်ခတ်မှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KIA) ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဗိုလ်မှူးကြီးနော်ဘူကို RFA က ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့ပေမယ့် ဒီကနေ့ နေ့လယ်ပိုင်းအထိ ဆက်သွယ်လို့ မရသေးပါဘူး။

မိုင်ဂျာယန်မြို့ဟာ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ထိစပ်နေတဲ့ နယ်စပ်မြို့ဖြစ်သလို တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံ တက်ရောက်နေတဲ့ ဖက်ဒရယ်ကောလိပ်နဲ့ မိုင်ဂျာယန်အမျိုးသား ကောလိပ်ကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ ညပိုင်းကလည်း KIA နဲ့ KPDF ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့တွေက မြစ်ကြီးနားနဲ့ ဗန်းမော်မြို့နယ်မှာရှိတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်ရင်းတွေကို ရှေ့တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့နဲ့ ပစ်ခတ်ခဲ့တာကြောင့် တပ်တွင်းအဆောက်အအုံတချို့ ပျက်စီးသွားတယ်လို့ စစ်ကောင်စီဘက်က သတင်းထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/maijayang-shot-weapon-11072022042512.html>

မိုးမောက်မြို့နယ် ကျေးရွာအတွင်း စစ်ကောင်စီတပ်စွဲထားပြီး စစ်ရေး တင်းမာနေဆဲ

BySHAN | November 7, 2022

ကချင်ပြည် မိုးမောက်မြို့နယ် လုံ့ဂျာကျေးရွာ နှင့် နောင်ပေါင်း ကျေးရွာထဲ စစ်ကောင်စီက တပ်စွဲထားပြီး စစ်ရေးတင်းမာနေလျက်ရှိကြောင်း စုံစမ်း သိရှိရသည်။

မိုးမောက်မြို့နယ်ထဲတွင် နိုဝင်ဘာ ၅ ရက်မှစပြီး တိုက်ပွဲငြိမ်သက်နေသော်လည်း စစ်ရေးက တင်းမာနေသဖြင့် စစ်ရှောင် (၆၀၀) ကျော်သည် နေရပ်သို့ မပြန်နိုင်သေးကြောင်း စစ်ဘေးရှောင်များကို ကူညီပေးနေသည့် အမျိုးသားတစ်ဦးက သျှမ်းသံတော်ဆင့် ကိုပြောသည်။

“တိုက်ပွဲက ငြိမ်နေတာတော့ ၃ ရက်လောက်ရှိနေပြီ။ စစ်ရေးတော့ တင်းမာနေသေးတာရှိတယ်။ စစ်ကောင်စီကလည်း ကျေးရွာထဲမှာ တပ်စွဲထားတာရှိတယ်။ တိုက်ပွဲတော့ အချိန်မရွေး ဖြစ်လာနိုင်မယ် ထင်တယ်” ဟု စစ်ဘေးရှောင်များကို ကူညီပေးနေသည့် အမျိုးသားက ဆိုသည်။

အဆိုပါ စစ်ကောင်စီက ကျေးရွာထဲတွင် တပ်စွဲနေထိုင်ထားသောကြောင့် ချမ်းမြေ့ဘုန်းကြီးကျောင်း နှင့် လောကမာရဇိန် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း သို့ စစ်ဘေးရှောင်လာသည့် ပြည်သူများက နေရပ်ကို မပြန်နိုင်သေးကြောင်း သိရသည်။

“စစ်ဘေးရှောင်တွေကတော့ မပြန်ရဲကြသေးဘူး။ တိုက်ပွဲ ဘယ်ချိန် ထဖြစ်မလဲ မသိတော့ ဒီမှာပဲ ဆက်နေကြသေးတယ်။ တိုက်ပွဲက အချိန်မရွေး ဖြစ်လာနိုင်တော့ စစ်ဘေးရှောင်တွေကလည်း စိုးရိမ်ကြတယ်လေ” ဟု မိုးမောက်မြို့ စစ်ဘေးရှောင်များကို ကူညီပေးနေသည့် သူက ပြောသည်။

သို့သော် စစ်ဘေးရှောင်များတစ်ချို့က စပါးရိတ်သိမ်းရန်အတွက် နေရပ်ကို နေ့အချိန် ပြန်သွားပြီး ညအချိန်တွင် စစ်ရှောင်စခန်း သို့ ပြန်လာအိပ်ကြောင်း သိရသည်။

“နေ့ အချိန်ဆိုရင်တော့ စပါးပြန်သွားရိတ်ရတယ်။ ညဆိုရင်တော့ ဒီကိုပြန်လာအိပ်တာပေါ့။ စပါးက မရိတ်ရင်လည်း မရဘူး။ နောက်နှစ်အတွက် စားစရာ မရှိဖြစ်မယ်။ အခု မရိတ်ရင်လည်း ကျွဲ၊ နွားတွေက လယ်ကွက်ထဲဝင်လို့ရှိရင် ကျနော်တို့ စပါးတွေကို စားပစ်တယ်။ ဒီထက်နောက်ကျသွားရိတ် ရင်တော့ စပါးတွေက မကျန်တော့ဘူး။ ကျွဲ၊ နွားထိန်းဖို့ လူလည်းမရှိဘူး” ဟု စစ်ဘေးရှောင်တစ်ဦးကပြောသည်။

လက်ရှိ ဆောင်းရာသီ ဝင်ရောက်လာသောကြောင့် စစ်ဘေးရှောင်များအတွက်က ဆေးဝါး သောက်သုံးရေ များ၊ အနွေးထည်များ လိုအပ်ကြောင်း သိရသည်။

ထိုအပြင် နေ့ခင်းတွင် စပါးပြန်ရိတ်သည့် သူများစုသည် လူငယ်များ ဖြစ်သဖြင့် စစ်ရှောင်စခန်းထဲ ကျန်ရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ နှင့် ကလေးငယ်များအတွက် ချက်ပြုတ်စားသောက်ရန်လည်း ခက်ခဲနေသည်။

လက်ရှိမှာ ဆောင်းရာသီဝင်သည့် ကာလဖြစ်သဖြင့် စစ်ဘေးရှောင်များ အနွေးထည်များလည်း လိုအပ်နေသည်။

“အခုက ဆောင်းရာသီဝင်ပြီဆိုတော့ အနွေးထည်တွေ လိုအပ်တယ်။ ဒီမှာက သက်ကြီးရွယ်အို နဲ့ ကလေးတွေ များတယ်။ ပြီးတော့ သောက်သုံးရေတွေ လိုအပ်တယ်။ ရေချိုးခန်းတွေကလည်း ပေါင်းသုံးနေရတယ်။ လူများတော့ ရေက အလုံလောက်မရှိဘူး။ နေ့ခင်းဆို လူငယ်တွေမရှိလို့ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေအတွက် ဟင်းချက်ပြုတ်ဖို့ ရေသည်ဖို့အတွက် အခက်ခဲတွေ ဖြစ်ကြတယ်” ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

ထို့ကြောင့် စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူများက တိုက်ပွဲကို ရပ်တန့်ပေးရန်လည်း တောင်းဆိုကြသည်။

ကချင်ပြည် မိုးမောက်မြို့နယ် လုံဂျာ နှင့် နောင်ပေါင်းကျေးရွာဒေသခံ ၆၀၀ ကျော်ဝန်းကျင်က အောက်တိုဘာ ၂၀ ရက်နေ့ကစ KIA, PDF နှင့် စစ်ကောင်စီတို့ တိုက်ပွဲကြောင့် အမျိုးသမီး ၂ ဦး သေဆုံးခဲ့ပြီး အမျိုးသမီး ၄ ဦး လက်နက်ကြီး ထိမှန်ခဲ့ပြီး ဆေးကုသမှု ခံယူနေရကြောင်း သိရသည်။

<https://burmese.shannews.org/archives/31438>

စစ်ကောင်စီတပ်သား ၁ ဦး လက်နက် နှစ်လက်နှင့်ကျည်များယူဆောင်လာပြီး KNU ထံ လာရောက်ပူးပေါင်း

နိုဝင်ဘာ ၇ ရက်၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ကေအိုင်စီ

Photo: နဂါးနီစစ်ကြောင်း

KNU-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး၊
ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်-KNLA၊ တပ်မဟာ ၆ –
တပ်ရင်း ၁၇ ထံတွင် ယမန်နေ့ နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့က
စစ်ကောင်စီတပ်သားတစ်ဦး လက်နက် ၂ လက်နှင့်

ကျည်ဆံများယူဆောင်လာပြီး လာရောက်ပူးပေါင်းခဲ့သည်ဟု တာဝန်ရှိသူများထံမှ သိရသည်။

ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့တပ်နယ်စစ်ဗဟိုဟာ လက်အောက်ခံခြေလျင်တပ်ရင်း-ခလရ ၂၈၄မှ တပ်သားရဲနိုင် သွေးသည် ၎င်းတာဝန်ကျရာ နဂါးတောင်ပေါ်စခန်းမှတစ်ဆင့် MA1 တပ်လက်၊ MA2 တပ်လက်၊ ကျည် ဘောက် ၄ ခု၊ ကျည် ၂၄၀ တောင့်၊ လက်ပစ်ဗုံး ၃ လုံး၊ အီနာဂါ ၄ လုံး၊ ၄၀ မမ ကျည်သီး ၁ လုံး၊ အီကွေ့ မန်နှင့် ကျည်ကာအင်္ကျီတစ်စုံတို့ကို ယူဆောင်လာပြီး KNLA တပ်ရင်း ၁၇ ထံတွင် CDM (အာဏာဖိဆန် ရေးလှုပ်ရှားမှု)ပြုလုပ်၍ လာရောက်ပူးပေါင်းခဲ့သည်ဟု KNLA နဂါးနီစစ်ကြောင်းက ပြောသည်။

“ထွက်လာတာက ၃ ဦးပေါ့နော်။ တစ်ဦးက ခြေကျင်းဝတ်ခေါက်သွားတယ်။ သူ့လူတွေထံ သေနတ် လှမ်းပေးခဲ့လိုက်တယ်။ ပြေးလို့လွတ်အောင်ပေါ့လေ။ တစ်ယောက်ပဲ လွတ်မြောက်လာတယ်။ နောက် ၂ ဦးက ပြန်မိသွားတယ်။ လွတ်လာသူတစ်ဦးကပဲ လက်နက် ၂ လက်နက်ကျည်ဘောက်တွေ အကုန်ပါ တယ်”ဟု KNLA တပ်ရင်း ၁၇ နဂါးနီစစ်ကြောင်းမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာ ၂၉ ရက်နေ့တွင်လည်း ခြေမြန်တပ်ရင်း -ခမရ ၃၅၈၊ ခလရ ၂၈၄၊ ခလရ ၄၃၂ တပ်ရင်းမှ စစ်ကောင်စီတပ်သား ၅ ဦးသည် KNLA တပ်ရင်း ၁၇ အဖွဲ့ထံတွင် လာရောက်ပူးပေါင်းခဲ့ သေး သည်။ KNLA တပ်မဟာ ၆ ၏ ပြုစုထားသည့် စာရင်းအရ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ၎င်းတို့၏

တပ်ရင်းအသီးသီးထံတွင် စစ်သားနှင့် ရဲအရာရှိ စုစုပေါင်း ၁၀၀ ကျော် CDM ပြုလုပ်လာခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ထို့အပြင် တိုက်ပွဲအတွင်း ဖမ်းမိသည့် စစ်သုံးပန်း ၉၀ ကျော်ကိုလည်း ထိန်းသိမ်းထားလျက်ရှိသည်ဟု KNU ဒူးပလာယာခရိုင် တာဝန်ရှိသူများထံမှ သိရသည်။

ထို့အတူ ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် တပ်မ (၄၄) လက်အောက်ခံ ခမရ (၂) မှ တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသည် MA (3) သေနတ် တစ်လက်၊ ၎င်းကျည်ဘောက် (၄)ခု၊ ၅.၅၆ ကပစ ကျည် (၁၀၀)တောင့် နှင့်အတူ KNLA တပ်ရင်း (၂၇) ကော်ဘရာပူးပေါင်းစစ်ကြောင်းထံသို့ CDM ပြုလုပ်လာခဲ့သလို ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလ ၂၈ရက်နေ့တွင်လည်း ဖာပွန်စခန်းအခြေစိုက် ခမရ ၃၄၀ တပ်ရင်းမှ စနိုက်ပါတပ်သား တစ်ဦးသည် လက်နက် ၂ လက်နှင့်ကျည်များ ယူဆောင်လာပြီး KNU တပ်မဟာ ၅ ထံ လာရောက်ပူးပေါင်းခဲ့သည်ဟု KNU ထုတ်ပြန်ချက်များတွင် ဖော်ပြထားသည်။

<https://kicnews.org/2022/11/စစ်ကောင်စီတပ်သား-၁-ဦး-လက/>

စစ်ကောင်စီတပ်သားလေးဦး ကရင်တပ်ထဲဝင်ရောက်ခဲ့တယ်လို့ KNU ထုတ်ပြန်

2022.11.07

အောက်တိုဘာလတစ်လအတွင်းဖြစ်ခဲ့တဲ့ တိုက်ပွဲသတင်းများနှင့်အတူ KNU က ထုတ်ပြန်လာသည့် စစ်ကောင်စီတပ်သားများ၏ လက်နက်နဲ့ အသုံးအဆောင်ဦးထုတ်များကို KNU တပ်သားတွေက စစ်ဆေးနေသည့်မြင်ကွင်း။ (Photo: karen National Union)

ပြီးခဲ့တဲ့အောက်တိုဘာလ တစ်လအတွင်း စစ်ကောင်စီတပ်သားလေးဦး လက်နက်အပြည့်အစုံနဲ့ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA)ထံ ဝင်ရောက်လာခဲ့ပြီး တပ်သား ၃၀ ကျော် လက်နက်ချအဖမ်းခံခဲ့တယ်လို့ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး KNU/KNLA က ဒီနေ့သတင်းထုတ်ပြန်ပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်သား (၃၂) ဦးကစစ်မြေပြင်မှာလက်နက်ချအဖမ်းခံခဲ့တာဖြစ်ပြီး တစ်ဦးကို အရှင်ဖမ်းမိခဲ့တယ်လို့ KNU ရဲ့ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေထဲက နှစ်ဦးဟာ စခန်းအတွင်းနေထိုင်နေချိန်မှာ အဆိပ်သောက်သက်သေခံခဲ့ပြီး နောက်ထပ်နှစ်ဦးက ရောဂါကြောင့်သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

KNU ရဲ့ထုတ်ပြန်ချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စစ်ကောင်စီရဲ့တုံ့ပြန်ချက်ကိုရဖို့ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မင်းထွန်းကို RFA က ဖုန်းနဲ့ ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့ပေမယ့် ဆက်သွယ်လို့ မရပါဘူး။

အောက်တိုဘာလတစ်လအတွင်း ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် KNLA နဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်၊ နယ်ခြားစောင့် BGF တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကြား တိုက်ပွဲပေါင်း (၂၈၆) ကြိမ် ဖြစ်ခဲ့တယ်လို့ KNU ရဲ့စာရင်းမှာဖော်ပြပါတယ်။

တိုက်ပွဲတွေကြောင့် စစ်ကောင်စီနဲ့ လက်အောက်ခံနယ်ခြားစောင့်တပ် (BGF) တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဘက်က (၃၆၉) ဦး သေဆုံးပြီး (၃၀၂) ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့တယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA)နဲ့ ကရင်အမျိုးသားကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (KNDO) ဘက်က ခြောက်ဦး သေဆုံးပြီး ၄၆ ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒါ့အပြင် စစ်ကောင်စီဘက်က တစ်လအတွင်း လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှု ခြောက်ကြိမ်လုပ်ခဲ့တယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး ကော်သူးလေအုပ်ချုပ်နယ်မြေအတွင်း ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလကနေ အောက်တိုဘာလအထိ နှစ်နှစ်နီးပါးကာလမှာတော့ တိုက်ပွဲပေါင်း (၃၈၄၅) ကြိမ် ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး၊ ကော်သူးလေအုပ်ချုပ်နယ်မြေအတွင်းမှာ နေ့တိုင်းတိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်နေလို့ ဒေသခံသုံးသိန်းကျော် နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးနေရပြီး တစ်သိန်းကျော်ဟာ အရေးပေါ်လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီတွေလိုအပ်နေတယ်လို့ KNU က သတင်းထုတ်ပြန်ပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/knu-announced-four-military-soldiers-entered-karen-army-11072022082636.html>

ကတိုင်တိတွင် စစ်ကောင်စီတပ်များက စစ်ကြောင်းထိုးဝင်ရောက်လာမှုကြောင့် ဒေသခံပြည်သူများ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရ

နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်။ ကေအိုင်စီ

ကရင်ပြည်နယ်၊ ကတိုင်တိကျေးရွာတွင် ယမန်နေ့ နေ့လည်ပိုင်းအချိန်တွင် နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် စစ်ကောင်စီတပ်များက ကျေးရွာအတွင်းသို့ စစ်ကြောင်းထိုးဝင်ရောက်လာသောကြောင့် ဒေသခံပြည်သူများမှာ ဘေးလွတ်ရာသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရကြောင်း သိရသည်။

KNU-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး မူကြော်ခရိုင် တပ်မဟာ(၅) ထိန်းချုပ် နယ်မြေ ဖာပွန်-ကမမောင်းလမ်းပိုင်း တလျှောက်မှတစ်ဆင့် ကတိုင်တိကျေးရွာထဲသို့ ယမန်နေ့ ညနေပိုင်းအချိန်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်အင်အား (၄၀) ခန့်ဖြင့် စစ်ကြောင်းထိုး ဝင်ရောက်လာပြီး လေကြောင်းမှလည်း ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုများ

ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဒေသခံ ပြည်သူများမှာ ဘေးလွတ်ရာသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရသည်ဟု ဒေသခံတစ်ဦးက ယခုလို ပြောသည်။

၎င်းက “စစ်တပ်လေကြောင်းကနေလည်း ပုဇင်း ၂ စီး၊ တိုက်လေယာဉ်တစ်စီးလာပြီး ညနေ (၄)နာရီလောက်မှာ လာပစ်တာ။ စစ်တပ်တွေလည်း အခုကတိုင်တိရစ္ဆာန်ကို စစ်ကြောင်းထိုးလာပြီး။ ရွာသားတွေက ဖာပွန်-ကမ မောင်း ကားလမ်းဘေးက ကြူတော တွေမှာနေနေရတယ်။ စစ်သားတွေ (၄၀)လောက်ရှိတယ်။ အခုရွာထဲမှာ ကျန်တဲ့သူက ကျန်တယ်။ ရွာထဲမှာတော့ ဗုံးခိုကျင်းတွေ ပြန်ပြုပြင်နေကြတာပေါ့”ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ဖာပွန်-ကမမောင်းလမ်းပိုင်းတစ်လျှောက်ရှိ ဆင်စွယ်ရွာနှင့် တောင်သူရွာအကြားတွင် စစ်ကြောင်း ဆင်းလာသည့် စစ်ကောင်စီတပ်များကို ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ကြားဖြတ်တိုက် ခိုက်ခဲ့ပြီးနောက် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ကတိုင်တိအခြေစိုက်နယ်ခြားစောင့် (BGF) တပ်ကလည်း လက်နက်ကြီးကုန်းမှတစ်ဆင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသည့်နေရာသို့

လက်နက်ကြီးများဖြင့် အကြိမ်(၂၀)ခန့် ပစ်ကူပေး ခဲ့သည်ဟု ၎င်းဒေသခံက ဆက်ပြောသည်။

အလားတူ ဖာပွန်-ကမမောင်းကျေးရွာများတွင် စစ်ကောင်စီတပ်များက ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း စစ်အင်အားတိုး ချဲ့မှုများ ပိုမိုလုပ်ဆောင်လာပြီး ၎င်းလမ်းပိုင်းတစ်လျှောက်တွင်လည်း မြေမြှုပ်မိုင်းများ ထောင်ထားကြောင်း ဒေသခံ များက ဆိုသည်။

ယမန်နေ့က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် တိုက်ပွဲတွင် စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်မှ (၂)ဦးသေဆုံးခဲ့ပြီး (၈)ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း နီးစပ်သည့် ဒေသခံများထံမှ သိရှိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် သြဂုတ်လ(၂၁)ရက်နေ့တွင်လည်း ကတိုင်တိကျေးရွာအုပ်စုရှိ (BGF)ဂိတ်စခန်းငယ်တစ်ခုကို (KNLA) တပ်ဖွဲ့များက တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး လက်နက်ခဲယမ်းအချို့ကို သိမ်းဆည်းရမိခဲ့ကြောင်း KNU တပ်မဟာ (၅)ဘက်က သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သေးသည်။

<https://kicnews.org/2022/11/ကတိုင်တိတွင်-စစ်ကောင်စီ/>

ဘားအံ၌ ကရင်ပြည်နယ်နေ့ပွဲအတွက် စစ်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်နှင့် ဝန်ကြီးများရောက်နေချိန် ဗုံးကွဲ

Published By DVB | 7 November, 2022

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့မှာ စစ်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ဝန်ကြီးတွေ ရောက်ရှိနေစဉ် လုံခြုံရေးတင်းကြပ်ထားတဲ့ ကြားက ပြည်နယ်လဝကရုံးအနီးနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်အနီးတွေမှာ နိုဝင်ဘာ ၆ ရက် ည ၇ နာရီခွဲလောက်က ဗုံး နှစ်လုံးပေါက်ကွဲခဲ့တယ်လို့ မြို့ခံတွေက ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတာဝန်ရှိသူတွေဟာ နိုဝင်ဘာ ၇ ရက်နေ့ကျရောက်မယ့်

၆၇ နှစ်မြောက် ကရင်ပြည်နယ်နေ့ပွဲအခမ်းအနားအတွက် ကြိုတင်ရောက်ရှိနေချိန် အခုလိုဗုံးပေါက်ကွဲခဲ့တာဖြစ်ပြီး သေနတ်ပစ်ခတ်သံတွေပါကြားရတယ်လို့ ဒေသခံတွေကထံက သိရပါတယ်။

ဗုံးပေါက်ကွဲတဲ့နေရာအနီးရပ်ကွက်နေ ပြည်သူတစ်ဦးက “ဗုံးပေါက်တာဟုတ်တယ်။ ပထမ တလုံးသတိမထားမိဘူး။ ပြည်နယ်ကွင်းမှာ ခုံးပြိုင်ပွဲရှိတော့အသံတွေနဲ့ သိပ်မကြားရဘူး။ နောက်တလုံးပေါက်တာ အသံအကျယ်ကြီးပဲ။ အိမ်တောင်တုန်သွားတယ်။ ဗုံးပေါက်ပြီး မကြားဘူး သေနတ်သံတွေပါ ကြားရတယ်”လို့ ပြောပါတယ်။

အဆိုပါ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့နေရာ ပြည်ထောင်စုရိပ်သာနဲ့ ပြည်နယ်ကွင်းအနီးတဝိုက် လုံခြုံရေးအများအပြားချထားတဲ့ကြားက ပေါက်ကွဲခဲ့တာဖြစ်ပြီး ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် လုံခြုံရေးအဖွဲ့တွေက သေနတ်နဲ့ ပြန်လည်ပစ်ခတ်ခဲ့ကြတာပါ။

၆၇ နှစ်မြောက် ကရင်ပြည်နယ်နေ့ပွဲကို ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲတွေနဲ့ ပိုမိုစည်းကားအောင် စစ်ကောင်စီက စီစဉ်နေပြီး လုံခြုံရေးကိုလည်း မြို့တွင်းမြို့ပြအဝင်အထွက်ဂိတ်တွေနဲ့ ဘားအံမြို့အနီးဝန်းကျင်ကျေးရွာတွေအထိ စစ်ဆေးမှုတွေကို တင်းကြပ်လုပ်ဆောင်နေပါတယ်။

နီဝင်ဘာ ၆ မနက် ၇ နာရီခွဲက စစ်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်တွေ၊ စစ်ကောင်စီခန့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးတွေနဲ့ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးတွေဟာ တရုတ်လှကျေးရွာ၊

လျှပ်စစ်မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်းနဲ့ သံလွင်မြစ်အတွင်း ငါးမျိုးစိုက်ထည့်ပွဲနဲ့ ဘားအံမြို့ အမှတ်(၃)ရပ်ကွက်၊ မြို့မဘေးလုံးကွင်းမှာပြုလုပ်တဲ့ တန်ဆောင်တိုင်မီးပုံးပျံလွှတ် တင်ပွဲအခမ်းအနားတွေကို တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

နီဝင်ဘာ ၅ ရက် မနက်က ဘားအံမြို့ လှာကမြင်ကွက်သစ်၊ ဘေးလုံးကွင်းသစ်မှာ ၆၇ နှစ်မြောက် ကရင်ပြည်နယ်နေ့ကို ကြိုဆိုဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ဇွဲကပင်အားကစားကွင်းဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။

နီဝင်ဘာ ၄ မနက်ကတော့ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကော့သင်းရှူးကျေးရွာမှာရှိတဲ့ ထွန်ပတိုင်ရေကန်အဝင်လမ်း ကွန်ကရစ်လမ်းသစ်ဖွင့်ပွဲနဲ့ ဘားအံမြို့နယ်၊ နောင်လုံ(အရှေ့)ကျေးရွာ၊ ကွင်းအမှတ် ၁၁၄၇၊ တောင်သူဦးမောင်ရှိန်ရဲ့ လယ် ၅ ဧကအတွင်းမှာ ဆောင်းဆီထွက်သီးနဲ့ နေကြာမျိုးစေ့ပေးအပ်ပွဲ၊ အစေ့ချက်ရိယာနဲ့စိုက်ပျိုးတဲ့ ကွင်းသရုပ်ပြပွဲကို တက်ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/562504>

ပြည်နယ်နေ့ကျင်းပသည့် ကွင်းအနီး အသံဗုံး ၂ ကြိမ်ခန့် ပေါက်ကွဲသံကြားရကြောင်း မြို့ခံများပြောဆို

နီဝင်ဘာလ ၆ ရက်၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်။ ကေအိုင်စီ

Photo: CJ

ကရင်ပြည်နယ်နေ့ ကျင်းပသည့် ပြည်နယ်ကွင်းအနီးရှိ လုံခြုံရေးတင်းကြပ်လမ်းပိတ်ထားသည့် ပြည်နယ်လဝက ရုံးအနီးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်အနီးနေရာ ၂ ခုတွင် ဗုံးပေါက်ကွဲမှု ၂ ကြိမ်ဖြစ်ပွားသံကြားရကြောင်း ဖားအံမြို့ခံများက ပြောသည်။

“ရဲမှရဲ စစ်မှစစ်ဆိုတဲ့နေရာမှာပေါက်တယ်။ ဗျောက်အိုးဖောက်တယ် ထင်နေတာ၊ နောက်တော့ ပြည်နယ်လဝက ရုံးလမ်းကြားနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်နားက အသံဗုံးပေါက်တာလို့

ပြောတယ်၊ ရဲနဲ့ စစ်တပ်ကင်းပုန်းချထားတာ အဲ့နေရာတွေက စစ်အာဏာသိမ်းကတည်းက လမ်းပိတ်ထားတဲ့လမ်းတွေ၊ အဲ့လမ်းတွေမှာနေတဲ့သူတွေက တွေ့အုပ်မှာ ပင်ထွက်ခွင့်ကဒီတိုင်းထောက်ခံချက်တို့ လုပ်ပြီးမှ သွားလာရတဲ့ နေရာနေရာပါ။”ဟု ရပ်ကွက်သားတစ်ဦး က ပြောသည်။

ယခုနှစ် ကျင်းပသည့် ကရင်ပြည်နယ်နေ့အား လုံခြုံရေးတင်းကြပ်စွာချထားသည့်ကြားမှ ယခုလို ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားခြင်းသည် မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်စေသည်ဟု မြို့ခံများက ပြောသည်။

အခြားမြို့ခံတစ်ဦးကလည်း “အခုက မန်းငြိမ်းမောင်တို့၊ သက်သက်ခိုင်တို့ မင်းအောင်လှိုင်တို့ ပြည်နယ်ပွဲဖွင့်ပွဲ လာမယ်ဆိုတော့ လုံခြုံရေးက တစ်မြို့လုံးရေကြောင်းရောကုန်းကြောင်းရောလုံခြုံရေးကအပြည့်အပြင် PC တို့ DKBA တို့ BGF တို့ကိုပါ အင်အားဖြည့်ရွာတွေဘက်အထိလုံခြုံရေးချထားတာ၊ ပြည်နယ်ပွဲကို စည်ကားအောင်လုပ်မယ်ဆိုပြီး တကယ်တန်းကျတော့ စစ်တပ်ထောက်ခံသူတွေနဲ့ စစ်ကောင်စီဝန်ထမ်း၊ ဝန်ထမ်းမိသားစုတွေပဲ ပင်ခွင့်ကဒီနဲ့ သွားလာလို့ရတယ်။ ခုံးစင်မှာ ခုံးသာပြိုင်နေတာ စစ်ကောင်စီနဲ့ ခုံးအဖွဲ့ပဲရှိတယ်၊ လူထုပရိတ်သတ်မပါဘူး”ဟု ပြောသည်။

အဆိုပါ ကရင်ပြည်နယ်နေ့ပွဲတော်အား ကျေးရွာများမှ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအား ဖိအားပေးခုံးအက လေ့ကျင့်ခိုင်းပြီး စစ်တပ်ထောက်ခံသည့် ကျေးရွာခုံးအသင်းနာမည်ခံကာ လာရောက်ယှဉ်ပြိုင်စေကြောင်း၊ လက်ဝှေ့ပွဲများ တေးဂီတဖျော်ဖြေပွဲများအား စစ်တပ်ထောက်ခံသူများမှ ဒေသအတွင်း လက်ဝှေ့သမားများ၊ အဆိုတော်များအား ငှားရမ်းဖိတ်ခေါ်ကာ ကျင်းပမည်ဟု မြို့ခံများက ပြောဆိုသည်။

နံနက်ဖြန် နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက် ညနေ ၃ နာရီတွင် စစ်ကောင်စီမှ ကရင်ပြည်နယ်နေ့ ပွဲတော်ဖွင့်ပွဲ ပြုလုပ်မည်ဟု သိရသည်။

<https://kicnews.org/2022/11/ပြည်နယ်နေ့ကျင်းပသည့်-ကွ/>

ဟားခါးမြို့နယ် သီးမြစ်တံတားအနီး စစ်ကောင်စီတပ်မှ တိုက်လေယာဉ်ဖြင့်ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်

By မဇ္ဈိမ | 07 November 2022

မဇ္ဈိမ ။ ။ ချင်းပြည်နယ် ၊ ဟားခါးမြို့၊ သီးမြစ်တံတားအနီးတွင် စစ်ကောင်စီတပ်မှ ဂျက်တိုက်လေယာဉ်ဖြင့် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်လျက်ရှိကြောင်း ချင်းအမျိုးသားတပ်မတော် (CNA) ထံက သိရသည်။

စစ်ကောင်စီတပ်သည် ယနေ့ နိုဝင်ဘာ ၇ရက်နေ့ မွန်းလွဲ ၂နာရီခန့်မှ စတင်၍ ဟားခါးမြို့နှင့် ခြောက်မိုင်အကွာရှိ သီးမြစ် တံတားအောက်ဖက်သို့ ဂျက်ဖိုက်တာ နှစ်စီးဖြင့် ဗုံးကြဲနေခြင်းဖြစ်ပြီး လေးကြိမ်တိုင် လာရောက် ဗုံးကြဲခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

“မြေပြင်မှာ သူတို့စစ်ဆင်ရေး မထိရောက်လို့ ဝေဟင်ကနေ အခုလို တိုက်နေတာပါ။ ဒါကတော့ ရှင်းပါတယ်။ နယ်မြေစိုးမိုးနိုင်ဖို့ အဆုံးစွန်လုပ်ဆောင်နေတာလို့မြင်တယ်” ဟု CNA ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဆလိုင်းထက်နီ က မဇ္ဈိမ ကိုပြောသည်။

ယခု ဗျက်တိုက်လေယာဉ်ဖြင့် ဗုံးကြဲလျက်ရှိသောနေရာသည် လွန်ခဲ့သည့် ဇူလိုင် ၃၀ရက်မှ ဩဂုတ် ၃၁ရက်နေ့ အထိ စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် ချင်းပူးပေါင်းကာကွယ်ရေးတပ်များ တစ်လကြာ တိုက်ပွဲအပြင်း အထန် ဖြစ်ပွားခဲ့သော နေရာဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ တစ်လတာတိုက်ပွဲအတွင်း စစ်ကောင်စီတပ်သား ၆၀ကျော် သေဆုံးခဲ့သည်။ စစ်ကောင်စီတပ်၏ မြေပြင်ထိုးစစ်ဆင်မှုများ မထိရောက်သဖြင့် ယခုကဲ့သို့ ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်နေခြင်းဖြစ်ပြီး ယခုဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ၎င်းတို့ဘက်မှ ရဲဘော်များ ထိခိုက်ကျဆုံးမှုမရှိဟု ဆလင်းထက်နီက ဆိုသည်။

သီးခြားတံတားအောက်ဖက်သို့ ယခုကဲ့သို့ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုသည် မြေပြင်တွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွား ခြင်းမရှိဘဲ အကြောင်းမဲ့ လာရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု CAN ၏ ပြောရေး ဆိုခွင့်ရှိသူက ပြောကြားသည်။

ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာ ၂ ရက်နေ့ နံနက် ၁၁ နာရီ ၃၀ မိနစ်မှ မွန်းလွဲ ၁၂ နာရီ ၃၀ မိနစ် အထိ စစ်ကောင်စီ ခရီးသည်တင်လေယာဉ်အမျိုးအစား ကင်းထောက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် ချင်းအမျိုး သားတပ်မတော် (ဗဟိုဌာနချုပ်) အနီးသို့ သုံးကြိမ်တိုင်လှည့်ပတ် ပျံသန်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

၎င်းအပြင် နိုဝင်ဘာ ၅ ရက် နေ့လယ် ၁၂ နာရီခန့်တွင် စစ်ကောင်စီတိုက်လေယာဉ် တစ်စီး လှည့်ပတ်ပျံသန်းခဲ့ကြောင်း ဒေသတွင်း သတင်းရင်းမြစ်များထံက သိရသည်။

<https://mizzimaburmese.com/article/118587>

သိန္နီ PDF နှင့် စစ်ကောင်စီ တိုက်ပွဲကြား PDF တပ်ဖွဲ့ ၇ ဦး ကျဆုံး

By **SHAN** | November 7, 2022

သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း သိန္နီမြို့နယ် သိန္နီ - ဟိုပန် လမ်းကြားတွင် သိန္နီပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ PDF နှင့် အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီတို့ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး PDF ဘက်မှ ၇ ဦး ကျဆုံးခဲ့ကြောင်း သတင်းသိရသည်။

TNPDF (ပုံအဟောင်း)

ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက် ညနေပိုင်းမှ စတင်ခဲ့သည့် နှစ်ဖက်တပ်ဖွဲ့ ထိတွေ့တိုက်ပွဲတွင် PDF ဘက်မှ ၇ ဦးကျသည့်အပြင် ယနေ့အချိန်ထိ နှစ်ဖွဲ့တပ်ဖွဲ့ စစ်ရေးတင်းမာနေလျက်ရှိကြောင်း သျှမ်းမြောက်မှ PDF တပ်ဖွဲ့ ဝင် တစ်ဦးက သျှမ်းသံတော်ဆင့် ကို ပြောသည်။

“TNPDF အခြေစိုက် ပင်မ ဗဟိုစခန်းကုန်းပေါ်ကို စစ်ကောင်စီက လက်နက်ကြီး နဲ့ လှမ်းပစ်တာ၊ TNPDF ဘက်က ၇ ဦး ကျတယ်၊ စစ်ကောင်စီဘက်က တော်တော်များများ ကျသွားတယ်လို့ သတင်းသိရတယ်၊ ဒီနေ့ အချိန်ထိ စစ်ရေးတင်းမာနေတုန်းပဲ” ဟု

အထက်ပါ နီးစပ်သူ အမျိုးသားက သျှမ်းသံတော်ဆင့်ကို ပြောသည်။

ကွမ်းလုံလမ်းပိုင်းဖြစ်သည့် သိန္နီ - ဟိုပန် ကြားတောင်ကြောဘက်ရှိသည့် TNPDF ၏ တပ်စခန်း အနီးကို စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ တောနင်းရာမှ ထိတွေ့တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း TNPDF မှ ၎င်းတို့၏ လူမှုကွန်ရက် စာမျက်နှာတွင် ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ထို့အပြင် TNPDF တပ်ဖွဲ့ဘက်မှ ရဲဘော် အယောက် ၃၀ ကျော်လည်း ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိနေသည့်အတွက် ရှေ့ဆက် တိုက်ပွဲဖြစ်ပါက အသေခံ တိုက်ပွဲဝင်ရန်သာရှိကြောင်း TNPDF ၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

“တပ်ဆုတ်ခွာဖို့ အတွက်လည်း အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှာ ပြည်သူနေ ကျေးရွာရှိနေလို့ မဲမမြင်ရာ လိုက်ပစ်တဲ့ စကစရန်ကို ကျည်မကုန်မချင်း ဒီစခန်းမှာ အသေခံ တိုက်မယ့် ကျုပ်တို့ TNPDF တပ်ဖွဲ့ဝင် အားလုံးထဲက ဒဏ်ရာရလို့

ဆေးကုနေရတဲ့ ရဲဘော် ၃၂ ယောက် အပါအဝင် တပ်ဖွဲ့ဝင် ညီအကို မောင်နှမ အားလုံး သူတို့ ရန်သူကို ရင်ဆိုင်ဖို့ အသင့်ဖြစ်နေကြပါတယ်” ဟု ထုတ်ပြန်ရေးသားထားသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ထိတွေ့တိုက်ပွဲများ နှင့် စစ်ရေးတင်းမာမှု ရှိနေသေးသည့်အတွက် လားရှိုး - သီပေါ - ဟိုပန့် ကားမောင်းသည့် ကားသမားတချို့လည်း ရပ်နားထားရကြောင်းလည်း သိရသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ထိတွေ့တိုက်ပွဲ ပြင်းထန်နေသည့်အတွက် လက်နက်၊ ခဲယမ်း ထပ်မံဝယ်ယူနိုင်ရန်အတွက် NUG ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန (MOD) ကို TNPDF မှ အကူညီတောင်းခံထားကြောင်းလည်း သတင်းသိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၂၁ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်း ဒီဇင်ဘာလ အတွင်းတွင် သီပေါပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (သီပေါ PDF) အဖွဲ့သားတချို့ စစ်ကောင်စီ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရပြီး မည်သည့်နေရာသို့ ခေါ်ဆောင်ထားခြင်းကို မသိရသည့် ဖြစ်စဉ်လည်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

<https://burmese.shannews.org/archives/31432>

မိုင်းယော်တိုက်နယ်အတွင်း စစ်ရေးတင်းမာနေဆဲ ဒေသခံများလယ်ယာ မသွားနိုင်သေး

By SHAN | November 6, 2022

သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း လားရှိုးမြို့နယ် မိုင်းယော်တိုက်နယ်အတွင်းတွင် စစ်ရေးတင်းမာမှုများ ဆက်လက်ရှိနေသေးသဖြင့် ဒေသခံများလယ်ယာမသွားနိုင်သေးကြောင်း သတင်းသိရသည်။

မိုင်းယော်တိုက်နယ်

ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်တွင် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီနှင့် ကိုးကန့်တပ်မတော် MNDAA တပ်ဖွဲ့တို့၏ တိုက်ပွဲအပြီး ယနေ့အချိန်ထိ နှစ်ဖက် စစ်ရေးတင်းမာမှုများရှိနေသေးသည့်အတွက် ဒေသခံများက လယ်ယာမသွားရကြောင်း မန်ဝိန်းရွာမှ အမည်မဖော်လိုသူ

အမျိုးသားတစ်ဦးက သျှမ်းသံတော်ဆင့်ကိုပြောသည်။

“တိုက်ပွဲဖြစ်ပြီးကတည်းက ကျနော်တို့ ရွာအနားမှာ စစ်ကောင်စီတပ်က နေရာယူထားတယ်။ ရွာသားတွေကို သူတို့နေတဲ့နားမလာဖို့လည်း ပြောထားတယ်။ စကစတွေ နေတဲ့နေရာက ကျနော်တို့ လယ်ယာသွားတဲ့ လမ်းဖြစ် နေပေမဲ့ ကျနော်တို့လည်း မသွားရဘူး။ ပြီးတော့ အချင်းချင်း လက်နက်ကြီးနဲ့ ချကြလို့ ကျနော်တို့ ရွာအနားမှာ လက်နက်ကြီးတစ်လုံးကျသေးတယ်။” ဟု အထက်ပါ အမျိုးသားက ပြောသည်။

ထို့အပြင် မန်ဝိန်းကျေးရွာ နှင့် မနီးမဝေးရှိ တောင်တန်း၌ ကိုးကန့်တပ်ဖွဲ့ MNDAA တို့မှ နေရာယူ လှုပ်ရှားနေလျက် ရှိပြီး နှစ်ဖက်တပ်ဖွဲ့က စစ်ရေးတင်းမာနေလျက်ရှိကြောင်း ဒေသခံများက ပြောသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်တွင် ဖြစ်ပွားသည့် တိုက်ပွဲမှ စစ်ကောင်စီဘက် တပ်သားကျဆုံးမှုများ ရှိနေသည့်အတွက် မကျေနပ်ချက်ဖြင့် တိုက်ပွဲပြန်လည် ပြင်းထန်လာမည်ကို ဒေသခံများက စိုးရိမ်နေကြောင်း အထက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်က ဆက်ပြောသည်။

“ပြီးတဲ့ တိုက်ပွဲမှာ စစ်ကောင်စီဘက်က ၃ ယောက် ကျတယ်လို့ သိရတယ်။ အဲ့လိုတွေကြောင့် စကစက မကျေနပ် ချက်နဲ့ တိုက်ပွဲတွေ ပြန်စမယ်ဆိုရင် တိုက်ပွဲ ပိုပြင်းလာမှာကို ကြောက်တယ်။ အခုက စပါးတွေ အိမ်မသယ်ရသေးတဲ့ သူတွေ၊ တောင်ယာ မသိမ်းရသေးတဲ့ သူတွေအများကြီးရှိသေးတယ်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ရင် ဒါတွေက လုပ်မရတော့ စိုးရိမ်ရတယ်။” ဟု အထက်ပါ အမျိုးသားက ပြောသည်။

လက်ရှိအချိန်သည် ဒေသခံများ စပါးရိတ်သိမ်းချိန် နှင့် တောင်ယာမှ ပြောင်း၊ မြေပဲတို့ကို သိမ်းယူနေချိန် ဖြစ်သည့်အတွက် တိုက်ပွဲဖြစ်ပါက ဒေသခံများ သီးနှံဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး စားဝတ်နေရေးများကိုလည်း ထိခိုက်နိုင်ကြောင်း သတင်းသိရသည်။

မိုင်းယော်တိုက်နယ်အတွင်းတွင် အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီအပြင် မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့စစ်တပ်ဖွဲ့များ နှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ သွားလာလှုပ်ရှားနေလျက်ရှိသည့်အပြင် ထိတွေ့တိုက်ပွဲ မကြာခဏ ဖြစ်ပွားရာလည်း ဖြစ်သည်။

<https://burmese.shannews.org/archives/31409>

မြန်မာစစ်တပ် ကမ်းကုန်အောင်ကျူးလွန်နေပြီ (ဓားရိုင်း)

By မရီမ | 07 November 2022

ကလေးငယ် ၇ ယောက်အပါအဝင် လူပေါင်း ၁၃ ယောက်သေဆုံးခဲ့ရတဲ့ လက်ယက်ကုန်းဖြစ်စဉ်အပြီး တစ်လ အကြာမှာပဲ နောက်ထပ်ရက်စက်ကြိမ်ကြိမ်ကို စစ်ကောင်စီတပ်တွေ ထပ်မံကျူးလွန်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ အောက် တိုဘာ ၂၃ ရက် ညပိုင်းက ဖားကန့်မြို့နယ်၊ အနန့်ပါမှာ ကျင်းပတဲ့ ကချင်လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့(KIO) ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်း ၆၂ နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အကြို တေးဂီတပွဲကို လေကြောင်းကနေ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဖြစ်စဉ်အတွင်း KIA တပ်ဖွဲ့က စစ်ဘက်အရာရှိနဲ့

စစ်သည်တချို့အပါအဝင် အနုပညာရှင်တွေ၊ လုပ်ငန်း ရှင်တွေနဲ့ အရပ်သားတွေ စုစုပေါင်း ၁၀၀ ကျော်သေဆုံးခဲ့ရပြီး အများအပြား ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခဲ့တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်မတိုင်ခင် ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာ ၁၆ ရက်ကလည်း စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဒီပဲယင်းမြို့၊ လက်ယက်ကုန်းကျေးရွာက ကျောင်းသား ၂၀၀ ကျော်တက်ရောက်နေတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းဝင်းအတွင်းကို ရုရှားလုပ် Mi-35 စစ်ရဟတ်ယာဉ် ၂ စင်းနဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်က ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုတွေ ပြုလုပ်ထားခဲ့တာပါ။ ပြည်တွင်းမီဒီယာတွေ နဲ့ နိုင်ငံတကာမီဒီယာတွေမှာ လက်ယက်ကုန်းကျေးရွာက စာသင်ကျောင်းကို စစ်တပ်ရဟတ်ယာဉ်က ပစ်ခတ်လို့ ကလေးငယ်တွေ သေဆုံးခဲ့ရကြောင်း အချက်အလက် ခိုင်မာစွာနဲ့ ရေးသားဖော်ပြခဲ့ချိန်မှာ စစ်ကောင်စီ အဘော် ပိုလ်ချုပ် ဇော်မင်းထွန်းကတော့ သူတို့ လက်ချက်မဟုတ်ဘူးလို့ ငြင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။ လက်ယက်ကုန်း ကျေးရွာထဲမှာ KIA နဲ့ PDF တွေ အဝင်အထွက်ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့သတင်းကြောင့် စစ်တပ်က ဝင်ရောက်ရှင်းလင်းချိန်မှာ တိုက်ပွဲ ဖြစ်ခဲ့ပြီး KIA နဲ့ PDF တွေက ရွာသူရွာသားတွေကို လူသားဒိုင်းအဖြစ် ဘုန်းကြီးကျောင်းထဲကို ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ တာလို့ဆိုပါတယ်။ အခု အနန့်ပါ ဖြစ်စဉ်မှာလည်း စစ်ကောင်စီဘက်ကတော့ ဖားကန့်နယ်မြေထဲမှာ လိုအပ်တဲ့ လုံခြုံရေးလုပ်ငန်းတွေကို ထိတွေ့တိုက်ခိုက်မှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့တာလို့ဆိုထားပါတယ်။ စစ်ဆင်ရေးဆောင်ရွက်မှုအတွင်း KIA က တပ်မဟာမှူးအဆင့်ရှိ ရှုရော်လဆိုင်၊ ဒုတပ်မဟာမှူး ဇယ်တောင်၊ တိုက်နယ်မှူး ဒုကဘာလအောင်၊ သယံဇာတတိုင်းတာရေး တာဝန်ခံ ဖေရန် တို့အပါအဝင် KIA နဲ့ ပြည်သူ့

ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့(PDF) ဝင်တွေ့သာ သေဆုံးခဲ့တာဖြစ်တယ်လို့ ထုတ်ပြန်ခဲ့တာတွေ့ရပါတယ်။ ဒါကိုကြည့် မယ်ဆိုရင် စစ်ကောင်စီက သူတို့ရန်သူနယ်မြေ အဖြစ်သတ်မှတ်ထားတဲ့ ဘယ်နေရာမဆို စစ်ဖက်အရပ်ဖက် ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ လုပ်ဆောင်သွားမယ့် သဘောရှိနေပါတယ်။ ဒါဟာ ကော့ကရိတ်တိုက်ပွဲအပြီး ရက်ပိုင်းမှာပဲ စစ်ကောင်စီဘက်က လက်တုံ့ပြန်လာတဲ့ တိုက်ခိုက်မှုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ စစ်ကောင်စီအတွက် အရပ်သားတိုက်ခိုက်မှုတွေဆိုတာ လက်ယဉ်နေတဲ့ လုပ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၂၁ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်မှာ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း အာဏာရှင်တော်လှန်သူတွေကို စစ်တပ်က ဖိနှိပ်ခဲ့ရာမှာ အပြစ်မဲ့အရပ်သား ၇၀၀၀ ကျော်သေဆုံးထားခဲ့ရတာက သက်သေပါပဲ။ ဒါ့အပြင် နှစ်ပေါင်း ၇၀ကျော် ပြည်တွင်းစစ်ကို ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် လည်း မြန်မာစစ်တပ်ဟာ သူတို့အရိုးစွဲနေတဲ့ အရပ်သား တိုက်ခိုက်မှုတွေကို အကြိမ်ကြိမ်လုပ်ထားခဲ့တာ တွေ့ရမှာ ပါ။ ဒါကြောင့် စစ်ကောင်စီအတွက်တော့ အရပ်သား တိုက်ခိုက်မှုဆိုတာ အသစ်အဆန်းဖြစ်ပုံမရပါဘူး။ အခု အနန့်ပါ ဖြစ်စဉ်ကိုကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း စစ်ကောင်စီက သူတို့ရဲ့လုပ်ရပ်ကို စစ်ရေးအရ ဆောင်ရွက်မှုသဘောမျိုးသာ ထုတ်ပြန်ထားခဲ့တာကိုတွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ အနုပညာရှင်တွေ၊ လုပ်ငန်းရှင်တွေနဲ့ အရပ်သားတွေ ပါဝင်ဆင်နွှဲနေတဲ့ ကချင်လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ (KIO) ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်း ၆၂ နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အကြို တေးဂီတပွဲကို စစ်ကောင်စီက လူ့အစုလိုက် အပြုလိုက်သေစေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ တိုက်ခိုက်ခဲ့တာလို့ KIO ဘက်ကဆိုထားပါတယ်။ အနန့်ပါ အရပ်ဟာ စစ်ကောင်စီဘက်ကထုတ်ပြန်ခဲ့သလို KIA တပ်မဟာ ၉ အခြေပြုစစ်ရေးလှုပ်ရှားရာ နေရာမဟုတ်ဘဲ ခရီးသွားတွေ ခေတ္တအနားယူကြတဲ့ ဈေးဆိုင်တန်း စခန်းငယ်နေရာ ဖြစ်တယ်လို့လည်း ဆိုထားပါတယ်။ စစ်ကောင်စီအနေနဲ့ ဒါကိုသိထားပေမယ့် လူ့အစုလိုက်အပြုလိုက်သေစေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိလုပ်ဆောင်ခဲ့တာဖြစ်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ အခုလို အရပ်သားပြည်သူတွေနဲ့ KIO အမှုထမ်းတွေ မြောက်များစွာထိခိုက်သေဆုံးခဲ့ရတဲ့အတွက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲ ရပြီး အာဏာရှင် စစ်ကောင်စီကို တွန်းလှန်တော်လှန်တဲ့ တော်လှန်ရေး ခွန်အားအဖြစ် အရှိန်မြှင့်တင်သွားမယ်လို့ KIO ကဆိုထားပါတယ်။ ဒါ့အပြင် KIO ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အင်ဘန်လ ကလည်း မကြာခင်မှာ နိုင်ငံရေးနဲ့ စစ်ရေး အရှိန် အရွှေ့တစ်ခုကို အဆင့်မြှင့်ပြီး ဆောင်ရွက်တော့မယ်လို့ KIO အထိမ်းအမှတ်နေ့ မိန့်ခွန်းမှာဖော်ပြထားတာ တွေ့ရပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့အချုပ်အခြာ အာဏာအရပ်ရပ်ကို စစ်တပ်ကသာ ထာဝရဗိုလ်ကျ စိုးမိုးရေးဆိုတဲ့မူကို အပြီးတိုင် ချုပ်ငြိမ်းသွားရေး တော်လှန်ရေး မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့ အားလုံးနဲ့ ပူးပေါင်းလက်တွဲပြီး ချေမှုန်းသွားတော့ မှာဖြစ်လို့ ပြည်သူတွေအားလုံးလည်း တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ပါဝင်ကျွန်ုပ်တို့ လိုအပ်တယ်လို့ဆိုခဲ့ပါတယ်။ စစ်ကောင်စီ ရဲ့အနန့်ပါ တိုက်ခိုက်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး KNU အပါအဝင် မြောက်ပိုင်းညီနောင်မဟာမိတ် ၃ ဖွဲ့ကလည်း တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့လုပ်ဆောင်ဖို့ အချိန်ရောက်ပြီလို့ ဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ စစ်ကောင်စီဟာ လက်နက်အားကိုးနဲ့ အပြစ်မဲ့ပြည်သူတွေကို ဦးတည် တိုက်ခိုက်မှုတွေကို နေ့စဉ်ရက်ဆက်ပြုလုပ်နေပြီး ညအချိန် လေကြောင်းနဲ့ အလစ်အပိုက်တိုက်ခိုက်တာ၊ လက်နက်ကြီးတွေနဲ့ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်တာတွေကို အဓိကပြုလုပ်နေတာကြောင့် စစ်ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်တာနဲ့ လူသားမျိုးနွယ်အပေါ် ပြစ်မှုကျူးလွန်တာတွေကို အထင်အရှားတွေ့မြင်နေရတယ်လို့ ဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် စစ်ကောင်စီရဲ့လုပ်ရပ်တွေကို နိုင်ငံတကာက အထူးသတိထားစောင့်ကြည့်ပြီး အရေးယူဆောင်ရွက်သင့်တာတွေကို အမြန်ဆုံးတောင်ရွက်ပေးဖို့နဲ့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့တွေအနေနဲ့လည်း စစ်ကောင်စီ ကို အထူးသတိထားရမယ့် အချိန်ဖြစ်တာနဲ့အညီ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာတွေကို ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်ဆောင် ရမယ့်အချိန်ကာလဖြစ်တယ်လို့ ညီနောင်မဟာမိတ် ၃ ဖွဲ့ဖြစ်တဲ့ ကိုးကန့်အဖွဲ့ MNDA၊ ရက္ခိုင့်တပ်တော် AA နဲ့ တအာင်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ် TNLA တို့က ပူးတွဲထုတ်ပြန်ခဲ့တာတွေ့ရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် AA စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ထွန်းမြတ်နိုင်ကလည်း “ဟားကန့်အဖြစ်အပျက်ဟာ စစ်တပ်ရဲ့ ဖက်ဆစ်ဝါဒကို အမြစ်ပြတ် ချေမှုန်းဖို့ တိုက်ပွဲခေါ်သံဖြစ်ပြီး နောက်ထပ်အပြစ်မဲ့ အရပ်သားပြည်သူတွေ၊ နောက်ထပ် သူရဲကောင်းတွေ ဘယ်လောက် ထပ်ပြီး သေပေးရဦးမလဲ”လို့ သူ့ရဲ့ Twitter စာမျက်နှာမှာရေးသားခဲ့ပါတယ်။ KIO ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဖြစ်သူ ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝန်မော်ကလည်း ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုနဲ့ မျက်ရည်တွေဟာ တန်ဖိုးမဖြတ် နိုင်တဲ့

ရင်းနှီးမှုတွေဖြစ်လာမယ်ဆိုပြီး အကြမ်းဖက်မင်းအောင်လှိုင်ထံပေးစာဆိုကာ စာတစ်စောင်ရေးသားခဲ့တာ တွေ့ရပါတယ်။ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU)ကလည်း အနန့်ပါဖြစ်စဉ်မှာ သေဆုံးသွားသူတွေအတွက် KIO နဲ့ထပ်တူ ဝမ်းနည်းကြောင်းဆိုခဲ့ပြီး တိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေအနေနဲ့ အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီရဲ့ လူမဆန်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို ဝိုင်းဝန်းဆန့်ကျင်ပြီး စစ်အာဏာရှင် အမြစ်ဖြတ်ရေးမှာ ပိုမိုပါဝင် တိုက်ပွဲဝင်ကြဖို့ ထုတ်ပြန်ခဲ့တာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီရဲ့ လုပ်ရပ်တွေဟာ နိုင်ငံအလုံးစုံပျက်သုန်းရေးကို ဦးတည်နေ တဲ့လုပ်ရပ်ဖြစ်ပြီး အာဏာရှင်စနစ်အပြီးတိုင် ချုပ်ငြိမ်းရေးအတွက် တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေအားလုံးနဲ့အတူ တိုက်ပွဲဝင်သွားမယ်လို့ဆိုခဲ့ပါတယ်။

စစ်ကောင်စီအနေနဲ့ အနန့်ပါ တိုက်ခိုက်မှုကိုစတင်လိုက်တာဟာ တစ်နည်းအားဖြင့် ပွင့်လင်းရာသီအရောက်မှာ စစ်ရေးအရှိန်မြှင့်တော့မယ့် သတိပေးချက်လည်းဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေ အနေနဲ့ စစ်ကောင်စီရဲ့ အယောင်ပြ ဝါဒဖြန့်သတင်းတွေကို မယုံမိဖို့လည်းလိုနေပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာ စစ်ကောင်စီ က ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာသတင်းတွေအပြင် ဘာသာရေးနဲ့ စီးပွားရေးဆိုင်ရာသတင်းတွေကို လက်အောက်ခံသတင်းဌာနတွေကတစ်ဆင့် အမျိုးမျိုးပုံဖော်ပြီး စစ်ကိုမလိုလားဟန်ပြနေတာပါ။ ဒါပေမယ့် ကျန်တစ်ဖက်မှာတော့ တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေ ထိန်းချုပ်ထားတဲ့ နယ်မြေတွေပြန်လည်ရယူဖို့ ချဉ်းကပ်မှု တွေကိုလုပ်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ပွင့်လင်းရာသီရောက်လာပြီဖြစ်လို့ စစ်ကောင်စီအနေနဲ့ လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုတွေ ပိုမိုလုပ်လာနိုင်တာကိုသတိပြုသင့်ပါတယ်။ အီးယူက မြန်မာစစ်တပ်ကို စစ်လက်နက်ပစ္စည်း ရောင်းချမှု ပိတ်ပင်ထားပေမယ့် ရုရှား၊ အိန္ဒိယ၊ ဘီလာရပ်စ်နဲ့ အစ္စရေးတို့လို နိုင်ငံတွေက စစ်ကောင်စီကို စစ်လက် နက်ပစ္စည်းတွေ ခိုင်ခံ့ရောင်းချပေးနေတာကြောင့် စစ်ကောင်စီရဲ့ လက်နက်အင်အားပိုင်းကို မေ့ထားလို့မရပါဘူး။

ဒါ့အပြင် လေယာဉ်ဆီပြဿနာကိုလည်း ရုရှားဆီကနေ အကူအညီတွေ ရထားနိုင်တာကိုထည့်တွက်ရပါမယ်။ အဲဒါကြောင့် တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေအတွက် ပုန်းထမ်းလောင်ချာတွေဟာ အဓိကကျလာပြီလို့လည်းဆိုရပါ မယ်။ လတ်တလောမှာ နိုင်ငံတကာရဲ့အကူအညီတွေရဖို့ကတော့ မျှော်တလင့်လင့် အနေအထားလို့ပဲဆိုရဦးမှာပါ။ သံအမတ်ကြီး ဦးကျော်မိုးထွန်းကတော့ ၇၇ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ၊ ပထမကော်မတီ (လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတကာလုံခြုံရေးကော်မတီ)ရဲ့ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာဆွေးနွေးမှုအစီအစဉ်မှာ မြန်မာ ပြည်သူတွေရဲ့အသက်တွေကို ကယ်တင်ပေးနိုင်ရေးအတွက် မြန်မာစစ်တပ်ကို လက်နက်တွေ တင်ပို့ရောင်းချ နေတဲ့ နိုင်ငံတွေအနေနဲ့ တင်ပို့ရောင်းချမှုတွေကို ချက်ချင်းရပ်တန့်ပေးဖို့ တိုက်တွန်းထားတာတွေ့ရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အနန့်ပါ တိုက်ခိုက်မှုဟာ ကချင်လူမျိုးစုအပေါ် စစ်တပ်က လူသားမျိုးနွယ်စုအပေါ် ကျူးလွန်မှုနဲ့ စစ်ရာဇဝတ်မှုမြောက်တဲ့အကြောင်းလည်း ကုလကို တင်ပြခဲ့တယ်လို့သိရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လက်ရှိမှာ စစ်ကောင်စီရဲ့ကျူးလွန်မှုတွေဟာ ကမ်းကုန်နေပြီဖြစ်ပေမယ့် ကုလရဲ့အရေးယူမှုတွေကတော့ ပန်းနဲ့ပေါက်တဲ့ အဆင့်မှာသာရှိနေသေးတာပါ။ အဲဒါကြောင့် အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြတ်တိုက်ပွဲဟာ တော်လှန်ရေးအင်အားစု တွေနဲ့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ စုစည်းမှုအားနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ်မှာသာ မူတည် နေပြီဖြစ်ပါတော့တယ်။

<https://mizzimaburmese.com/article/118564>

အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီက သံဃာအပါး ၂၀ ကျော်ကို အဓမ္မ ဖမ်းဆီးထောင်ချ၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း

Published By DVB | 7 November, 2022

၂၀၂၁ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေးမှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ရဟန်းသံဃာ အပါး ၂၀ ကျော်ကို စစ်တပ်က အဓမ္မ ဖမ်းဆီးထောင်ချထားပြီး စစ်ကြောရေးမှာလည်း ရိုက်နှက် စစ်ဆေးခံရလို့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ချို့ယွင်းနေတဲ့ သံဃာတော်တွေ ရှိတယ်လို့ နွေဦးတော်လှန်ရေး သံဃာကွန်ရက်ကနေ သိရပါတယ်။

ဖမ်းဆီးခံနေရတဲ့ အချိန်မှာလည်း သံဃာတော်တချို့ကို ထောင်ဝင်စာပေးမတွေ့တာ၊ စစ်ကြောရေးမှာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းတာတွေအပြင် ပဲခူးမြို့ အောင်ရတနာကျောင်းတိုက်က ဆရာတော်တပါးလည်း စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့တွေက စစ်ကြောရေးမှာ ရိုက်နှက် နှိပ်စက်ခဲ့လို့ ပျံလွန်တော်မူတဲ့သတင်းတွေကြားနေပေမဲ့ အတည်မပြုနိုင်သေးဘူးလို့ နွေဦးတော်လှန်ရေး သံဃာကွန်ရက်မှ

အရှင်တေဇာနန္ဒက မိန့်ပါတယ်။

“ဖမ်းဆီးတဲ့သူတွေဟာ အဓမ္မဝါဒကို ဆုပ်ကိုင်ထားတဲ့ အဓမ္မဝါဒီသမားတွေဖြစ်ပြီး ပြည်သူတွေ ဆင်းရဲဒုက္ခက လွတ်မြောက်ဖို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေတဲ့ ဘယ်သူမဆို စစ်ကောင်စီက ဖမ်းဆီးထောင်ချမှာဖြစ်သလို ဓမ္မဝါဒပေါ် ရပ်တည်ပြီး ပြည်သူလူထု ဆင်းရဲဒုက္ခက လွတ်အောင် ကြိုးပမ်းခဲ့တဲ့ သံဃာတွေလည်း အခုလို ဖမ်းဆီးခံနေရတာဖြစ်တယ်။”

စစ်ကောင်စီတပ်ရဲ့ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပြီးနောက် ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာတဲ့ သံဃာတော် တချို့ကလည်း လွတ်မြောက်ရာ နေရာဒေသတွေကို ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင် သီတင်းသုံးခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီထဲက မြဝတီမင်းကြီးဆရာတော် ဦးအရိယာဘိဝံသ ကတော့ ထိုင်းနိုင်ငံ မဲဆောက်မြို့မှာ သီတင်းသုံးနေထိုင်ခဲ့ရကာ ပြီးခဲ့တဲ့ အောက်တိုဘာ ၂၇ ရက်က နှလုံးသွေးကြောပိတ်ရောဂါနဲ့ မဲဆောက်ဆေးရုံမှာပဲ ပျံလွန်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/562579>

နွားထိုးကြီးမှာ NLD ပါတီဝင်တွေ အပါအဝင် လေးဦးအသတ်ခံရ

2022.11.07

မန္တလေးတိုင်း၊ နွားထိုးကြီးမြို့အဝင်လမ်း တစ်နေရာကို တွေ့ရစဉ်။
Photo: Citizen Journalist

မန္တလေးတိုင်း၊ နွားထိုးကြီးမြို့နယ်မှာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) ပါတီဝင်တွေ အပါအဝင် ဒေသခံလေးဦး ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရတယ်လို့ ဒေသခံတွေက နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက် ဒီနေ့ RFA ကိုပြောပါတယ်။

သတ်ဖြတ်ခံရသူတွေဟာ နွားထိုးကြီးမြို့ အမှတ် (၈) ရပ်ကွက်က NLD ပါတီဝင် အသက် (၅၉) နှစ်အရွယ် ဦးသန်းမြင့်ဆွေ၊ အမှတ် (၇) ရပ်ကွက်က NLD ပါတီဝင် အသက် (၄၂) နှစ်ရွယ် မဘဲဥ (ခေါ်) ဒေါ်အေးမြတ်မွန်၊ ဆူးဖြူကန်ရွာက NLD ပါတီထောက်ခံသူ အသက် (၅၅) နှစ်အရွယ် ဦးစောရွှေနဲ့ နောက်ထပ် အမည်သိရသေးတဲ့ အသက် (၂၅) နှစ်အရွယ် အမျိုးသားတစ်ဦးတို့ ဖြစ်တယ်လို့ ဒေသခံတွေကပြောပါတယ်။

နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ ညပိုင်းမှာ သူတို့ရဲ့ နေအိမ်တွေကို စစ်ဝတ်စုံယူနီဖောင်းဝတ်ထားတဲ့ လူတွေရောက်လာပြီး ဧည့်စာရင်းအကြောင်းပြ ဖမ်းခေါ်သွားပြီး နောက်တစ်နေ့မနက်မှာ သေနတ်ဒဏ်ရာနဲ့ ရုပ်အလောင်းတွေကို ပြန်တွေ့ခဲ့ရတာလို့ နွားထိုးကြီးမြို့ခံတစ်ဦးက RFA ကို ပြောပါတယ်။

“သူတို့ညကြီး စစ်ဝတ်စုံတွေနဲ့ လာဖမ်းပြီးတော့ ခေါ်သွားပြီး သတ်ပြီးတော့ လမ်းတွေပေါ်ချခဲ့တာ။ ဦးသန်းမြင့်ဆွေရဲ့ အိမ်ဆိုရင် ၂၀၁၅ ပြီးတော့ သူ့အိမ်မှာ NLD ရဲ့ ပါတီဆိုင်းဘုတ် ထောင်ထားတာ။ မဘဥကလည်း NLD ပါတီဝင်ပဲ”

ဘယ်အဖွဲ့အစည်းက ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခဲ့တယ် ဆိုတာတော့ တိတိကျကျ မသိရသေးဘူးလို့ အဲဒီဒေသခံက ဆိုပါတယ်။

ဦးသန်းမြင့်ဆွေ၊ မဘဦးနဲ့ နောက်ထပ်အမည်မသိ အမျိုးသားအလောင်းတစ်ခုကို နွားထိုးကြီးမြို့နယ် ဇေဒိတ်ရွာ အနီးမှာတွေ့ခဲ့ရပြီး ဦးစောရွှေရဲ့ ရုပ်အလောင်းကိုတော့ လက်ပန်ရွာနားမှာ ပြန်တွေ့ခဲ့တာလို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ စစ်ကောင်စီရဲ့ မန္တလေးတိုင်းပြောခွင့်ရ စီးပွားရေးဝန်ကြီး ဦးသိန်းဌေးကို RFA က တယ်လီဖုန်းနဲ့ ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့ပေမယ့် လက်ခံဖြေဆိုခြင်း မရှိပါဘူး။

NLD ပါတီရဲ့ ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ထိ စာရင်းတွေအရ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ပါတီဝင် ၅၅ ဦး သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရတယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (AAPP) ရဲ့ နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့ထိ စာရင်းအရ အာဏာသိမ်းပြီးနောက် အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်သူနဲ့ ပြည်သူစုစုပေါင်း ၂၄၁၃ ဦး သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/four-people-killed-in-nahtoegy-11072022035744.html>

သရက်ချောင်းတွင် ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဟောင်းတစ်ဦး သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခံရ

By မုဇ | 07 November 2022

မဇ္ဈိမ။ ။တနင်္သာရီတိုင်း၊ ထားဝယ်ခရိုင်၊ သရက်ချောင်းမြို့နယ်၏ ၂၀၂၀ ခုနှစ်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၌ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည့် ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဟောင်းတစ်ဦး နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်း က သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခံခဲ့ရကြောင်း ဒေသခံများထံမှ သိရသည်။

သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခံခဲ့ရသည့် ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီကိုယ်လှယ်ဟောင်းဦးမင်းထွေးသည် သရက်ချောင်းမြို့နယ်အမှတ်(၂)မဲဆန္ဒနယ်တွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု ဒေသခံသတင်းအရင်းမြစ် တစ်ဦးက ပြောသည်။

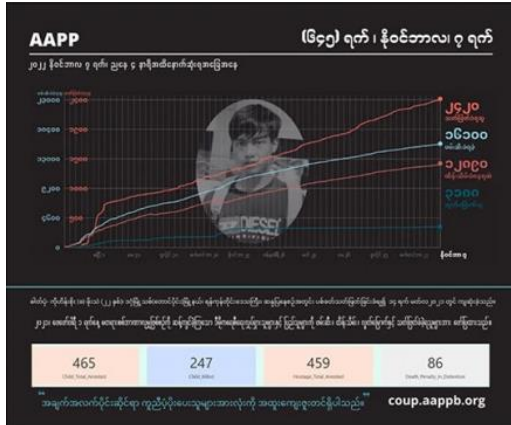
“ဒီနေ့ပဲ ထားဝယ်မြို့ပေါ်မှာ ကားနဲ့ ရောက်ရှိနေတဲ့ အချိန်မှာ အနီးကပ် သေနတ်နဲ့ လာပစ်သွားတာ” ဟု ထားဝယ်မြို့ခံတစ်ဦးကပြောသည်။

ဦးမင်းထွေးသည် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီတပ်နှင့် အလွန်ရင်းနှီးသူတစ်ဦးဖြစ်သလို နာမည်ကြီးခရီးစဉ် တစ်ဦးဖြစ်သည့်အပြင် စစ်ကောင်စီနှင့်ပူးပေါင်းကာ ဒေသခံများ၏ မြေသိမ်းယာသိမ်း အကွက်ရိုက်ရောင်း ချနေသူတစ်ဦးလည်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ထို့ပြင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ပြောဆိုချက်အရ ၎င်းသည် ပျူစောထီးခေါင်းဆောင်တစ်ဦး လည်းဖြစ်ပြီး CDM နှင့် PDF အဖွဲ့စည်းနှင့်ဆက်စပ်သူများကိုခြိမ်းခြောက်ပြီး စစ်ကောင်စီကိုသတင်းပေးပို့ နေသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

စစ်အုပ်စု အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ ၂,၄၂၀ ထိရှိလာ

Published By DVB | 7 November, 2022

မြန်မာနိုင်ငံမှာ အာဏာသိမ်း ၁ နှစ်ခွဲကျော်အကြာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုတွေကြောင့် နိုင်ငံတဝန်း အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ အယောက် ၂,၄၂၀ နဲ့ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူပေါင်း အယောက် ၁၆,၁၀၀ ထိ ရှိလာခဲ့ပြီလို့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (အေအေပီပီ) က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ဒီစာရင်းဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်မှ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၇ ရက်အထိ အေအေပီပီက ကောက်ယူ မှတ်တမ်းပြုစုထားတာဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ် ကျဆုံးသူတွေဟာ

ဒီထက်ပိုနိုင်တယ်လို့ ဖော်ပြပါတယ်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးကာလအတွင်း ဒီနေ့အထိ ၁၂,၈၉၀ ယောက် လက်ရှိ ချုပ်နှောင်ခံထားရဆဲ ဖြစ်ပြီး အဲဒီထဲက ၁,၆၃၂ ယောက်ကတော့ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခံထားရပါတယ်။

တော်လှန်ရေးနဲ့ဆက်စပ်ပြီး အကျဉ်းထောင်တွေထဲမှာ သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ ၈၆ ယောက် ရှိနေပြီး မျက်ကွယ် သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ ၄၂ ယောက် အပါအဝင် ၁၂၁ ယောက်ကတော့ မျက်ကွယ်ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခံထားရတာကြောင့် သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ စုစုပေါင်း ၁၂၈ ယောက် ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။

လတ်တလောအချိန်ထိ အာမခံနဲ့လွတ်မြောက်သူ ၂၂ ယောက်ရှိပြီး ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာသူ ဦးရေကတော့ ၃,၁၈၈ ယောက် ရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အေအေပီပီကနေ လက်လှမ်းမီသမျှ မှတ်တမ်းပြုစုထားချက်အရ အာဏာသိမ်းချိန်ကနေ ပြီးခဲ့တဲ့ အောက်တိုဘာလကုန်ထိ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုက မတရားချုပ်ပိတ်သိမ်းဆည်းခဲ့တဲ့ နေအိမ်၊ အဆောက်အဦ အရေအတွက် စုစုပေါင်း ၇၈၆ ခုထက်မနည်း ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

နိုဝင်ဘာ ၄ ရက်မနက်ပိုင်းက ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကျောက်တော်မြို့နယ်မှာ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုတပ်က ကျေးရွာတွေအတွင်းကို လက်နက်ကြီးတွေနဲ့ ပစ်ခတ်ခဲ့တာကြောင့် အရပ်သား ၂၆ ယောက် ဒဏ်ရာရခဲ့ပြီး အဲဒီထဲက ၃ ယောက် သေဆုံးသွားတယ်လို့ သိရပါတယ်။ သေဆုံးသူတွေကတော့ ရွှေပြည်သာကျေးရွာမှ အသက် ၈၀ အရွယ် ဦးမောင်တူနဲ့ အသက် ၈ နှစ်အရွယ် မောင်အောင်မင်းနိုင်၊ ဝက်မှိုင်းကျေးရွာမှ အသက် ၅၁ နှစ်အရွယ် ဒေါ်အေးသန်းနုတို့ ဖြစ်ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

နိုဝင်ဘာ ၄ ရက် တရက်တည်း နေ့လယ်ပိုင်းအချိန်မှာတော့ ရှမ်းပြည်နယ်၊ နမ့်ခမ်းမြို့နယ်ကနေ မိုင်းစီးကျေးရွာဘက်ကို ဆင်းလာတဲ့ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုရဲ့ ခလရ ၂၄၇ ယာဉ်တန်းဟာ မန်စပ်ကျေးရွာအနီးမှာ မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံခဲ့ရပြီးနောက် အဆိုပါတပ်က အဲဒီနေရာအနီးရှိ လယ်အတွင်း စပါးရိတ်နေသူတွေကို သေနတ်နဲ့ တရစပ် ပစ်ခတ်ခဲ့တာကြောင့် မန်စပ်ကျေးရွာခံ ၂ ယောက် သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

သေဆုံးခဲ့တဲ့ ဒေသခံ ၂ ယောက်ကတော့ အနိုင်ယွန်းနဲ့ အယေယေတို့ ဖြစ်ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အနိုင်ယွန်းကတော့ မျက်နှာကို ကျည်ထိမှန်ပြီး နေရာတင် သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ သိရပြီး သူ့ကို သေနတ်ထိမှန်ခဲ့တဲ့အပြင် လည်ပင်းကိုလှီးကာ နားရွက်၊ ဝမ်းဗိုက်နဲ့ နောက်ကျောတို့ကိုလည်း ဓားနဲ့ထိုး သတ်ဖြတ်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေက ခေါင်းဆောင်တွေ၊ အရပ်သားတွေ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေ၊ သတင်းသမားတွေ၊ CDM လှုပ်ရှားနေတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ စတဲ့ နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ဘယ်သူမဆို ဖမ်းဆီး၊ ထိန်းသိမ်း၊ တရားစွဲဆိုခံထားရတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ နွေဦးတော်လှန်ရေး ကာလအတွင်း ကျဆုံးသွားသူတွေရဲ့ အချက်အလက်တွေကို သိရှိပါက အေအေပီပီကို ဆက်သွယ်အသိပေး အကြောင်းကြားနိုင်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျဆုံးအချက်အလက်တွေကို ဖော်ပြပါ fatality-data@aappb.org အီးမေးလ်နဲ့ အဖမ်းအဆီး အချက်အလက်တွေကို detention-data@aappb.org အီးမေးလ်တွေဆီလည်း တိုက်ရိုက်ပေးပို့ ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားနိုင်ကြောင်း အသိပေးထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/562635>

မျက်မှောက်ခေတ်ကာလရဲ့ အာဏာရှင်စနစ်နဲ့ ဒီမိုကရေစီစနစ် အားပြိုင်မှု

အန်နာ အပ်ပယ်ဘွမ်း | 7 November 2022

(၁၁ ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ဒီမိုကရေစီအရေးညီလာခံကို ထိုင်ဝမ်၊ တိုင်ပေမြို့တွင် အောက်တိုဘာ ၂၅ ရက်ကစပြီး ၃ ရက်ကြာ ကျင်းပခဲ့သည်။ နိုင်ငံပေါင်း ၇၀ မှ ကိုယ်စားလှယ် ၃၀၀ ကျော် တက်ရောက်ရန် စာရင်းပေးခဲ့သည်ဟု ပွဲစီစဉ်သူ National Endowment for Democracy က ပြောသည်။ တက်ရောက်သူများတွင် ဒီမိုကရေစီ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ လွှတ်တော်အမတ်များ၊ ပညာရှင်များနှင့် အခြား နိုင်ငံတကာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပါဝင်သည်။

ကမ္ဘာ့ဒီမိုကရေစီအရေးညီလာခံတွင် အဖွင့်ဟောပြောခဲ့သည့် အန်နာ အပ်ပယ်ဘွမ်း (Anne Applebaum) ၏ ဟောပြောချက်ကို ဘာသာပြန်ဖော်ပြပါသည်။ အပ်ပယ်ဘွမ်းက ကမ္ဘာတွင် အာဏာရှင်များ အားကောင်းနေခြင်း၏ နောက်ကွယ်နှင့် ဒီမိုကရေစီအရေး လှုပ်ရှားသူများ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်များကို ဆွေးနွေးထားပါသည်။

အန်နာ အပ်ပယ်ဘွမ်းသည် The Atlantic စာစောင်တွင် ပင်တိုင်ရေးသားသူဖြစ်ပြီး ပူလစ်ဇာဆုရှင် စာရေးဆရာမနှင့် သမိုင်းဆရာမတဦးဖြစ်သည်။)

ပူလစ်ဇာဆုရှင် စာရေးဆရာမနှင့် သမိုင်းဆရာမ အန်နာ အပ်ပယ်ဘွမ်း / The Guardian

ယူကရိန်းမှာ ကြမ်းကြုတ်ခြင်းအတိ စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွားနေပါတယ်။ သွေးထွက်သံယို ကြမ်းတမ်းမှုတွေက စစ်မြေပြင်တွေမှာပဲ ဖြစ်ပျက်နေကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရုရှားစစ်သားတွေဟာ အရပ်သားတွေကို ပိတ်ဆို့ထားတယ်။ နှိပ်စက်ရိုက်နှက်တယ်။ အကျဉ်းစခန်းတွေဆီကို ပို့ပစ်တယ်။ ရုရှားဘက်ကို သုံးပန်းအဖြစ် ပြန်ပို့တယ်။ ရုရှားတပ်တွေ သိမ်းထားတဲ့ ယူကရိန်းနယ်မြေတွေကို ယူကရိန်းဘက်က ပြန်ရတဲ့အခါမှာ လူအစုလိုက်အပြုံလိုက် မြှုပ်ထားတဲ့ သင်္ချိုင်းတွေကို တွေ့ခဲ့ရတယ်။

ယာယီအကျဉ်းထောင်တွေနဲ့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပြီး စစ်မေးတဲ့စခန်းတွေကို တွေ့ခဲ့ရတယ်။
ဒီယုတ်ရင်းကြမ်းတမ်းမှုတွေက စစ်ရဲ့ အဓိကကျတဲ့ ပြယုဂ်တွေပဲ။ ပူတင်အစိုးရဟာ ယူကရိန်း တစ်ဝိုက်ကို
သိမ်းဖို့ တိုက်နေကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ယူကရိန်းကို ဖျက်ဆီးရုံသက်သက် မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ဟာ လူ့အခွင့်အရေးတွေ၊
စစ်ဖြစ်ရင် လိုက်နာရတဲ့ ကျင့်ဝတ်တွေ၊ နယ်ခြားမျဉ်းတွေကို ဂရုမစိုက်ဘူးလို့ ပြင်ပကမ္ဘာကြီးကို ပြနေတာဖြစ်တယ်။
ဥရောပသမဂ္ဂရဲ့ နှစ်၇၀ ကြာတည်ရှိမှုကို ဂရုမစိုက်ဘူး။ ကုလသမဂ္ဂရဲ့ သံတမန် အခန်းကဏ္ဍကို ဂရုမစိုက်ဘူးလို့
ပြောနေတာဖြစ်တယ်။ ဟန်ဆောင်ပန်ဆောင် အရေးစိုက်သလို လုပ်ပြစရာတောင် မလိုဘူးဆိုတာ ပြနေတာဖြစ်တယ်။

*ပူတင်အစိုးရဟာ ယူကရိန်း တစ်ဝိုက်ကို သိမ်းဖို့ တိုက်နေကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ယူကရိန်းကို ဖျက်ဆီးရုံသက်သက်
မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ဟာ လူ့အခွင့်အရေးတွေ၊ စစ်ဖြစ်ရင် လိုက်နာရတဲ့ ကျင့်ဝတ်တွေ၊ နယ်ခြားမျဉ်းတွေကို
ဂရုမစိုက်ဘူးလို့ ပြင်ပကမ္ဘာကြီးကို ပြနေတာဖြစ်တယ်။*

တချိန်တည်းမှာပဲ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ တခြားနေရာတွေကို ကြည့်လိုက်ရင်လည်း အီရန်ရဲ့တွေနဲ့ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တွေဟာ
ဒီလိုပဲ အကြမ်းနည်းတွေ သုံးနေကြတယ်။ အမျိုးသမီးငယ်တွေ၊ ကျောင်းသူလေးတွေဟာ ချီတက်ဆန္ဒပြကြတယ်။
ခေါင်းမီးမြှောက် လွတ်လပ်ခွင့်ကို တောင်းဆိုကြတယ်။ လွတ်လပ်စွာ ခရီးသွားခွင့်၊ အလုပ်လုပ်ခွင့်၊ သူတို့ဘဝအတွက်
ကိစ္စအထွေထွေကို သူတို့ဘာသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခွင့်ရဖို့ တိုက်ပွဲဝင်နေကြတယ်။

သူတို့တောင်းဆိုနေတာတွေ၊ သူတို့နဲ့အတူ ဝင်ပြီး ရပ်တည်တောင်းဆိုပေးတဲ့ စက်ရုံအလုပ်သမားတွေကို
အီရန်အစိုးရက နှိပ်ကွပ်တယ်။ ဖမ်းဆီးတယ်။ ကိုယ်ထိလက်ရောက် နှိပ်စက်တယ်။ အီရန် အမျိုးသမီးငယ်တဦးဆိုရင်
တော်လှန်ရေးသီချင်းကိုဆိုလို့ အသတ်တောင်ခံခဲ့ရတယ်။ ရုရှားတွေကလည်း ယူကရိန်းတွေကို
ယူကရိန်းသီချင်းမဆိုဖို့ တားမြစ်ထားကြတယ်။ အဲဒီအစိုးရတွေဟာ ဒီလိုနည်းပေါင်းစုံကို သုံးနေကြတယ်။

ဇွန်လ ၁၅ ရက်နေ့က ယူကရိန်း အရှေ့ဘက် ဒွန်ဘတ်စ် ရှေ့တန်းမှ
ရုရှားဘက်သို့ ယူကရိန်း စစ်တပ်က ဟောင်ဝစ်ဇာအမြောက်ဖြင့်
ပစ်ခတ်နေစဉ် / AFP

တချိန်တည်းမှာပဲ ပြီးခဲ့တဲ့အပတ် တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီကွန်ဂရက်မှာ
ရှိကျင့်ဖျင်ရဲ့ အာဏာကို ဥသျှောင်ကနေ ထိန်းချုပ်ဖို့ကြိုးစားမှုကို
ပိုခိုင်မာစေခဲ့တယ်။ တရုတ်ခေါင်းဆောင်ရှိဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကြီးဆုံး
နိုင်ငံကြီးတစ်ခုက အာဏာရှင်အမည်မခံတဲ့ (De Facto) အာဏာရှင်ပါပဲ။

အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ သူဟာ လူပေါင်းများစွာကို နှိပ်ကွပ်ခဲ့တယ်။
သာမန်ပြည်သူတွေရဲ့ လှုပ်ရှားသွားလာမှုတွေကို စောင့်ကြည့် ထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ စနစ်သစ်ထောက်လှမ်းရေး နည်းတွေကို
တီထွင်ခဲ့တယ်။ အားကောင်းလှတဲ့ ဟောင်ကောင်က ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုကို ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီး
တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ တခုလုံးက အရပ်ဘက်လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ချိုးချိုးကျစေခဲ့တယ်။

ပုံမှန်တော့ ရုရှားလို၊ အီရန်လို၊ တရုတ်လိုနိုင်ငံတွေကို ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ပထဝီဝင်အရ တနေရာစီမှာဖြစ်နေတဲ့
ပြဿနာတွေပဲလို့ စဉ်းစားလေ့ရှိကြတယ်။ သူတို့အချင်းချင်း အဆက်အစပ်မရှိလှတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေအနေနဲ့
ယူဆတတ်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုအခြေအနေတွေက ဘာကိုပြနေသလဲဆိုရင် ဒီလိုဖြစ်နေတာတွေဟာ တနေရာနဲ့
တနေရာ တိုက်ဆိုင်ပြီးဖြစ်လာတာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာပဲ။ အဲဒီနိုင်ငံတွေဟာ နီးနီးကပ်ကပ်ကို
အချိတ်အဆက်ရှိနေကြတယ်။ ဒါကိုရှင်းပြပါမယ်။

အာဏာရှင်နိုင်ငံတွေလို့ တွေးလိုက်ရင် ကာတွန်းထဲမှာ ရေးထားတဲ့ အာဏာရှင်တွေကို ပြေးမြင်လေ့ရှိကြတယ်။
အားလုံးရဲ့ထိပ်မှာ အကျင့်မကောင်းတဲ့ အာဏာရှင်တယောက်က အုပ်ချုပ်နေတဲ့ ပုံပေါ့။ သူက ရဲတပ်ဖွဲ့ကို
ထိန်းချုပ်ထားမယ်။ အဲဒီရဲတွေက ပြည်သူတွေကို အကြမ်းဖက်မှုတွေနဲ့ ခြိမ်းခြောက်တယ်။ သူတို့တွေဟာ

ပေါင်းလုပ်ကြတဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးတွေ ဖြစ်တယ်။ တဘက်မှာ သူတို့တွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ရဲရင့်တဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားသူတချို့ ရှိနေနိုင်တယ်။

ဒီနေ့ အချိန်အခါမှာ အာဏာရှင်စနစ်တွေကို အလုံးစုံချုပ်ကိုင်ထားတဲ့ တစ်စုံတယောက်က အုပ်ချုပ်လည်ပတ်စေတာမျိုး မဟုတ်တော့ပါဘူး။ အာဏာရှင်ဆိုတဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းဟာ ကွန်ရက်ကြီးလို ရှုပ်ထွေးစွာ ဖြန့်ကြက် တည်ရှိနေပါတယ်။ ဒီကွန်ရက်ထဲမှာ အာဏာကိုသုံးပြီး ဓနဥစ္စာကို လက်ဝါးကြီးအုပ် ခိုးဝှက်နေသူတွေ၊ ငွေကြေးအခြေခံ အဆောက်အဦးတွေ ပါတယ်။ လုံခြုံရေးအင်အားစုတွေ ဖြစ်တဲ့ ရဲ၊ စစ်တပ်၊ ခါးပိုက်ဆောင်တပ်၊ ထောက်လှမ်းရေးနဲ့ ပရော်ဖက်ရှင်နယ် ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးသမားတွေ ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အခု ၂၁ ရာစုမှာ လက်တွေ့ဖြစ်နေတဲ့ပုံက ဒီလို ကာတွန်းနဲ့ အတော်ကွာဟနေပါပြီ။ ဒီနေ့ အချိန်အခါမှာ အာဏာရှင်စနစ်တွေကို အလုံးစုံချုပ်ကိုင်ထားတဲ့ တစ်စုံတယောက်က အုပ်ချုပ်လည်ပတ်စေတာမျိုး မဟုတ်တော့ပါဘူး။ အာဏာရှင်ဆိုတဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းဟာ ကွန်ရက်ကြီးလို ရှုပ်ထွေးစွာ ဖြန့်ကြက် တည်ရှိနေပါတယ်။ ဒီကွန်ရက်ထဲမှာ အာဏာကိုသုံးပြီး ဓနဥစ္စာကို လက်ဝါးကြီးအုပ် ခိုးဝှက်နေသူတွေ၊ ငွေကြေးအခြေခံ အဆောက်အဦးတွေ ပါတယ်။ လုံခြုံရေးအင်အားစုတွေ ဖြစ်တဲ့ ရဲ၊ စစ်တပ်၊ ခါးပိုက်ဆောင်တပ်၊ ထောက်လှမ်းရေးနဲ့ ပရော်ဖက်ရှင်နယ် ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးသမားတွေ ပါတယ်။

သူတို့ရဲ့ ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှုဟာ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတစ်ခုတည်းမှာပဲ မဟုတ်ကြတော့ပါဘူး။ စိတ်တူကိုယ်တူ နိုင်ငံအများအပြား ဖြန့်ထားကြတာပါ။ အာဏာရှင် နိုင်ငံတစ်ခုက ခြစားမှုတွေ များမြောင်လှတဲ့ အစိုးရထိန်းချုပ်မှုအောက်က စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေဟာ အခြားအာဏာရှင်နိုင်ငံတစ်ခုက အကျင့်ပျက်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်နေကြတယ်။

အာဏာရှင်နိုင်ငံတစ်ခုက ရဲတပ်ဖွဲ့ကလည်း တခြား အာဏာရှင်နိုင်ငံတစ်ခုက ရဲတွေကို လက်နက်တပ်ဆင်ပေးတာ၊ လေ့ကျင့်ပေးတာ၊ နည်းပညာပေးတာတွေကို လုပ်ကြပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ဒီနိုင်ငံတွေက ဝါဒဖြန့်ချိရေး လုပ်ငန်းတွေကလည်း အရင်းအမြစ်တွေ ဝေမျှသုံးစွဲကြသလို နိုင်ငံတစ်ခုက အာဏာရှင်ကို ပုံရိပ်မြှင့်တင်ပေးနေတဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေး မီဒီယာတွေဟာ တခြားနိုင်ငံက အာဏာရှင်မိတ်ဆွေတွေအတွက်လည်း ဝိုင်းဝန်းဝါဒဖြန့်ချိ ပေးနေကြပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီဟာ အားနည်းချက်ရှိတဲ့ စနစ်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမေရိကန်က ယုတ်မာတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း သံပြိုင်ညီညွှာ ဝါဒဖြန့်ချိကြပါတယ်။

ဒီလိုပြောလို့ ဒီအာဏာရှင်လူဆိုးတွေဟာ တနေရာမှာ လျှို့ဝှက်တွေ့ဆုံပြီး ဂျိမ်းစ်ဘွန်းကားထဲကလို ကြိတ်ကြံနေကြတယ်လို့ မဆိုလိုပါဘူး။ ဒီလိုအာဏာရှင်တွေရဲ့ မဟာမိတ်အစုအစည်းမှာ တညီတညွတ်တည်း ဝိုင်းပြီး ယုံကြည်တဲ့ အယူဝါဒရေးရာဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ယနေ့ခေတ်ရဲ့ အာဏာရှင်တွေဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ကွန်မြူနစ်လို့ ခေါ်ချင်ခေါ်နိုင်တယ်။ မျိုးချစ်လို့ ခေါ်ချင်လည်းခေါ်မယ်။ အမျိုးဘာသာစောင့်သူလိုလည်း သုံးချင်သုံးမယ်။ ဒီအုပ်စုကြီးမှာ ဘယ်သူက ခေါင်းဆောင်ရယ်လို့တော့ ရှိတာမဟုတ်ပါဘူး။ အမေရိကန်အစိုးရကတော့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ဩဇာက ဒီအာဏာရှင်တွေကို လွှမ်းမိုးနေတာလို့ ပြောချင်ပြောမယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအာဏာရှင် တသိုက်ကို တကယ် အစေးကပ်စေတဲ့အချက်က သူတို့တွေဟာ ပါဝါကိုရော ဓနဥစ္စာကိုပါ တိုးပွားချင်သလို တိုးပါးလို့ရနေတဲ့ သူတို့နေရာ မပျောက်သွားအောင် ထိန်းထားချင်တဲ့ ဆန္ဒပါ။

သမိုင်းမှာရှိခဲ့တဲ့ စစ်ရေး နိုင်ငံရေး မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြတဲ့ ပုံစံတွေနဲ့ အခုဖြစ်နေတာ မတူပါဘူး။ အခုမြင်နေရတဲ့ အာဏာရှင်အစုဟာ တကယ်တော့ အုပ်စုလိုက်လှုပ်ရှားတာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ အသက်ဝင်နေပုံက ကုမ္ပဏီတွေ လက်ခွဲလည်ပတ်နေသလိုမျိုးပါ။ အာဏာရှင် နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီး တခုလိုပါ။ သူတို့ကို အချင်းချင်း လက်တွဲမြဲမြံစေတာကတော့ နိုင်ငံအတွက် ရေရှည်မျှော်မှန်းချက်၊ စိတ်ကူးစိတ်သန်းတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ စီးပွားရေး အပေးအယူတွေပါ။

သမိုင်းမှာရှိခဲ့တဲ့ စစ်ရေး နိုင်ငံရေး မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြတဲ့ ပုံစံတွေနဲ့ အခုဖြစ်နေတာ မတူပါဘူး။ အခုမြင်နေရတဲ့ အာဏာရှင်အစုဟာ တကယ်တော့ အုပ်စုလိုက်လှုပ်ရှားတာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ အသက်ဝင်နေပုံက ကုမ္ပဏီတွေ လက်ခွဲလည်ပတ်နေသလိုမျိုးပါ။ အာဏာရှင် နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီး တခုလိုပါ။ သူတို့ကို အချင်းချင်း လက်တွဲမြဲမြံစေတာကတော့ နိုင်ငံအတွက် ရေရှည်မျှော်မှန်းချက်၊ စိတ်ကူးစိတ်သန်းတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ စီးပွားရေး အပေးအယူတွေပါ။

အီရန် အမျိုးသမီးများ လွတ်လပ်ခွင့် တောင်းဆိုမှုက နိုင်ငံတကာ ထောက်ခံမှုများ ရခဲ့သည်

အနောက်က စီးပွားရေးပိတ်ဆို့တာတွေကို ကျော်လွှားပြီး ကိုယ့်ဘာသာ အတောမသတ် ချမ်းသာအောင် နေဥစ္စာထပ်တိုးရှာဖွေဖို့ပါ။ ဒါကြောင့်မို့ သူတို့ဟာ သမိုင်းကြောင်းမတူလည်း ပေါင်းလိုကြသလို

ပထဝီအနေအထားတွေ ကွာခြားလည်း အလုပ်ဖြစ်နေကြတာပါ။

ဒီကမ္ဘာသစ်မှာ ဘယ်လာရစ်ဟာ (သီအိုရီအားဖြင့်တော့) လူရာမဝင်တဲ့ အထီးကျန်နိုင်ငံပါ။ ဘယ် ဘယ်လာရစ်လေယာဉ်မှ ဥရောပမှာ ဆင်းလို့မရပါဘူး။ သူ့ရဲ့ ထုတ်ကုန်တွေကို အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပမှာရောင်းလို့မရပါဘူး။ ပြည်သူတွေကို နှိပ်ကွပ်တဲ့ ဘယ်လာရစ်အစိုးရရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံက ဝေဖန်ထားကြတယ်။ ယူကရိန်းစစ်ပွဲမှာ ရုရှားဘက်က ဝင်ပါတာကို အားလုံးက ရှုံ့ချကြတယ်။ ဒါပေမဲ့လက်တွေ့မှာက တရုတ်ရဲ့ အကြီးဆုံးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းတွေ ဘယ်လာရစ်မှာ ရှိနေတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်မှာ အီရန်နဲ့ ဆက်ဆံရေးတိုးခဲ့တယ်။ ကျူးဘားဟာ ကုလသမဂ္ဂမှာ ဘယ်လာရစ်အာဏာရှင် လူကာရှန်ကိုဘက်ကနေ ရပ်တည်ပေးခဲ့တယ်။ ရုရှားဟာ ဘယ်လာရစ်အတွက် ဈေးကွက်ဖွင့်ပေးတယ်။ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ၊ နိုင်ငံရေးအထောက်အပံ့တွေ ပေးတယ်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ရုရှားကို ယူကရိန်းစစ်ပွဲအတွက် ဘယ်လာရစ်မြေကို အခြေစိုက်ခွင့်ပေးတယ်။

ဒီလိုပဲ ဗင်နီဇွဲလားကလည်း ကမ္ဘာပေါ်မှာ အထီးကျန်ဖယ်ထားခံရတဲ့ နိုင်ငံပါ။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်ကတည်းက အမေရိက၊ ကနေဒါ၊ ဥရောပ သမဂ္ဂနဲ့ အခြားတောင်အမေရိက အိမ်နီးချင်းတွေက သူ့ကို ပိတ်ဆို့တာတွေ တိုးမြှင့်ထားကြတယ်။ အုပ်ချုပ်ပုံ ဆိုးလွန်းတာကြောင့် သူ့ဆီက ထွက်လာတဲ့ဒုက္ခသည်ဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး ယူကရိန်းကထွက်တဲ့ ဒုက္ခသည် အရေအတွက်ထက်တောင် ပိုများပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလိုဖြစ်နေချိန်မှာ ဗင်နီဇွဲလား အာဏာရှင် နီကိုလပ်စ် မာဒူရိုရဲ့ အစိုးရဟာ ရုရှားဆီကရော တရုတ်ဆီကပါ ချေးငွေနဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ရနေတာပါ။ ကျူးဘားကလည်း ဗင်နီဇွဲလားကို လုံခြုံရေးအကြံပေးတွေ၊ လုံခြုံရေးနည်းပညာတွေ ပေးပါတယ်။

မတရားတာကို မခံနိုင်လို့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုထဲ ရောက်လာကြရတဲ့ များလှစွာသော သူတွေထဲမှာ ဘယ်လာရစ်က Svitlana Tsikhanouskaya တို့လို၊ ဟောင်ကောင်ဆန္ဒပြပွဲတွေထဲက ထူးထူးခြားခြား ထွက်လာတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေလို၊ ကျူးဘား၊ အီရန်နဲ့ မြန်မာပြည်ကလို ပိုပြီးကောင်းမွန်ပွင့်လင်းတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း ပေါ်ပေါက်လာဖို့ ရုန်းကန်နေရတဲ့ သူတွေလို လူတွေပါဝင်ကြပါတယ်။

နိုင်ငံတကာ မူးယစ်ဆေး အရောင်းအဝယ်ကြောင့် ဒီအစိုးရထဲမှာ ပါနေတဲ့ တာဝန်ရှိသူတွေရဲ့ ချမ်းသာမှု ယုတ်လျော့မသွားဘဲ ကျော်ကြားပေ ဆိုတဲ့ ဖိနပ်တွေ၊ ဒီဇိုင်နာလက်ကိုင်အိတ်တွေကို မပြတ်ကိုင်နိုင်ကြပါတယ်။ သူတိုင်းပြည်ကနေ ထွက်ပြေးပြီး အပြင်မှာ နေနေရတဲ့ ကာရာကပ်စ် မြို့တော်ဝန်ဟောင်း လီယိုမိုနိုလိုပက်စ် (အခုသူ ဒီညီလာခံ ခန်းမထဲမှာ ရှိနေပါတယ်) က ဗင်နီဇွဲလားအတိုက်အခံတွေရတဲ့ အထောက်အပံ့ဆိုတာ မာဒူရိုအစိုးရ ရတဲ့ နိုင်ငံခြားအကူအညီနဲ့စာရင် ဘာမှပြောပလောက်တာ မဟုတ်၊ နှိုင်းယှဉ်စရာကို မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဘယ်လာရစ်က အတိုက်အခံနိုင်ငံရေးသမားတွေလိုပဲ ဗင်နီဇွဲလား အတိုက်အခံနိုင်ငံရေး အုပ်စုမှာလည်း အများနှစ်လိုတွဲ နိုင်ငံရေးဩဇာကြီးတဲ့သူတွေနဲ့ မြေပြင်က တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများစွာဟာ ပြည်သူ သန်းပေါင်းများစွာကို လမ်းပေါ်ထွက်ပြီး ဆန္ဒပြဖို့ ဆော်သြနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ တကယ်လို့သာ သူတို့တိုက်နေတဲ့ ရန်သူဟာ ခြစားယိုယွင်းနေတဲ့ ဗင်နီဇွဲလား အစိုးရတစ်ခုတည်းသာဆိုရင် အတိုက်အခံတွေ နိုင်ချင်နိုင်မှာပါ။ ဒါပေမယ့် လိုပက်ဒ်နဲ့ ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားတွေ တကယ်တိုက်နေရတာက သူတို့အစိုးရအပြင် သူတို့အစိုးရနဲ့ အတူရပ်ပြီး တတွဲတည်းရှိနေတဲ့ နိုင်ငံစုံ အာဏာရှင်အုပ်စုကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၁၉ ဟောင်ကောင်ဆန္ဒပြပွဲ

မတရားတာကို မခံနိုင်လို့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုထဲ ရောက်လာကြရတဲ့ များလှစွာသော သူတွေထဲမှာ ဘယ်လာရစ်က Svitlana Tsikhanouskaya တို့လို၊ ဟောင်ကောင်ဆန္ဒပြပွဲတွေထဲက ထူးထူးခြားခြား ထွက်လာတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေလို၊ ကျူးဘား၊ အီရန်နဲ့ မြန်မာပြည်ကလို ပိုပြီးကောင်းမွန်ပွင့်လင်းတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း ပေါ်ပေါက်လာဖို့ ရုန်းကန်နေရတဲ့ သူတွေလို လူတွေပါဝင်ကြပါတယ်။

ဒီလိုလှုပ်ရှားမှုက ပြည်သူတွေ တိုက်နေရတာက နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းကြီးတွေကို ခွစီးထားတဲ့သူတွေ၊ ဒေါ်လာ ဘီလီယံပေါင်းများစွာသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို နိုင်ငံရေးအသာစီးရဖို့ အတွက်သာ ရည်ရွယ်ပြီးလုပ်နေကြတဲ့ လူတွေကိုပါ။ သူတို့ တိုက်နေရတဲ့ လူတွေဟာ တရုတ်က တင်သွင်းလာတဲ့ ပြည်သူကို ထောက်လှမ်းစောင့်ကြည့်ရေး နည်းပညာတွေကို ဝယ်နိုင်ကြတယ်။ ရုရှားကနေ အလိုအလျောက် အကြီးအကျယ် ဆိုရှယ်မီဒီယာဝါဒဖြန့် စနစ် (bot) တွေ ဝယ်နိုင်ကြတယ်။

ဒီထက်ပိုပြီး သူတို့ တိုက်နေရတဲ့ အာဏာရှင်တွေနဲ့ အပေါင်းအပါတွေဟာ တိုင်းပြည်ထဲကလူတွေ၊ ပြင်ပက လူတွေရဲ့ မနှစ်မြို့ မကျေနပ်တဲ့ စိတ်ခံစားချက်၊ အထင်အမြင်တွေကို လုံးဝအရေးမစိုက်ဘဲ နေနိုင်ကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့တိုက်နေရတဲ့ အာဏာရှင်မဟာမိတ်များ အစုအဖွဲ့ကြီးဟာ ပိုက်ဆံနဲ့ လုံခြုံရေးကိုပဲ ပေးတာမဟုတ်ပါဘူး။ မမြင်လွယ်ပေမဲ့ အရေးကြီးတဲ့ (ပြည်သူကို မတရားတာ မမျှတတာ ဘာလုပ်လုပ်ရတယ် ဆိုတဲ့) လွတ်ငြိမ်းခွင့် (Impunity) ကို အချင်းချင်း ပေးထားကြတာပါ။

တရုတ်နဲ့ ရုရှားက ဆိုရင်လည်း နိုင်ငံတကာ အင်စတီကျူးရှင်းတွေမှာ သုံးလာတာကြာပြီဖြစ်တဲ့ လူ့အခွင့်အရေး စံချိန်စံညွှန်းတွေကို ငြင်းပယ် ငြင်းခုံနေလာခဲ့ကြတာ ဆယ်စုနှစ်တွေရှိပါပြီ။ လူ့အခွင့်အရေးဆိုတာ အနောက်အုပ်စုရဲ့ လက်ကိုင်တုတ်သာဖြစ်ပြီး သူတို့ဆီမှာ အကျုံးမဝင်ဘူးလို့ ပြောဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ ယူကရိန်းမှာ စစ်ပွဲထဲ အဲဒီလုပ်ရပ်တွေက ထွက်လာတဲ့ ရလဒ်တွေ မြင်ခဲ့ရပြီ။

တချိန်တုန်းက ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ခေါင်းဆောင်တွေဟာ (၂၀ ရာစုရဲ့ ဒုတိယနှစ် ၅၀ ကာလမှာ) အင်အားအကြီးဆုံး အာဏာရှင်တွေ ဖြစ်ခဲ့ကြပေမယ့် သူတို့ဟာ ကမ္ဘာကြီးက သူတို့အပေါ် ဘယ်လိုမြင်သလဲဆိုတာကို အင်မတန် ဂရုစိုက်ခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ဟာ သူတို့တိုင်းပြည်ရဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ်ကြီးမြတ်မှုကို ဂုဏ်တင်ပြောဆိုကြသလို ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး သူတို့ကို ဝေဖန်လာရင်လည်း ကုလသမဂ္ဂမှာ ဖိနှပ်နဲ့ စားပွဲထုပြီးတောင် ကန့်ကွက်ခဲ့ကြတာပါ။

ယနေ့ခေတ်မှာတော့ အာဏာရှင် နိုင်ငံစုံမဟာမိတ်အဖွဲ့ကြီးရဲ့ အကြမ်းကြုတ်ဆုံး အဖွဲ့ဝင်တွေဟာ သူတို့နိုင်ငံကို အပြင်က ဘယ်လိုပဲ ဝေဖန်ဝေဖန် ဂရုတောင် မစိုက်တော့ပါဘူး။ ဘယ်သူတွေက ဘာပြောတယ်ဆိုတာ အရေးမလုပ်တော့ဘူး။

မြန်မာပြည်က စစ်ခေါင်းဆောင်တွေဆိုရင် အမျိုးဘာသာ ဆိုတာနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ချမ်းသာအောင်လုပ်ဖို့ အာဏာလက်မလွှတ်ရဖို့က လွဲရင် ဘာနိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်မှ မရှိဘူး။ အီရန်က ခေါင်းဆောင်တွေ ဆိုရင်လည်း အနောက်မိစ္ဆာအုပ်စုက ဝေဖန်တယ်ဆိုတာမျိုးနဲ့ အရေးကို မလုပ်တော့ပါဘူး။ ကျူးဘားနဲ့ ဗင်နီဇွဲလားတို့ဆိုရင်လည်း ပြည်ပကလာတဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်မှန်သမျှကို ကိုလိုနီလက်သစ်တွေဆိုပြီး ပယ်ထားလိုက်တာပဲ။

မြန်မာ စစ်ကောင်စီခေါင်းဆောင် မင်းအောင်လှိုင်နှင့် ရုရှား အာဏာရှင် ပူတင်

တရုတ်နဲ့ ရုရှားက ဆိုရင်လည်း နိုင်ငံတကာ အင်စတီကျူးရှင်းတွေမှာ သုံးလာတာကြာပြီဖြစ်တဲ့ လူ့အခွင့်အရေး စံချိန်စံညွှန်းတွေကို ငြင်းပယ် ငြင်းခုံနေလာခဲ့ကြတာ ဆယ်စုနှစ်တွေရှိပါပြီ။ လူ့အခွင့်အရေးဆိုတာ အနောက်အုပ်စုရဲ့ လက်ကိုင်တုတ်သာဖြစ်ပြီး သူတို့ဆီမှာ အကျုံးမဝင်ဘူးလို့ ပြောဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ ယူကရိန်းမှာ

စစ်ပွဲထဲ အဲဒီလုပ်ရပ်တွေက ထွက်လာတဲ့ ရလဒ်တွေ မြင်ခဲ့ရပြီ။

နိုင်ငံတကာက ဝေဖန်မှုတွေဘယ်လိုပဲ လာလာ မထုံတက်တေး လုပ်တတ်ကြတဲ့ ခေတ်သစ် အာဏာရှင်တွေဟာ ပြည်သူတွေ ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြတာ၊ ပြည်သူတွေရဲ့ ကျယ်ပြန့်တဲ့ မကျေနပ်မှု ဖော်ပြတာတွေကိုတော့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် တုံ့ပြန်ကြတယ်။ ဗလာဒီမာပူတင်ဆိုရင် ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်တွေမှာ လူပေါင်းကိုးသန်းလောက်ကို ရွေးကောက်ခံ ဖြစ်ခွင့်မပေးဘဲ အယောင်ဆောင်ရွေးကောက်ပွဲကို မျက်နှာပြောင်ပြောင်နဲ့ ကျင်းပခဲ့တယ်။ သူ့အစိုးရက လိုလားတဲ့ ပါတီဟာ တခြားပါတီတွေ အားလုံးစုစုပေါင်းထက် မီဒီယာတွေပေါ်မှာ ၅ ဆလောက် အချိန်ပိုရပြီး ဖော်ပြခံရတယ်။ ပြီးတော့ မဲရေတွက်တဲ့အခါမှာလည်း ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် လျှို့ဝှက်စွာပဲ အဖြေတွေဟာ ပြောင်းလဲကုန်ကြတယ်။

အာဏာရှင် အမူအကျင့်အလေ့အထတွေ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ရနေတဲ့ အခြေအနေတွေက ခိုင်ခန့်တဲ့ ဒီမိုကရေစီတွေအထဲထိ အာဏာရှင်တွေ တိုးဝင် ခြေလှမ်းကျလာနိုင်အောင် ထောက်ပံ့ပေးနေပြန်တယ်။ သူတို့ဒီလို အောင်အောင်မြင်မြင် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နေတဲ့ ဥပမာတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ရုရှားဟာ အမေရိန်၊ ပြင်သစ်နဲ့ တခြားရွေးကောက်ပွဲမှာ သတင်းအချက်အလက်ပိုင်းမှာ ဝင်ပြီး ဩဇာလွှမ်းမိုးလို့ ရနေတယ်။ ဂျာမနီလိုမှာဆိုရင်လည်း ရုရှားက ထွက်တဲ့ဓာတ်ငွေ့ကို အဆမတန် မှီခိုနေရတာကြောင့် သူ့အကျိုးစီးပွားက ရှိနေပြန်တယ်။ ဒီလိုပဲ တူရကီတို့၊ ကမ္ဘောဒီးယားတို့ဆိုရင်လည်း တရုတ်ကို ဝေဖန်ရမှာ အင်မတန် တွန့်ဆုတ်ကြတယ်။

သိပ်မကြာခင်ကတော့ သူဟာ ဘူတာရုံတွေမှာ ရဲတွေကို နေရာချထားပြီး လူတွေကို ဖမ်းဆွဲလို့ စစ်တပ်ထဲ အတင်းဝင်ခိုင်းတာတွေ လုပ်နေပါပြီ။ မြန်မာပြည်စစ်အာဏာရှင်ဟာ ဆယ်ကျော်သက်တွေ အပါအဝင် ရာနဲ့ချီတဲ့ ဆန္ဒပြသူတွေကို ပစ်သတ်ခဲ့တဲ့အပေါ်မှာ နည်းနည်းမှ မှုတ်ခွံပုံမရှိပါဘူး။ တရုတ်အစိုးရကတော့ ဟောင်ကောင် လူထုဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှုကို ဖျက်ပစ်လိုက်နိုင်တာကို ကြွေးဝါးနေခဲ့တယ်။ အူဂါ (Uighur) လူနည်းစုကို အကျဉ်းစခန်းများစွာထဲမှာ ပိတ်ထားတဲ့ ကိစ္စကိုတော့ ဘာမှမဖြစ်သလို ဟန်ဆောင်၊ သတင်းအချက်အလက် ဘာမှမရအောင် ပိတ်ဆို့ထားတယ်။

အဆိုးဆုံးကတော့ အဲဒီလို ကမ္ဘာက ဘာပြောပြော အရေးမလုပ်တဲ့မူကနေ “မာဒူရို ပုံစံအုပ်ချုပ်မှု – Maduro Model” ဖြစ်လာတယ် (ဒီနာမည်ကို ဒီမိုကရေစီအရေး လှုပ်ရှားတဲ့ ဆာယ ပေါပိုဗစ် [Srdja Popvic] က ပေးခဲ့တာပါ)။ ဒီပုံစံနဲ့ သွားတဲ့ အာဏာရှင်တွေဟာ တိုင်းပြည်မှာ အဆုံးအရှုံးအကုန်အကျ ဘယ်လောက်ရှိရှိ အာဏာအတွက် ဒီအကုန်အကျတွေ ပေးဖို့ အဆင်သင့်ပဲ။ နိုင်ငံက ပြိုကျပျက်စီး Failed state စာရင်းဝင်သွားလည်း ရတယ်။ အထီးကျန် ပစ်ပယ်ခံရတာ၊ စီးပွားပျက်လို့ လူထုက ဆင်းရဲတွင်းထဲ ကျဆင်းသွားတာတွေလည်း ရတယ်။ အာဏာအတွက်ဆို ဘာပဲလုပ်ရလုပ်ရ ဖြစ်တယ်။

ဆီးရီးယားမှာတော့ အာဆတ်က ဒီလို “မာနူရီမော်ဒယ်” ကို ကျင့်သုံးသူဖြစ်တယ်။ ဘယ်လာရစ်မှာ လူကာရှန်ကို လုပ်ခဲ့တဲ့ ပုံစံလည်းဒါပဲ။ ကဘူးလ်ကို သိမ်းတုန်းက တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်တွေ စိတ်ထဲရှိတဲ့ အကြံမျိုးနဲ့လည်း တူပုံရတယ်။ သူတို့ပုန်းတိုင်းက လူ့အဖွဲ့အစည်း သာယာဝပြောဖို့ မဟုတ်ဘူး။ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံကြီး တိုးတက်ဖို့ မဟုတ်ဘူး။ အာဖဂန်နစ္စတန်ဟာ သူတို့အုပ်ချုပ်တဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ ဖြစ်နေဖို့ပဲ။

ဒီလိုပဲ ရုရှားမှာလည်း အတူတူပဲ။ ပူတင်က ကမ္ဘာကြီးနဲ့ ပျော်ပျော်ကြီးအဆက်ဖြစ်ပစ်ဖို့ ဝန်မလေးသူဆိုတာ ရှင်းတယ်။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ အဆုံးသတ်သွားတာ၊ ပြည်သူရဲ့ လူနေမှုအဆင့်အတန်းတွေ ကျဆင်းသွားတာတွေကို ဂရုမစိုက်ဘူး။ တာလီဘန်တွေလို၊ ဗင်နီဇွဲလားအစိုးရလိုပဲ ပူတင်အတွက်က သာမန်ရုရှားပြည်သူတွေ ပြေလည်ဖို့က အရေးမကြီးပါဘူး။ ဒါက သူ့အခုမျှော်မှန်းတာ မဟုတ်သလို နောင်လည်း ဟုတ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အမေရိကန်၊ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ ဩစတြေးလျ၊ ဂျပန်တို့ ဘယ်လို ထင်မြင်ယူဆသလဲ ဂရုမစိုက်ဘူး။ ကုလသမဂ္ဂမှာ၊ OSCE မှာ၊ လူ့အခွင့်အရေး အင်စတီကျူးရှင်းတွေထဲမှာ ရုရှားအကြောင်း ဘယ်လိုပြောပြော စိတ်မဝင်စားဘူး။

အာဏာရှင် အမူအကျင့်အလေ့အထတွေ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ရနေတဲ့ အခြေအနေတွေက ခိုင်ခန့်တဲ့ ဒီမိုကရေစီတွေအထဲထိ အာဏာရှင်တွေ တိုးဝင် ခြေလှမ်းကျလာနိုင်အောင် ထောက်ပံ့ပေးနေပြန်တယ်။ သူတို့ဒီလို အောင်အောင်မြင်မြင် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နေတဲ့ ဥပမာတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ရုရှားဟာ အမေရိန်၊ ပြင်သစ်နဲ့ တခြားရွေးကောက်ပွဲမှာ သတင်းအချက်အလက်ပိုင်းမှာ ဝင်ပြီး ဩဇာလွှမ်းမိုးလို့ ရနေတယ်။ ဂျာမနီလိုမှာဆိုရင်လည်း ရုရှားက ထွက်တဲ့ဓာတ်ငွေ့ကို အဆမတန် မှီခိုနေရတာကြောင့် သူ့အကျိုးစီးပွားက ရှိနေပြန်တယ်။ ဒီလိုပဲ တူရကီတို့၊ ကမ္ဘောဒီးယားတို့ဆိုရင်လည်း တရုတ်ကို ဝေဖန်ရမှာ အင်မတန် တွန့်ဆုတ်ကြတယ်။

အာဏာရှင်တွေရဲ့ တချို့သော ဩဇာလွှမ်းမိုးရေး အစီအစဉ်တွေဟာဆိုရင် သိပ်မမြင်သာဘူး။ အပြစ်တင်တာ၊ ဝေဖန်တာ မလုပ်ဘဲ အခွင့်အရေးပေးပြီး ကိုယ့်ဘက်ပါအောင် လုပ်တာမျိုးဖြစ်တယ်။ ဥပမာ တချို့ အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပကုမ္ပဏီတွေ သဘောပေါက်လာတာကတော့ အာဏာရှင်တွေနဲ့ လိုက်လျောညီထွေ နေပေးနိုင်ရင် သူတွေအတွက် စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းကောင်းတွေ ရှိနေတယ် ဆိုတာပါ။ ဥပမာ ၂၀၁၈ တုန်းက Mckinsey ကော်ပိုရေးရှင်းဟာ အူဂါမ္ဘတ်စလင်တွေကို လှောင်ထားတဲ့ စခန်းနဲ့ မိုင်အနည်းငယ်ပဲ ဝေးတဲ့နေရာတစ်ခုကို အပန်းဖြေဖို့ ရွေးချယ်လိုက်တယ်။ ဒီလိုရွေးချယ် ကျင်းပတဲ့အတွက် တရုတ်အစိုးရက ပြောနေသလို ရှင်ကျန်းမှာ ဘာမှ ဆိုးဆိုးရွားရွား ဖြစ်နေတာ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံပေးသလို ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အာဏာရှင် အသိုင်းအဝိုင်းက ခေါင်းဆောင်တွေက အတူတူ အလုပ်လုပ်နိုင်ကြတယ်။ အချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြတယ်။ တနိုင်ငံက ပြည်တွင်းရန်ကို နှိမ်နင်းဖို့ အချင်းချင်း အထောက်အပံ့တွေ ပေးကြတယ်။ ပြည်သူကို ထောက်လှမ်းရေးနည်းပညာတွေနဲ့ စောင့်ကြည့်နိုင်အောင် အချင်းချင်း သင်ပေးကြတယ်။

Mckinsey ဟာ ဒီလိုနေရာမှာ အပန်းဖြေဖို့ ရွေးတာ၊ အဲဒီမှာ လူ့အခွင့်အရေးအကြောင်း မပြောတာတွေအတွက် အကြောင်းရင်းခံက ရှိနေပြီသားပါ။ ဒီ အတိုင်ပင်ခံကုမ္ပဏီကြီး Mckinsey ဟာ တရုတ်အစိုးရပိုင် အကြီးဆုံး ကုမ္ပဏီ ၁၀၀ စာရင်းထဲက ကုမ္ပဏီ ၂၂ ခုမှာ အကြံပေးလုပ်နေတာကြောင့်ပါ။ အဲဒီလို အကြံပေးနေတဲ့ ကုမ္ပဏီထဲက တခုဆိုရင် အမေရိကန်ကို လန့်သွားစေခဲ့တဲ့ တောင်တရုတ်ပင်လယ်မှာ ကျွန်းတုကို တည်ဆောက်နေတဲ့ ဆောက်လုပ်ရေးမှာ ပါနေတဲ့ကုမ္ပဏီ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို Mckinsey တခုတည်းကို ရွေးပြောရတော့ မတရား ထိုးနှက်သလိုတော့ ဖြစ်တယ်။ တကယ်တမ်းပြောရင် နိုင်ငံတကာက အကြီးဆုံး ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတွေဟာ တရုတ်၊ ရုရှား၊ အီရန်နဲ့ တခြား များစွာသော အာဏာရှင်နိုင်ငံတွေနဲ့ ရှည်ကြာလှတဲ့ စီးပွားရေး၊ ငွေရေးကြေးရေး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အဆက်အစပ်တွေ ရှိနေကြတာပါပဲ။ ရုရှားက ငွေနဲ့ ဂျာမနီ အဓိပတိဟောင်းတွေကို အိတ်ထဲထည့်ထားလို့ရတယ်။ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့လည်း

ညစာစားလို့ရတယ်။ (အနောက်တိုင်းက) အိမ်ခြံမြေစီးပွားရေး ဧရာမပိုင်တဲ့ သူတွေသာ မဟုတ်ဘူး။ လန်ဒန်၊ လူဇင်ဘတ်နဲ့ မိုင်ယာမိက ဘဏ်တွေဟာလည်း အာဖရိက၊ အာရှနဲ့ လက်တင်အမေရိက၊ ဥရောပက အာဏာရှင်တွေရဲ့ ငွေမည်းတွေကို ငွေဖြူဖြစ်အောင်၊ ဘဏ်မှာ ငွေတွေ သိမ်းထားနိုင်အောင် ကူညီခဲ့ကြတာပဲ။ တခါတလေမှာ ဒီကိစ္စတွေရဲ့ အကျိုးဆက်ကို မြင်ရဖို့ မလွယ်ပေမယ့် အဲဒီလုပ်ရပ်တွေကြောင့်ပဲ အမေရိကနဲ့ ဥရောပမှာ ဓနဥစ္စာ မညီမျှမှုတွေ၊ ခြစားမှုတွေ တိုးလာခဲ့ပြီး ဒီမိုကရေစီကိုလည်း အကျဘက်ကို တွန်းပို့နေခဲ့သလို ဖြစ်လာတယ်။

တရုတ် အာဏာရှင် ရှီကျင့်ဖျင်နှင့် ရုရှားအာဏာရှင် ပူတင်

အာဏာရှင်နိုင်ငံများမဟာမိတ် ဒီလောက်ကြီးထွားလာတာကို မထိန်းနိုင်တဲ့ အကြောင်းတရားတွေမှာ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတွေမှာ အမြစ်တွယ်နေတဲ့ အားနည်းချက်တွေကြောင့်လည်း ဖြစ်တယ်။ တချို့ အားနည်းချက်တွေကိုတော့ အာဏာရှင်တွေဘက်က ပိုပြီးနက်ရှိုင်းလာအောင် တမင် ကြံစည်အားထုတ်ကြတာ ဖြစ်တယ်။

လက်ရှိ (အာဏာရှင်ရပ်တည်မှု) ဇာတ်လမ်းမှာ အားလုံးအတွက် သင်ခန်းစာ ယူစရာရှိပါတယ်။ သတိထားစရာလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အာဏာရှင် အသိုင်းအဝိုင်းက ခေါင်းဆောင်တွေက အတူတူ အလုပ်လုပ်နိုင်ကြတယ်။ အချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြတယ်။ တနိုင်ငံက ပြည်တွင်းရန်ကို နှိမ်နင်းဖို့ အချင်းချင်း အထောက်အပံ့တွေ ပေးကြတယ်။ ပြည်သူကို ထောက်လှမ်းရေးနည်းပညာတွေနဲ့ စောင့်ကြည့်နိုင်အောင် အချင်းချင်း သင်ပေးကြတယ်။

သူတို့တောင် ဒီလိုလုပ်နိုင်ကြတယ်ဆိုရင် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတွေကရော ဒီလိုအာဏာရှင်တွေကို ပြန်ပြီးတွန်းကန်ဖို့ ဘာလို့ အတူတူ အလုပ် မလုပ်နိုင်ရမှာလဲ။ ဒီမိုကရေစီစိုးမိုးတဲ့ ကမ္ဘာလို့ပြောရင် တိတိကျကျ ရည်ညွှန်းချင်တာရှိပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီအစိုးရတွေ သက်သက်ကိုပဲ ရည်ညွှန်းချင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရုရှား၊ ဟောင်ကောင်၊ ဘယ်လာရုစ်၊ အီရန်၊ ဗင်နီဇွဲလား၊ မြန်မာ၊ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား၊ ကျူးဘားနဲ့ တခြားကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အများကြီးက ဒီမိုကရေစီအရေး လှုပ်ရှားနေကြတဲ့ အတိုက်အခံတွေကိုပါ ထည့်ပြောတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုနိုင်ငံတွေ အကြောင်းကိုပြောရင် တနေရာနဲ့ တနေရာက အဆက်အစပ် မရှိကြသလို၊ နေရာတိုင်းမှာ ဖြစ်နေတာက တမျိုးစီပါလို့ ရှုမြင်ခဲ့ကြတာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ ဟုတ်ပါတယ်၊ မတူတာတွေလည်း တနိုင်ငံစီမှာ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အခြေအနေတွေဟာ ဆက်စပ်နေကြပါတယ်။ အခုဆိုရင် အရင်ကထက်ပိုပြီး နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဆက်စပ်မှုတွေ ရှိလာနေကြတယ်။ ရန်သူက တဦးတယောက်တည်း ဖြစ်လာလို့ပါ။ ရန်သူဟာ ပူတင်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ရှီကျင့်ဖျင်လည်း မဟုတ်ဘူး။ မာဒူရိုလည်း မဟုတ်ဘူး။ အာဏာရှင်နိုင်ငံစုံ မဟာမိတ် ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးပါ။

အာဏာရှင်တွေ အချင်းချင်း ကူညီထောက်မ နေကြတာက သူတို့ နိုင်ငံအသီးသီးထဲက ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုတွေကို အပြင်လူမပါဘဲ တိုက်ထုတ်ဖို့ အားမရှိဘူးဆိုတာ သိလာကြလို့ပါ။ အာဏာရှင်တွေဟာ ပိုပြီး ဆတ်ဆတ်ထိမခံ ဖိနှိပ်တဲ့ပြန်လာကြတာလည်း သူတို့ကို ဆန့်ကျင်နေသူတွေမှာ ပိုပြီး ခိုင်လုံတဲ့ ရပ်တည်ချက်တွေ၊ အကြောင်းပြချက်တွေရှိနေတာကို သိတာကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

တကမ္ဘာလုံးက ဒီမိုကရေစီအရေး လှုပ်ရှားသူတွေမှာ အချိတ်အဆက်တွေ အတိုင်းအတာတခုအထိ ရှိကြတယ်ဆိုတာ မှန်ပါတယ်။ ဒီတိုင်ပေလို နေရာမှာ အခန်းတခန်းတည်း အတူတူ အခုလို စုရုံးနေကြတာက သက်သေပဲ မဟုတ်လား။ ဒီမိုကရေစီအတွက် နိုင်ငံတကာလှုပ်ရှားမှု၊ အော်စလို လွှပ်လပ်ရေးဖိရမ်ဟာလည်း နောက်တပတ်မှာ ကျင်းပမှာ ဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာ့လွတ်လပ်ရေး ကွန်ဂရက်ကလည်း နောက်လဆိုရင် Vilnius မှာ ကျင်းပမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီညီလာခံတွေအားလုံးဟာ ကမ္ဘာတဝန်းလုံးက ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားသူတွေကြား ပိုပြီး ဆက်ဆံရေးခိုင်မာလာဖို့ပဲ

ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အစည်းအဝေးတွေမှာ တွေ့ကြုံရုံနဲ့တော့ မလုံလောက်နိုင်ပါဘူး။ အားလုံး ဝိုင်းဝန်းကြံဆောင်ကြမှ ဖြစ်မှာပါ။ အတူတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်တာတွေ ရပ်လုံးပေါ်လာမှသာ အရာထင်နိုင်မှာပါ။

ဥပမာ ဒီအခန်းထဲက လူအတော်များများဟာ အာဏာသုံးပြီး ခိုးဝှက်လုယက်မှုတွေ၊ အကျင့်ပျက်ခြစားပြီး ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ကြီးပွားနေတဲ့ အခြေအနေတွေကို ဆန့်ကျင်ဖော်ထုတ်ဖို့ လှုပ်ရှားနေကြတယ်။ ဒီလှုပ်ရှားမှုထဲက လူတွေဟာ ကိုယ့်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ထိပ်တန်းရာထူးတွေက ခိုးထားတာတွေကို ဖော်ထုတ်တဲ့နေရာမှာ ကျွမ်းကျင်ကြတယ်။ ဒီလိုကျွမ်းကျင်မှုကို နိုင်ငံထဲမှာသာမက နိုင်ငံတကာအဆင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရင် မကောင်းဘူးလား။ ချိတ်ဆက်လုပ်ကြမယ်။ တနိုင်ငံက ကိစ္စကို တခြားနိုင်ငံတွေကလည်း ဝိုင်းအသံထွက်နိုင်အောင် လုပ်ကြရင် မကောင်းဘူးလား။ ကိုယ့်နိုင်ငံက ကိစ္စတွေကိုပဲ ဖော်ထုတ်တာမဟုတ်ဘဲ အာဏာရှင်နိုင်ငံ အချင်းချင်းကြားထဲက အဆက်အစပ်တွေကိုပါ ဖော်ထုတ်ဖို့ မသင့်ဘူးလား။ ဒီအကြောင်းတွေကို လူတွေထဲရောက်အောင် ပြောပြကြတဲ့အခါ ပိုကောင်းတဲ့နည်းတွေကို ရှာဖွေပြောကြရင် မဖြစ်ဘူးလား။ Youtube ကပဲဖြစ်ဖြစ် တခြားဆိုရှယ်မီဒီယာကပဲဖြစ်ဖြစ် အားလုံးဝိုင်းပြီးပြောဆိုကြဖို့ပါ။

ဒီခန်းမထဲမှာ အကျင့်ပျက်ခြစားတာတွေ နည်းသွားအောင် ငွေကြေးစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ ကိုယ့်အစိုးရကိုယ် ဆော်သြနေတဲ့အလုပ်တွေမှာ အတွေ့အကြုံများတဲ့ သူတွေလည်း ပါကြပါတယ်။ ဒီလို အစိုးရတွေကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်တဲ့ အလုပ်တွေကို နိုင်ငံတကာအဆင့်မှာ ဆောင်ရွက်ကြရင် ဘယ်လိုနေမလဲ။ နိုင်ငံများစွာက လှုပ်ရှားသူတွေ ဒေသန္တရအချိန်တွေကို ကျော်လွန်ပူပေါင်းပြီး နိုင်ငံတကာ အချိတ်အဆက်နဲ့ လုယက်ခိုးဝှက် သိုဝှက်ထားတဲ့ အာဏာရှင်တွေကို ရင်ဆိုင်ဖော်ထုတ်တဲ့ နေရာမှာ ပူးပေါင်းနိုင်ကြဖို့ပါ။ အဲဒီလိုဆိုရင် ဥပဒေတွေ ပိုကောင်းလာအောင် လုပ်လို့ရချင်ရလာမယ်။ လူတွေ ပိုပြီး သိမြင်ပါဝင်လာအောင်လုပ်နိုင်မယ်။

နည်းပညာဘက်၊ ငွေကြေးဘက်၊ ဥပဒေအရေးဘက်၊ အာဏာရှင်ရဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးဘက် အစရှိတဲ့ ကဏ္ဍတွေမှာလည်း အလားတူပဲ အဆိုပြုချင်ပါတယ်။ လုပ်နိုင်တဲ့ကိစ္စတွေဟာ စာရင်းအရှည်ကြီး ဖြစ်သွားမှာပါ။ ဒီနေရာမှာ ကျမအနေနဲ့ စာရင်းရွတ်ပြဖို့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အခု ဒီမှာထိုင်နေကြတဲ့ သူတွေဟာ ဒီလိုအရေးကိစ္စတွေမှာ ကျွမ်းကျင်သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ လာမယ့်ဆယ်စုနှစ်ရဲ့ ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုကို ပုံဖော်ပေးမယ့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အသစ်တွေ လုပ်ကြမယ့် သူတွေပါ။ နည်းပညာနဲ့ နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းသစ်တွေကို အတူတကွ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ကြပြီး အလုပ်ဖြစ်အောင် အားထုတ်ကြမယ့် သူတွေပါ။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ကတော့ ၂၀ ရာစုကို ပြန်ကြည့်ရင် အဲဒီကာလဟာ နှေးကွေးတယ်၊ ဘက်မညီတဲ့ ရုန်းကန်မှုတွေ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီက အဆုံးမှာ ကွန်မြူနစ်၊ ဖက်ဆစ်၊ အစွန်းရောက် မျိုးချစ်ဝါဒတွေကို အနိုင်ယူခဲ့တယ်။ ၂၁ ရာစုကတော့ အခုထိမြင်တာပြောရရင် နောက်ပြန်သွားနေသလို ဖြစ်နေပါတယ်။ စတန်းဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်က ပညာရှင် လယ်ရီဒိုင်းမွန်းပြောသလို ဒီမိုကရေစီ ဆုတ်ယုတ်မှုကြီး ဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ ဒီအဆိုကို ကောက်ယူခဲ့တဲ့ စစ်တမ်းတိုင်းက ထောက်ခံနေကြတယ်။ ဒီမိုကရေစီ ဆုတ်ယုတ်လာတာဟာ အာဏာရှင်နိုင်ငံတွေမှာချည်း မဟုတ်ဘဲ ခိုင်ခန့်တဲ့ဒီမိုကရေစီစနစ် ထွန်းကားတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာတောင် မြင်နေကြရတယ်။

ဒါပေမယ့် တဘက်က ကြည့်ရင်တော့ ဒီလိုတွေးနိုင်ပါတယ်။ အာဏာရှင်တွေ အချင်းချင်း ကူညီထောက်မ နေကြတာက သူတို့ နိုင်ငံအသီးသီးထဲက ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုတွေကို အပြင်လူမပါဘဲ တိုက်ထုတ်ဖို့ အားမရှိဘူးဆိုတာ သိလာကြလို့ပါ။ အာဏာရှင်တွေဟာ ပိုပြီး ဆတ်ဆတ်ထိမခံ ဖိနှိပ်တဲ့ပြန်လာကြတာကလည်း သူတို့ကို ဆန့်ကျင်နေသူတွေမှာ ပိုပြီး ခိုင်လုံတဲ့ ရပ်တည်ချက်တွေ၊ အကြောင်းပြချက်တွေရှိနေတာကို သိတာကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်သူတွေဟာ ဒီမိုကရေစီအရေး လှုပ်ရှားသူတွေရဲ့ စကားကို နားထောင်ကြတယ်။ နိုင်ငံရေးလွတ်လပ်ခွင့်ရလိုတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ အာသီသက လျော့ပါးသွားတယ်လို့ မရှိဘူး။

အာဏာရှင်တွေနဲ့ လူထုရဲ့ရင်ဆိုင်မှုတွေ ပိုပြီးပြင်းထန်လာရတဲ့ အကြောင်းကတော့ ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှုတွေဘက်က ပိုပြီးအကျိုးအကြောင်းနဲ့ ပြောဆိုနိုင်တာ၊ ပိုပြီးစုဖွဲ့လာနိုင်တာကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီကမ္ဘာသစ်ရဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေကို ရင်ဆိုင်နိုင်တဲ့ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်ရှိ ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှုဘက်မှာ ရှိတယ်လို့ ကျမ အသေအချာ ပြောနိုင်ပါတယ်။

<https://burma.irrawaddy.com/opinion/viewpoint/2022/11/07/255807.html>

စစ်ကောင်စီ၏ လေကြောင်းနှင့် လက်နက်ကြီး ပစ်ကူကို အနီးကပ်ကြည့်ရှုခြင်း

By အေးချမ်းဆု | 7 November 2022

တောရိုင်း တိရိစ္ဆာန်တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုများတွင် အစွယ်ရှိသူက အစွယ်ကို အားကိုးသည်။ ဦးချိုရှိသူက ဦးချိုကို အားကိုးသည်။ ခွါရှိသူက ခွါကို အားကိုးသည်ကို တွေ့ရ၏။ သူတို့အတွက်ကတော့ သဘာဝတရားက ပေးသည့်အပေါ်တွင်သာ အသုံးပြုရသည့် မဟုတ်ပါလော။

လူသားမျိုးနွယ်ချင်း တိုက်ခိုက်မှုတွင် အစပိုင်းက ခွန်အားဗလအပေါ်တွင်သာ အခြေပြုကြသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဤသို့ မဟုတ်တော့ပေ။ လူသားတို့ အသိဉာဏ်ပညာ၊ တီထွင်ဖန်တီးမှုတို့အပြင် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုများက တဆင့် သဘာဝက ပေးသည့် ခွန်အားဗလကိုသာ အားကိုးသည်မှ တစစပြောင်းလဲလာ၏။

ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ခဲ၊ ဓါး၊ လှံ၊ လေး၊ မြား၊ မီးပေါက်သေနတ်မှသည် ယနေ့ခေတ်တွင်တော့ ခေတ်မှီလက်နက်မျိုးစုံကို အသုံးပြုလာကြသည်။ ခွန်အား ဗလကြီးသူအား တယောက်ချင်းရင်ဆိုင်ရာမှ အားနည်းသူအများဖြင့် စုပေါင်း၍ အနိုင်ယူခြင်း၊ အတိအလင်း စိန်ခေါ်တိုက်ခိုက်ရာမှ အလစ်အငိုက် တိုက်ခိုက်လာကြခြင်းတို့ ပြုလုပ်လာကြ၏။

စစ်လက်နက်စွမ်းအား ကွာခြားသော်လည်း မလွှဲမရှောင်သာ စစ်ပွဲများရင်ဆိုင်ရသည့်အခါ တဖက်၏ အားသာချက်ကို မည်သို့ ရင်ဆိုင်မည်နည်း၊ မိမိအားသာချက်ကို မည်သို့ဖန်တီးမည်ဆိုသည်ကို စစ်လက်နက်အင်အားနည်းသူတို့ဖက်က စဉ်းစားရန်၊ ဉာဏ်ကိုလွှာ၍ အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပေ၏။

ထို့ပြင် ခေတ်မှီစစ်လက်နက်များ ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ နည်းပညာ လျှို့ဝှက်ချက်အရ၊ ငွေကြေးဓန တတ်နိုင်စွမ်းအရ စစ်လက်နက်ပိုင်ဆိုင် အသုံးပြုနိုင်စွမ်းလည်း ကွာခြားလာသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လူသားမျိုးနွယ်များ၏ တိုက်ပွဲများ၊ စစ်ပွဲများတွင်လည်း စစ်လက်နက် အသုံးပြုနိုင်စွမ်း ကွာခြားသည့် စစ်ပွဲများစွာ ကြုံတွေ့လာရ၏။

မြန်မာလေတပ်ပိုင် MIG 29 တိုက်လေယာဉ်

စစ်လက်နက်စွမ်းအား ကွာခြားသော်လည်း မလွှဲမရှောင်သာ စစ်ပွဲများရင်ဆိုင်ရသည့်အခါ တဖက်၏ အားသာချက်ကို မည်သို့ ရင်ဆိုင်မည်နည်း၊ မိမိအားသာချက်ကို မည်သို့ဖန်တီးမည်ဆိုသည်ကို စစ်လက်နက်အင်အားနည်းသူတို့ဖက်က စဉ်းစားရန်၊ ဉာဏ်ကိုလွှာ၍ အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပေ၏။

မြေပြင်တိုက်ပွဲများတွင် အမြဲတမ်း တပ်မတော်များ ဖွဲ့စည်းထားနိုင်ပြီး ဘဏ္ဍာရေး ထောက်ပံ့မှုရှိသော စစ်တပ်များသည် လေကြောင်းပစ်ကူနှင့် လက်နက်ကြီး ပစ်ကူအားကိုယူ၍ မြေပြင်တိုက်ပွဲဆင်နွှဲလေ့ရှိသည်။ သမရိုးကျ ဗျူဟာကို သုံးစွဲ လေ့ရှိသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။

၎င်းတို့ စစ်ဆင်မည့်နေရာ၊ မြို့ရွာ၊ တပ်စခန်းများကို လေကြောင်းပစ်ကူ၊ လက်နက်ကြီးပစ်ကူများဖြင့် တရစပ် ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်ပြီးမှ မြေပြင်တိုက်ခိုက်ရေးတပ်များက ဝင်ရောက်ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ၎င်းတို့စခန်းများ၊ မြို့ရွာများ အတိုက်ခံရသောအခါတွင် လေကြောင်းပစ်ကူ၊ လက်နက်ကြီးပစ်ကူပေး၍ ၎င်းတို့မြေပြင်တပ်များကို အကာအကွယ် ပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။

ထိုအခါတွင် မလွဲမရှောင်သာ စစ်ပွဲဆင်နွှဲရသည့် စစ်လက်နက် အင်အားနည်းပါးသူများဖက်မှ ထိုစစ်ပွဲကို အနိုင်တိုက်ရန် ပြင်ဆင်ဖို့ လိုအပ်သည်။

ပထမ ပြင်ဆင်ရမည့်မှာ စိတ်ဓါတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်၏။ လေကြောင်းနှင့်လက်နက်ကြီးအသာရတိုင်း စစ်ပွဲကို အနိုင်ရလေ့မရှိ ဆိုသည်ကို မိမိတပ်ဖွဲ့ဝင်များကြားနှင့် မိမိအား ထောက်ခံသည့်လူထုကြားတွင် အခိုင်အမာ စိတ်ဓါတ်စိုက်ထူရန် လိုအပ်သည်။

ပထမ ပြင်ဆင်ရမည့်မှာ စိတ်ဓါတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်၏။ လေကြောင်းနှင့်လက်နက်ကြီးအသာရတိုင်း စစ်ပွဲကို အနိုင်ရလေ့မရှိ ဆိုသည်ကို မိမိတပ်ဖွဲ့ဝင်များကြားနှင့် မိမိအား ထောက်ခံသည့်လူထုကြားတွင် အခိုင်အမာ စိတ်ဓါတ်စိုက်ထူရန် လိုအပ်သည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ်မှ စတင်သည့် ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲအတွင်း ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၅ နှစ်အထိ ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း အမေရိကန်စစ်တပ် ထဲထဲဝင်ဝင် ပါဝင်ခဲ့၏။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်စာရင်းအရ အမေရိကန်နှင့် မဟာမိတ်စစ်တပ်အင်အား ၆ သိန်းခန့်နှင့် တောင်ဗီယက်နမ်စစ်တပ် အင်အား ၈ သိန်းခွဲခန့်သည် မြောက်ဗီယက်နမ်နှင့် မဟာမိတ်စစ်အင်အား ၅ သိန်းခန့်အား တိုက်ခိုက်ရာတွင် အမေရိကန်နှင့် တောင် ဗီယက်နမ်တပ်များသည် လေကြောင်းနှင့် လက်နက်ကြီးပစ်ကူကိုအဓိကထားခဲ့၏။

ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲအတွင်း ဗုံးကြဲနေသော အမေရိကန် လေယာဉ်

ထိုဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကာလအတွင်း အမေရိကန်တို့ဖက်မှ လေကြောင်းပျံသန်းမှု အကြိမ်ရေ ၅ သန်းခွဲခန့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကာလအတွင်း ကြုံချခဲ့ ဗုံးတန်ချိန်သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလက အသုံးပြုခဲ့သည့် ဗုံးတန်ချိန်ထက် ပိုသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ထိုအချိန်ကာလကလည်း အမေရိကန်၏ လေကြောင်းပစ်ကူနှင့် လက်နက်ကြီးပစ်ကူသည် ကမ္ဘာတွင် ခေတ်အမှီဆုံး ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့သော် ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲပြီးဆုံးပြီး မြောက်ဗီယက်နမ်နှင့် ဗီယက်ကောင်းတို့ အောင်ပွဲခံသည်။ အမေရိကန်တို့ ဗီယက်နမ်မှ ဆုတ်ခွာရသည်။

နောက်စစ်ပွဲတခုမှာ အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲ ဖြစ်၏။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၇ ရက်တွင် အစပြုပြီး ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဩဂုတ် လ ၃၀ ရက်နေ့ထိ အနှစ် ၂၀ နီးပါး ကြာမြင့်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့် မဟာမိတ်တပ်များက ထိုစစ်ပွဲအတွင်း လေကြောင်းပစ်ကူနှင့် လက်နက်ကြီး ပစ်ကူကို အဓိက အသုံးပြုခဲ့၏။

အမေရိကန်စစ်တပ်သည် ကမ္ဘာ့ခေတ်အမှီဆုံး လေကြောင်းပစ်ကူနှင့် လက်နက်ကြီးပစ်ကူ အသုံးပြုခဲ့သော်လည်း အဆုံးသတ်တွင် အနိုင်မရခဲ့ပါ။ အဓိကအကြောင်းမှာ ဗီယက်နမ်မှာရာ အာဖဂန်မှာပါ ပြည်သူလူထု အများစုကို စည်းရုံးနိုင်ခြင်းမရှိ၍ ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ခေတ်အမှီဆုံး၊ နည်းပညာအမြင့်ဆုံး လက်နက်ဆန်းများကို အသုံးပြုခဲ့သည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ်မရှိပေ။ ထို့ပြင် စစ်သုံးစားရိတ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ထီလီယံနှင့်ချီ၍ အသုံးပြုခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် အမေရိကန်တို့ ကဘူးမှ ဆုတ်ခွာ၍ မပြီးသေးမီပင် တာလီဘန်တို့က ကဘူးကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရ၏။

ဤစစ်ပွဲနှစ်ခုမှ တွေ့ရသည်မှာ အမေရိကန်စစ်တပ်သည် ကမ္ဘာ့ခေတ်အမှီဆုံး လေကြောင်းပစ်ကူနှင့် လက်နက်ကြီးပစ်ကူ အသုံးပြုခဲ့သော်လည်း အဆုံးသတ်တွင် အနိုင်မရခဲ့ပါ။ အဓိကအကြောင်းမှာ ဗီယက်နမ်မှာရာ အာဖဂန်မှာပါ ပြည်သူလူထု အများစုကို စည်းရုံးနိုင်ခြင်းမရှိ၍ ဖြစ်သည်။

နှစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ပြည်သူလူထုအများစုကို စည်းရုံးပြီး ကျယ်ပြန့်သည့် ပြောက်ကျားစစ်ပွဲဆင်နွှဲမှုကို ခေတ်ကာလအလိုက် ခေတ်အမှီဆုံး၊ နည်းပညာအမြင့်ဆုံး လေကြောင်းပစ်ကူနှင့် လက်နက်ကြီးပစ်ကူ အသာစီးရမှုက အဆုံးသတ်တွင် အနိုင် မရနိုင်ခဲ့သည့် အကောင်းဆုံး သက်သေများပင် ဖြစ်၏။

လက်ရှိ ယူကရိန်းစစ်ပွဲတွင်လည်း ရုရှားကို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ခြင်းမှာ အမေရိကန်နှင့်မဟာမိတ်များ၏ အထောက်အကူရခြင်းက အကြောင်း အချက်တခုဖြစ်နိုင်သော်လည်း ယူကရိန်း ပြည်သူများ၏ ကြံ့ကြံ့ခိုင်သော စိတ်ဓါတ်က အဓိက ဖြစ်သည်။

အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ပွဲအတွင်း အမေရိကန်စစ်တပ်၏ လေကြောင်းချီစစ်ဆင်ရေးတခု

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင်ကြည့်ပါက အမေရိကန်က ခေတ်မီ စစ်လက်နက် ပစ္စည်းပေါင်းစုံထောက်ပံ့ထားသော အာဖဂန်အစိုးရ စစ်တပ်သည် အမေရိကန်တို့ ဆုတ်ခွာသည်နှင့် အာဖဂန်သမ္မတလည်း နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်ပြေးပြီး စစ်တပ်ကလည်း တခဏအတွင်း ပြိုပျက်သွားခဲ့သည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အမေရိကန်လေတပ်နှင့် အမြောက်တပ်၊ ဒုံးတပ်တို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အတိုင်းအတာအရ လည်းကောင်း၊ နည်းပညာပိုင်းအရရော နိမ့်ပါးသည့် စကစ၏ လေကြောင်းပစ်ကူ၊ လက်နက်ကြီးပစ်ကူများသည် ၎င်းတို့ကို စစ်အောင်နိုင်စေသည့် အကြောင်းအချက်မဟုတ်ပေ။

လူထုနှင့် တော်လှန်ရေးအင်အားစုများကို အကြောက်တရားဝင်အောင် ခြိမ်းခြောက်နိုင်သည့် အခြေအနေသာ ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လူထုနှင့်တော်လှန်ရေးအင်အားစုအနေနှင့် မကြောက်တရား ကိုင်စွဲပြီး တုန့်ပြန်ရန် လိုအပ်သည်။

လက်ရှိ ရုရှသောက်နီးဂဏန်း အချက်အလက်များအရ စစ်ကောင်စီ လေတပ်တွင် MIG - 29၊ JF - 17၊ Nanchang Q5၊ Chengdu J7၊ Shangyan J6 စသည့် တိုက်လေယာဉ် အမျိုးအစားများ စုစုပေါင်း ၈၃ စီး၊ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် အပေါ့စား တိုက်လေယာဉ်အဖြစ် အသုံးပြု၍ရသော လေယာဉ် ၂၉ စီးရှိပြီး A5 ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ ရှိသည်။

လက်တွေ့တွင် ၎င်းတို့၏ လေကြောင်းနှင့် လက်နက်ကြီးပစ်ကူ အနေအထားကို ခြုံငုံသုံးသပ်ပြီး မည်သို့ တုန့်ပြန်မည်ဆိုသည်ကိုသာ နည်းလမ်းရှာရန်အား ဒုတိယပိုင်းအနေနှင့် ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်၏။

လက်ရှိ ရရှိသောကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များအရ စစ်ကောင်စီ လေတပ်တွင် MIG – 29၊ JF – 17၊ Nanchang Q5၊ Chengdu J7၊ Shangyan J6 စသည့် တိုက်လေယာဉ် အမျိုးအစားများ စုစုပေါင်း ၈၃ စီး၊ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် အပေါ့စား တိုက်လေယာဉ်အဖြစ် အသုံးပြု၍ရသော လေယာဉ် ၂၉ စီးရှိပြီး A5 ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ ရှိသည်။

ထို့ပြင် ရုရှားမှ SU 30 လေယာဉ် ၆ စီး မှာယူထားရာ နှစ်စီးမှာ နေပြည်တော်သို့ ရောက်ရှိနေပြီ ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာ လေယာဉ်မှူးများ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် မစီးနိုင်သေးပေ။

တရုတ်မှ JF 17 အမျိုးအစား တိုက်လေယာဉ် ၁၆ စီးနှင့် လေ့ကျင့်ရေးနှင့် အပေါ့စားတိုက်လေယာဉ်များ တရုတ်မှ အစီး ၅၀၊ ရုရှားမှ ၁၀ မှာယူထားရာ မကြာမီ အသုတ်လိုက် ရောက်ရှိဖွယ်ရှိသည်။ (သို့သော် လက်ဝယ်ရှိသော ထိုလေယာဉ်များ မြန်မာ့ကောင်းကင်ယံအတွင်း ပျံတက်လာသည်ကို မတွေ့ရသေးပေ။ လေယာဉ်များ၏ စစ်ပွဲအတွင်း တိုက်ခိုက်နိုင်မှုအပေါ် သံသယရှိနေကြသည်။)

တော်လှန်ရေး အင်အားစုများ အနေနှင့် မိမိစခန်း သို့မဟုတ် တိုက်ပွဲဖြစ်သည့်နေရာနှင့် အနီးဆုံး လေယာဉ် ရဟတ်ယာဉ်အခြေပြုရာများကို တွက်ဆထားခြင်း၊ လေကြောင်းကင်းထောက်များ အဆင့်ဆင့်ထားရှိခြင်း၊ တိုက်ပွဲများကို အမြန်အဆုံးသတ်ခြင်း၊ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ဒဏ်ခံနိုင်သည့် ဗုံးခိုကျင်းများ၊ ခေါင်ကတုတ်ဘန်ကာများ တည်ဆောက် ခြင်း၊ မိမိစခန်း၊ မိမိရွာအနီး ရဟတ်ယာဉ်ဆင်းနိုင်သော မြေပြန့်များအား မိုင်းများ၊ ညောင့်အကြီးများ ထောင်ထားခြင်း၊ မီးကွင်းများပြင်ဆင်ထား၍ မီးရှို့ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် လိုသည်။

ထို့ပြင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ် ၂၅ စီး၊ MI 35 တိုက်ခိုက်ရေး ရဟတ်ယာဉ် ၉ စီး၊ ဘက်စုံသုံး ရဟတ်ယာဉ် အစီး ၇၀ ခန့်ရှိ၏။ သို့ဖြစ်ရာ စကစ၏ လေယာဉ်အင်အားအရ တိုင်းပြည်အနှံ့ဖြစ်ပွားနေသည့် တိုက်ပွဲဖြစ်သည့်နေရာတိုင်းအား လေကြောင်း ပစ်ကူပေးရန် ပြင်ဆင်နေသည်ဟု ဆိုရမည်။

သို့ဖြစ်ရာ အတန်အသင့်ကြီးသည့် တိုက်ပွဲတိုင်း၊ အရေးပါသည့် စခန်းများ (ရဲစခန်းငယ်ဖြစ်စေ) အား တိုက်ခိုက်သည့် တိုက်ပွဲတိုင်းမှစ၍ လေကြောင်းပစ်ကူလာနိုင်သည်ကို သတိပြုရန်လို၏။ ထို့အတူ ယခု စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မကွေးတိုင်းတွင် ပြုလုပ်နေသကဲ့သို့ လေကြောင်းချီ တိုက်ခိုက်ခြင်းများကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည်ကို သတိပြုရန်လိုသည်။

စကစ လေတပ်သည် လေတပ်စခန်းဌာနချုပ် ၁၀ ခုထားရှိသော်လည်း လက်ရှိတွင် မင်္ဂလာဒုံ၊ မှော်ဘီ၊ တောင်ငူ၊ မိတ္ထီလာ၊ မကွေး လေတပ်စခန်းများနှင့် တံတားဦး လေယာဉ်ကွင်းများအား အသုံးပြု၍ လေယာဉ်တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ပြီး ရဟတ်ယာဉ် တိုက်ခိုက်မှုများအား တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်များ၌ အခြေပြု ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ၏။

လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုတွင် အမြင့်ဆုံး ပေါင် ၅၀၀ ဗုံးအား အများဆုံး အသုံးပြုပြီး (ပေါင် ၁၀၀၀ ဗုံး အသုံးပြုမှု ရှိပြီဖြစ်သော်လည်း) ၃၀ မမ စက်သေနတ်နှင့် ဒုံးကျည်အငယ်စားများ အသုံးပြုသည်ကို တွေ့ရ၏။

သို့ဖြစ်ရာ တော်လှန်ရေး အင်အားစုများ အနေနှင့် မိမိစခန်း သို့မဟုတ် တိုက်ပွဲဖြစ်သည့်နေရာနှင့် အနီးဆုံး လေယာဉ် ရဟတ်ယာဉ်အခြေပြုရာများကို တွက်ဆထားခြင်း၊ လေကြောင်းကင်းထောက်များ အဆင့်ဆင့်ထားရှိခြင်း၊ တိုက်ပွဲများကို အမြန်အဆုံးသတ်ခြင်း၊ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ဒဏ်ခံနိုင်သည့် ဗုံးခိုကျင်းများ၊ ခေါင်ကတုတ်ဘန်ကာများ တည်ဆောက် ခြင်း၊ မိမိစခန်း၊ မိမိရွာအနီး ရဟတ်ယာဉ်ဆင်းနိုင်သော မြေပြန့်များအား မိုင်းများ၊ ညောင့်အကြီးများ ထောင်ထားခြင်း၊ မီးကွင်းများပြင်ဆင်ထား၍ မီးရှို့ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် လိုသည်။

စစ်ကိုင်း၊ မကွေးဒေသများတွင် မြေပြန့်များ၍ နေရာတိုင်းတွင် ရဟတ်ယာဉ်ဆင်းရန် လွယ်ကူသော်လည်း မိမိအနီးတွင် မဆင်းနိုင်အောင် အဟန့်အတားပြုလုပ်ထားပြီး အချိန်ဆွဲနိုင်ပါသည်။ ရဟတ်ယာဉ်များ မြေပြင်ဆင်းချိန် ဝိုင်းဝန်း ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ရန် ပြင်ဆင်ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ထားခြင်းများ ပြုလုပ်ထားနိုင်သည်။

လက်ရှိတွင် စစ်ကောင်စီတပ်သည် အင်အား အများစုကို မသုံးစွဲနိုင်သဖြင့် မြေပြင်တွင် တိုက်ခတ်ရေးရဟတ်ယာဉ်များဖြင့် ပစ်ခတ်ပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် တပ်များသယ်ဆောင် ချထားကာ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို စစ်ကိုင်း၊ မကွေးဒေသများတွင် အများဆုံးပြုလုပ်လာသည်။

ဤသို့ ရဲတင်းစွာပြုလုပ်ခြင်းမှာ ဒေသခံတော်လှန်ရေးရဲဘော်များ၏ အတွေ့အကြုံနည်းမှုနှင့် ပစ်ခတ်မှု၊ လက်နက်ခဲယမ်း အားကို တွက်ဆပြီး ပြုလုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ အတွေ့အကြုံရှိပြီး လက်နက်ခဲယမ်းအား ပစ်ခတ်မှုရှိသော တိုင်းရင်းသား တပ်ဖွဲ့များရှိရာဒေသများတွင် ထိုသို့ မလုပ်ရဲပေ။

တပ်အင်အားကို ဖြန့်ခွဲထားခြင်း၊ လူစုလူဝေးပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပွဲလမ်းပြုလုပ်ခြင်းများ လျော့ချသတိထားခြင်း၊ စစ်သင်တန်း ကျောင်းများတွင် ဗုံးခိုကျင်းများ တူးထားပြီး လေကြောင်းရန်ကင်းထားခြင်း တို့အပြင် မိမိဒေသ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီ သော တုန့်ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ပြင်ဆင်ထားသင့်၏။

လေယာဉ်ပစ်လက်နက် ဝယ်ယူရေးနှင့် ပတ်သက်လျှင် လွယ်ကူလှသည် မဟုတ်ပေ။ ဝယ်ယူရရှိပါကလည်း နေရာအနှံ့အား တပ်ဆင်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဤသို့သော အခြေအနေတွင် ပို၍ ဝယ်ရလွယ်ကူသည့် ၁၂.၇ မမ (ပွိုင့် ၅)၊ ၂၀ မမ စက်သေနတ်များ ဝယ်ယူပြီး လေကြောင်းရန်ကို အပြည့်အဝ မကာကွယ်နိုင်တောင်မှ ဟန့်တားရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည်မှ စတင်စဉ်းစားရန် လိုအပ်ပါသည်။

လေကြောင်းတိုက်ခိုက်ခြင်းအား သတိထားရန် လိုအပ်သော်လည်း အလွန်အကျွံ စိုးရိမ်ရန်တော့ မလိုအပ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်ကောင်စီ လေတပ်၏ တိုက်စွမ်းရည်မှ လက်တွေ့တွင် မမြင့်လှပေ။ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီး ကတည်းက လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ထောင်ချီပြုလုပ်ခဲ့ ပြီ ဖြစ်သော်လည်း လက်တွေ့တွင် တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့များ ပြောပလောက် အောက် ထိခိုက်မှု မရှိပေ။

လေယာဉ်ပစ်လက်နက် ဝယ်ယူရေးနှင့် ပတ်သက်လျှင် လွယ်ကူလှသည် မဟုတ်ပေ။ ဝယ်ယူရရှိပါကလည်း နေရာအနှံ့အား တပ်ဆင်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဤသို့သော အခြေအနေတွင် ပို၍ ဝယ်ရလွယ်ကူသည့် ၁၂.၇ မမ (ပွိုင့် ၅)၊ ၂၀ မမ စက်သေနတ်များ ဝယ်ယူပြီး လေကြောင်းရန်ကို အပြည့်အဝ မကာကွယ်နိုင်တောင်မှ ဟန့်တားရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည်မှ စတင်စဉ်းစားရန် လိုအပ်ပါသည်။

သူ့မြေပြင်တပ်ကို မှား၍ဗုံးကြဲမိ၍ သေသည်က ပိုများနိုင်သည်။ များများစားစား ကျဆုံးသည်က အနံ့ပါ ပွဲကဲ့သို့ ပွဲလမ်း သဘင်ပြုလုပ်နေစဉ် ပေါင်တထောင်ဗုံးများ ကြဲ၍ ထိခိုက်သည်သာ ရှိသေး၏။

စစ်မြေပြင်တွင် စိုးရိမ်သလောက် ထိခိုက်မှု မရှိပေ။ ဥကရိန်း တိုက်ပွဲပြင်းထန်သည့်လက KNU တပ်ဖွဲ့အား တလအတွင်း လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု အကြိမ် ၄၀၀ ကျော်ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ဖက်မှ လေကြောင်းကြောင့် ထိခိုက်သူ လက်ချိုးရေတွက်၍ ရ၏။

စစ်ကိုင်းတိုင်းအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်က လေကြောင်းချီစစ်ဆင်ရေး အများအပြား ကျင့်သုံးသည်

ကော့ကရိတ်တိုက်ပွဲအတွင်း တရက်တည်း လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ၅၄ ကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း လေကြောင်းကြောင့် တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ဖက်မှ ထိခိုက်သူမရှိသလောက်ဖြစ်သည်။

ခေတ်မီ မျိုးဆက်သစ်လေယာဉ်များ၊ နည်းပညာမြင့် လေယာဉ်များပိုင်ဆိုင်ပြီး ကြွားလုံးထုတ်နေသော် လက်တွေ့ရလဒ်က အပြောနှင့်တခြားဖြစ်၏။ ဤသည်မှာ တဖက်ကကြည့်လျှင် စစ်ကောင်စီ လေသူရဲများ၏ အရည်အချင်း ညံ့ဖျင်း၍ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်။

စစ်ကောင်စီ လေသူရဲများသည် သူခိုး စိတ်ဓါတ်ဝင်နေသူများဖြစ်၏။ လေတပ်စခန်းတိုင်းတွင် ဆီခိုး ရောင်းပြီး ခွဲဝေစားနေကြသည်မှာ လူတိုင်းသိသည့် လျှို့ဝှက်ချက်ဖြစ်သည်။ မိမိအဖွဲ့အစည်း ပစ္စည်း ပြန်ခိုးသည်ကို လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အဖြစ် သဘောထားသည့်စိတ်ဓါတ်ရှိသူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားမှု မရှိသည်မှာ အံ့ဩစရာ မရှိပေ။

စစ်ကောင်စီ လေသူရဲများသည် သူခိုး စိတ်ဓါတ်ဝင်နေသူများဖြစ်၏။ လေတပ်စခန်းတိုင်းတွင် ဆီခိုး ရောင်းပြီး ခွဲဝေစားနေကြသည်မှာ လူတိုင်းသိသည့် လျှို့ဝှက်ချက်ဖြစ်သည်။ မိမိအဖွဲ့အစည်း ပစ္စည်း ပြန်ခိုးသည်ကို လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အဖြစ် သဘောထားသည့်စိတ်ဓါတ်ရှိသူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားမှု မရှိသည်မှာ အံ့ဩစရာ မရှိပေ။

စစ်ကောင်စီတပ်များ ပေါပေါများများသုံးနိုင်သည့်တခု လက်နက်ကြီးပစ်ကူဖြစ်သည်။ တန်ပြန်ပစ်ခတ်ရန် အလှမ်းမီသည့် လက်နက်ကြီး မရှိသည့် တော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့များအတွက် သတိပြုစရာဖြစ်သည်။ အမြောက်များ၊ အမြောက်ဆံများ ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်လာနိုင်ပြီးနောက် လက်ရှိတွင် စစ်ကောင်စီတပ်၌ အမြောက်တပ်ရင်း ၁၀၀ ကျော် ဖွဲ့စည်းထား ရှိသည်။

ထို့ပြင်ခြေလျင်/ ခြေမြန်တပ်ရင်းများတွင်လည်း ၆၀ မမ၊ ၈၂ မမ မော်တာများ တပ်ဆင်ပေးထားသည်။ အမြောက်တပ်ရင်းများ၊ အမြောက်စခန်းများတွင်သာမ ခြေလျင်၊ ခြေမြန်တပ်ရင်းဌာနချုပ်များ၊ စစ်တိုင်းဌာနချုပ်များတွင် အမြောက်များ တွဲဖက်ထားပြီး တိုက်ပွဲဖြစ်သည်နှင့် အမြောက်ပစ်ကူပေးလေ့ ရှိ၏။

စစ်ကောင်စီ အမြောက်တပ် အများဆုံး အသုံးပြုလုပ်ရှိသည့် အမျိုးအစားမှာ ၁၀၅ မမ နှင့် ၁၂၀ မမ တို့ဖြစ်၏။ စစ်ကောင်စီ တပ်တွင် ၁၅၅ မမနှင့် အတွဲလိုက်ပစ်သည့် ဒုံးပစ်စင်များရှိသော်လည်း လက်တွေ့မြေပြင်တွင် အသုံးပြုမှု ရှားသေးသည်။

သို့ဖြစ်ရာ တော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့၏ ခံတပ်စခန်းများတွင် ၁၀၅ မမနှင့် ၁၂၀ မမ အမြောက်ဆံခံနိုင်သည့် ခေါင်ကတုတ်ဘန်ကာနှင့် ဗုံးခိုကျင်းများ တူးထားရန်လိုအပ်၏။ ဗုံးခိုကျင်းနှင့် ခေါင်ကတုတ်မရှိသည့် နေရာများတွင် စစ်ပွဲဖြစ်ပါက အနည်းဆုံး မြေတွင်ကပ်၍ ဝပ်နေခြင်း၊ ပြေးလွှားမှု မပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အမြောက်ဆံအန္တရာယ်ကို လျော့ချနိုင်သည်။

ချုပ်၍ဆိုလျှင် စစ်ကောင်စီသည်သူ၏ အားသာချက်ဖြစ်သည့် လေကြောင်းပစ်ကူ၊ လက်နက်ကြီးပစ်ကူကို သုံးမည်သာ ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း အဆိုပါအချက်သည် စစ်ပွဲအနိုင်အရှုံးအတွက် အဆုံးအဖြတ်မပေးနိုင်ပါ။

သို့သော်လည်း လက်တွေ့ စစ်မြေပြင်တွင် ရင်ဆိုင်နေရသော တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့များအနေနှင့် လေကြောင်းပစ်ကူ၊ လက်နက်ကြီး ပစ်ကူ အန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်မည့်နည်းလမ်းများ ရှာထားရန်လိုအပ်၏။ သတိထားရန်လိုအပ်၏။

လေကြောင်းပစ်ကူ၊ လက်နက်ကြီးပစ်ကူသည် စစ်ပွဲအနိုင်အရှုံးအတွက် အဆုံးအဖြတ်မပေးနိုင်ပါ။ သို့သော်လည်း လက်တွေ့ စစ်မြေပြင်တွင် ရင်ဆိုင်နေရသော တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့များအနေနှင့် လေကြောင်းပစ်ကူ၊ လက်နက်ကြီး ပစ်ကူ အန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်မည့်နည်းလမ်းများ ရှာထားရန်လိုအပ်၏။ သတိထားရန်လိုအပ်၏။

စစ်ကောင်စီ၏ လေကြောင်းနှင့် လက်နက်ကြီး တိုက်ခိုက်မှုကို ကြံ့ကြံ့ခံသွားဖို့လိုသည်။ လေကြောင်းနှင့်လက်နက်ကြီး တိုက်ခိုက်မှုများလေ စစ်ကောင်စီအဖို့ စစ်စားရိတ်ကြီးမားမှုကို ရင်ဆိုင်ရလေဖြစ်ပြီး ကိုယ့်ရှုးကိုပတ်သည့် အဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်ပေလိမ့်မည်။

နောက်တချက်မှာ စစ်ကောင်စီ၏ လေတပ်နှင့် အမြောက်တပ်သည် အရပ်သားပစ်မှတ်များဖြစ်သည့် စာသင်ကျောင်း၊ ဆေးရုံ၊ ဘာသာရေးအဆောက်အအုံမကျန် မြို့ရွာအိုးအိမ်များကို ပစ်ခတ်ဖျက်ဆီးနေသည့်ဖြစ်ရာ တော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့များ အနေနှင့် လေကြောင်းနှင့် လက်နက်ကြီးရန် ကာကွယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လူထုအားပညာပေးခြင်း၊ လူထုအတွက်ဗုံး ခိုကျင်းများ တူးရေးအား လှုံ့ဆော်ခြင်းတို့အား စည်းရုံးလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။

(အေးချမ်းဆုသည် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ သုတေသီတဦး ဖြစ်သည်။)

<https://burma.irrawaddy.com/article/2022/11/07/255815.html>

အန်စီအေစာချုပ်အတိုင်း လျှောက်လှမ်းမှ နိုင်ငံအေးချမ်းမည်ဟု အာဏာသိမ်းစစ်ခေါင်းဆောင် ပြော

Published By DVB | 7 November, 2022

တနိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးစာချုပ် (အန်စီအေ) လမ်းကြောင်းအတိုင်း လျှောက်လှမ်းတာကပဲ အားလုံးမျှော်မှန်းထားတဲ့ အေးချမ်းသာယာတဲ့ နိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ဆောက်နိုင်မယ်လို့ အာဏာသိမ်းစစ်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်က ပြောပါတယ်။

ဒီနေ့ နိုဝင်ဘာ ၇ ရက်နေ့မှာ ကျရောက်တဲ့ ကရင်ပြည်နယ်နေ့ အခမ်းအနားအတွက် ပေးပို့တဲ့ သဝဏ်လွှာမှာ အခုလို ပြောဆိုလိုက်တာဖြစ်ပြီး အန်စီအေစာချုပ်ဟာ တိုင်းရင်းသား

လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ အဆိုပြုချက်တွေနဲ့အညီ သက်ဆိုင်သူအားလုံး သဘောတူ ရေးဆွဲထားတာဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ပြီးတော့ နောင်လာမယ့် မျိုးဆက်သစ်တွေအတွက် ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အမွေအနှစ်တခုကို ချန်ထားရစ်ဖို့ လိုအပ်သလို ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းတွေကို မြန်မြန်လုပ်ဖို့လိုတယ်လို့လည်း ပြောပါတယ်။

ဒီပြောဆိုချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အန်စီအေရေးဆွဲတာမှာ ထဲထဲဝင်ဝင် ပါဝင်လာခဲ့သူ တယောက်ဖြစ်တဲ့ ပအိုဝ်းအမျိုးသားဖက်ဒရယ်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ ခွန်မြင့်ထွန်းက စစ်ကောင်စီအနေနဲ့ အန်စီအေကို အသုံးပြုပြီး အတုအယောင် ငြိမ်းချမ်းရေးကိုပဲ ဖော်ဆောင်တယ်လို့ မြင်ကြောင်း ပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့ အခုမြင်တာကတော့ အန်စီအေကတော့ စိတ်သဘောထား အရိုးအတိုင်းပဲ လုပ်ဖို့လိုတယ်။ အခု စစ်ကောင်စီကနေပြီးတော့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တွေကို ခေါ်တွေ့နေတာကတော့ အန်စီအေကို အကောင်အထည်ဖော်တာ မဟုတ်ဘူး။ အန်စီအေကို အသုံးပြုပြီးတော့ အတုအယောင် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ဆောင်နေတယ်လို့ပဲ ကျနော်တို့ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။”

ဒါကြောင့် စိတ်ရင်းစေတနာမှန်မထားဘဲနဲ့ အန်စီအေကို အသုံးပြုပြီး အတုအယောင် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ဆောင်နေတာကတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးမရနိုင်ဘူးလို့လည်း သူက ဆိုပါတယ်။

အန်စီအေမှာ ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားခြင်းမရှိတဲ့ ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ (ကေအန်ပီပီ) ပြောခွင့်ရသူ ဦးအောင်ဆန်းမြင့်ကတော့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံကို အခြေခံတဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဟာ တိုင်းရင်းသားတွေလိုလားတဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖြစ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့ ခဏခဏပြောပြီလေ။ ကျနော်တို့ ၂၀၀၈ ကိုအခြေခံတဲ့ နိုင်ငံရေး ချဉ်းကပ်မှုမျိုးကတော့ ကျနော်တို့တိုင်းရင်းသားတွေ လိုချင်တဲ့ နိုင်ငံရေးလိုလားချက်နဲ့ ဘယ်လိုမှ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလေ နော်။ ဆိုတော့ စစ်တပ်ရဲ့ နိုင်ငံရေးမှာ ဆက်လက်ပါဝင်နေပြီးတော့မှ ကျနော်တို့ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဆန္ဒဖြစ်တဲ့ ကျနော်တို့ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ကို ကျနော်တို့ ဘယ်လိုမှ ပြဌာန်းနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုတော့ အန်စီအေ

အခြေခံတဲ့ ၂၀၁၈ က ကျနော်တို့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးနိုင်တဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံ မဟုတ်ဘူးလေနော်။ အဲတော့ ရှင်းနေပါတယ်။ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်ဘူးပေါ့နော်။”

အာဏာသိမ်းစစ်ခေါင်းဆောင်ကတော့ သူတို့အနေနဲ့ ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးကို အလေးအနက်ထား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေတဲ့အတွက် အန်စီအေ လက်မှတ်ရေးထိုးထားတဲ့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေနဲ့ လက်မှတ်မထိုးသေးတဲ့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေအနေနဲ့ တိုင်းပြည်အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းကြောင်းပေါ် အမြန်ဆုံး လျှောက်လှမ်းကြရမယ်လို့ သဝဏ်လွှာမှာ ဖော်ပြပါတယ်။

ဒါ့အပြင် နိုင်ငံအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရာမှာလည်း ပြည်ပစွက်ဖက်မှု ကင်းစင်စွာနဲ့ တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကိုအချင်းချင်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အဖြေရှာတာနဲ့ပဲ အောင်မြင်နိုင်မယ်လို့ ပြောဆိုထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/562627>

အာဆီယံခေါင်းဆောင်များညီလာခံ၌ မြန်မာ့အရေး အဓိကဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာတခု ဖြစ်နိုင်

Published By DVB | 7 November, 2022

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဖနွမ်းပင်မှာ အခုသီးတင်းပတ် ကျင်းပဖို့ရှိတဲ့ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေးနဲ့ ဆက်စပ်အစည်းအဝေးတွေမှာ ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးနိုင်ငံတွေရဲ့ခေါင်းဆောင်တွေပါ တက်ရောက်ကြလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ထားကြပြီး ဒီအစည်းအဝေးမှာ မပြေလည်သေးတဲ့ မြန်မာ့အရေးကိုလည်း အဓိကထား ဆွေးနွေးဖွယ်ရှိတယ်လို့ နိုင်ငံရေးကျွမ်းကျင် ပညာရှင်တွေက ခန့်မှန်းကြပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဘာလီနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်တို့မှာ G20 စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံ ၂၀ ခေါင်းဆောင်များအစည်းအဝေးနဲ့ APEC အာရှပစိဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေရဲ့ ဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးတွေရှိ နေတာကြောင့် အာဆီယံဒေသကို ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးနိုင်ငံတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေ လာရောက်ဖို့ရှိနေပါတယ်။

စစ်ခေါင်းဆောင် မင်းအောင်လှိုင်ကိုယ်တိုင် ပါဝင်သဘောတူညီခဲ့တဲ့ အာဆီယံ ဘုံသဘောတူညီချက် ၅ ရပ်ကို စစ်ကောင်စီက လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိခဲ့တာကြောင့် မြန်မာ့ပဋိပက္ခတွေ ပြေလည်စေရေးအတွက် အာဆီယံရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို ပြီးခဲ့တဲ့ ရက်သတ္တပတ်အတွင်း အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတွေ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။

အဲဒီနောက် ဖရိုဖရဲဖြစ်နေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရေးမှာ အကြမ်းဖက်မှုတွေရပ်တန့်ဖို့ မြန်မာစစ်ကောင်စီကို ခိုင်မာတဲ့အချိန်ကာလတစ်ခု သတ်မှတ်ပေးဖို့ အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတွေက သဘောတူညီခဲ့ကြပါတယ်။

အာဆီယံနိုင်ငံတွေက မြန်မာ့အရေးကို တော်တော်စိတ်ပျက်နေကြပြီလို့ ယူဆကြောင်း စင်ကာပူနိုင်ငံရဲ့ နန်ယန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်မှာ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ လက်ထောက်ပါမောက္ခ ဒိုင်လန်လိုက South China Morning Post သတင်းစာကို ပြောပါတယ်။

ဝန်ကြီးများအဆင့်အစည်းအဝေးတွေမှာသာ မကဘဲ အာဆီယံအစည်းအဝေးတွေတိုင်းမှာ စစ်ကောင်စီရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေမတက်ရောက်နိုင်အောင် တားမြစ်တာလိုမျိုး မြန်မာစစ်အာဏာရှင်တွေကို ပိုပြီးထိရောက်တဲ့နည်းတွေနဲ့ ပိတ်ဆို့ဖိအားပေးတာတွေကို အခုတစ်ခေါက်ညီလာခံမှာ ဆောင်ရွက်ကြလိမ့်မယ်လို့လည်း ယူဆကြောင်း သူကပြောပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့လတွေအတွင်းမှာ လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်အဖွဲ့ (HRW) အပါအဝင် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေက မြန်မာနိုင်ငံကို အာဆီယံအဖွဲ့ကနေ အပြီးတိုင်ထုတ်ပယ်ဖို့ တောင်းဆိုကြတာတွေရှိနေပြီး အာဆီယံက မြန်မာစစ်ကောင်စီကို ဘယ်အတိုင်းအတာထိ ဘယ်လောက်ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပိတ်ဆို့အရေးယူမယ်ဆိုတာကိုတော့ စောင့်ကြည့်ရမှာပဲလို့ ဆိုပါတယ်။

မြန်မာစစ်တပ်ကို နိုင်ငံရေးမှာ နောက်ဆုတ်သွားအောင် အာဆီယံက လုပ်နိုင်မယ်လို့ မထင်ပေမဲ့ အာဆီယံဟာ မြန်မာစစ်တပ်ထင်တိုင်းကြံနေတာကို လက်ပိုက်ကြည့်နေသလိုတော့ နေလို့မရဘူးလို့ ဒိုင်လန်လိုကပြောပါတယ်။

“ရလဒ်ကတော့ အကောင်းဆုံး ဖြစ်ချင်မှဖြစ်မှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အာဆီယံအနေနဲ့ ဖြေရှင်းဖို့ ကြိုးစားနေပါတယ်ဆိုတဲ့ ပုံမျိုးတော့ ဖြစ်မှရမယ်။ အခုချိန်မှာ ဒီပြဿနာက အာဆီယံအတွက် စိန်ခေါ်မှုအများဆုံးပြဿနာတွေထဲက ဖြစ်လိမ့်မယ်။

မြန်မာနိုင်ငံကို အာဆီယံမှာ ပါဝင်ပတ်သက်မှုတွေ ပိုမိုလျော့ချတာတွေဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာကို စင်ကာပူနိုင်ငံအမျိုးသားတက္ကသိုလ်မှာ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပူးတွဲ ပါမောက္ခအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေတဲ့ ချုံဂျာအန်ကလည်းထောက်ခံခဲ့ပါတယ်။

ထို့အတူ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုတွေ ရပ်တန့်ပြီး ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုတွေ ဆောင်ရွက်ဖို့အတွက် မြန်မာစစ်အာဏာရှင်တွေကို အာဆီယံက ဖိအားပေးတာ ဒါမှမဟုတ် စည်းရုံးတာတွေမလုပ်နိုင်ခဲ့တာကိုလည်း သူကထောက်ပြခဲ့ပါတယ်။

ရှုပ်ထွေးပြီး အမြဲတမ်းပြောင်းလဲနေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံကမြေပြင်အခြေအနေတွေအပေါ် မတူညီတဲ့အစိုးရတွေ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးနိုင်ရေးအတွက် အာဆီယံရဲ့ ဝင်ရောက်မစွက်ဖက်ရေးမူဝါဒ လမ်းစဉ်နဲ့ ဆောင်ရွက်ချက်တွေဟာ ဘယ်လောက်ခက်ခဲတယ်ဆိုတာကို သိမြင်လာကြမှာပါလို့ ဆိုပါတယ်။

အခုနှစ်ရဲ့ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ ညီလာခံမှာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်တွေကိုပါ ထည့်သွင်းဆွေးနွေးနိုင်သလို၊ အရင်နှစ်တွေနဲ့မတူဘဲ ရုရှားရဲ့ ယူကရိန်းကျူးကျော်စစ်၊ ထိုင်ဝမ်ရေလက်ကြားအရေးနဲ့ မြောက်ကိုရီးယားရဲ့ လတ်တလောနားကျည်စမ်းသပ်နေမှုတွေကပါ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များညီလာခံကို ပိုပြီးဖိအားများစေလိမ့်မယ်လို့ ခန့်မှန်းထားကြပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/562603>

ကျား/မအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ရေး အစီအစဉ်မရှိကြောင်း UNOCHA ၏ ထုတ်ပြန်မှုအပေါ် KWO တုန့်ပြန်

နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်၊ ၂၀၂၂ခုနှစ်။ ကေအိုင်စီ

ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးရုံး (UNOCHA)၏ ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလ ၁ရက် နေ့က ထုတ်ပြန်သည့် အစီရင်ခံစာတွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း စစ်ကောင်စီ၏ ထိန်းချုပ်မှုပြင်ပတွင် ကျား/မအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု (GBV) ပပျောက်ရေးလုပ်ဆောင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများမရှိကြောင်း ထုတ်ပြန်မှုအပေါ်

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး-KWO က နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့ ရက်စွဲဖြင့် အိတ်ဖွင့်ပေးစာ ပြန်လည်ပေးပို့ တုန့်ပြန်လိုက်သည်။

ကရင်ပြည်နယ်၏ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU ထိန်းချုပ်ရာ နယ်မြေများအတွင်း ကျယ်ပြန့်သည့် လူထုအခြေပြု GBV ဝန်ဆောင်မှုများစွာရှိနေသော်လည်း UNOCHA ၏ အကြွင်းမဲ့ လျစ်လျူရှုခံရမှု အပေါ် အံ့သြတုန်လှုပ်မိကြောင်း KWO ၏ တုန့်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။

KWO၏ ပြောခွင့်ရ နော်ကညောဖောက် “ကျမတို့ ဒီကျားမ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု ဆိုင်ရာ အကူအညီပေးရေးကို

လုပ်လာတာ ကြာခဲ့ပြီ။ သူတို့က စစ်တပ်က ထုတ်ပြန်တဲ့ အချက်အလက်တွေကိုပဲ ယူပြီးတော့ တကယ်ဖြစ်တဲ့ နေရာတွေကိုလည်း သူတို့ မရောက်သလို ထောက်ပံ့မှုလည်း မပေးခဲ့ဖူးဘူး။ ဒါတွေက မမှန်ဘူးလေ။ ကျမတို့ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းတွေကို အသိအမှတ်ပြုမှုလည်းမရှိခဲ့ဘူး။” ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် လက်ရှိကာလတွင် စစ်ကောင်စီ နှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရမည့်ကာလမျိုးမဟုတ်သလို တစ်ဖက်တစ်ခြမ်းတည်း ကြည့်ရမည်မဟုတ်ဘဲ ယခုလို ထုတ်ပြန်မှုများကြောင့် နောက်ဆက်တွဲ ရလဒ်များအနေဖြင့် လက်တွေ့ခံစားရသူများ အကူအညီအထောက်အပံ့များ မရရှိနိုင်ကြတော့ကြောင်း လည်း နော်ကညောဖောက် ဆက်ပြောသည်။

UNOCHA ၏ ထုတ်ပြန်မှုအရ ကရင်ပြည်နယ်၊ မြဝတီမြို့နယ်တွင် GBV ကိစ္စရပ်များအပေါ် စီမံလုပ်ဆောင်သည့် အေဂျင်စီအဖွဲ့အစည်းများမရှိကြောင်း၊ လက်ရှိတွင် တရားဝင် မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ကူညီမှုဖြင့် တရားဝင် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိနေကြောင်းနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းနှင့် ကရင်၊ မွန်ပြည်နယ်များရှိ စစ်ကောင်စီ၏ ထိန်းချုပ်မှု ပြင်ပနေရာများတွင် GBV အတွက် ဝန်ဆောင်ပေးမှု ကင်းမဲ့နေကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။

သို့သော် KWO အနေဖြင့် ကျား/မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုအတွက် အကူအညီပေးရေး လုပ်ဆောင်မှုကို KNU၏ ထိန်းချုပ်နယ်မြေ ခရိုင် (၇)ခုလုံးတွင် ကူညီလုပ်ဆောင်လာသည်မှာ ဆယ်စုတစ်ခုကျော်လာ ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း နှင့် အာဏာသိမ်းပြီးချိန်ကတည်းကစ၍ အရှိန်မြင့်လာသည့် ပဋိပက္ခနှင့် ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်မှု ကြားကာလတိုင်အောင် GBV ခံစားခဲ့ရသူ ၁၈၆ ဦးကို ကူညီပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ကွန်မြူနတီအဖွဲ့ဝင် ၇,၅၀၀ ခန့်ကိုလည်း GBV ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးမြှင့်တင်မှုကို ပေးနိုင်ခဲ့ကြောင်းနှင့် ဆက်လက်လုပ် ဆောင်ပေးနေကြောင်း KWO ၏ အိတ်ဖွင့်ပေးစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

GBV အပေါ် ကာလရှည်ကြာလုပ်ဆောင်လာခဲ့သော ကွန်မြူနတီအခြေပြု အမျိုးသမီး အုပ်စုများနှင့် ကွန်မြူနတီ ဖွဲ့စည်းပုံ တည်ရှိနေမှုအပေါ် UNOCHA အနေဖြင့် အသိအမှတ်ပြုရန် ပျက်ကွက်နေခြင်း သည် အရည်အချင်း မပြည့်မီဘဲ တာဝန်ယူမှုကင်းမဲ့ကာ OCHA ၏ အစီရင်ခံစာပါ အခြားကဏ္ဍများ အပေါ်လည်း ယုံကြည်အားထားရမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးခွန်ထုတ်စရာဖြစ်စေကြောင်း KWO ၏စာတွင် အပြင်းအထန် ဝေဖန်ထောက်ပြထားသည်။

ထို့အပြင် UNOCHA အနေဖြင့် ကွန်မြူနတီအခြေပြု အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ဆောင်မှု အစီအစဉ်များအပေါ် လျစ်လျူရှုမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး လူသိရှင်ကြား တောင်းပန်ရန်နှင့် အလားတူ ဖြစ်ရပ် မျိုး နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်မံဖြစ်စေရန် အာမခံချက်ပေးရန်လည်း KWO ၏ အိတ်ဖွင့်စာတွင် တောင်းဆိုထားသေးသည်။

ဆက်လက်ပြီးအလှူရှင်များအနေဖြင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ဆိုင်ရာ အချက်အလက် များအတွက် UNOCHA တစ်ခုတည်းသာလျှင် အားထားခြင်းမပြုဘဲ မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းတွင် ပြည့်စုံလုံလောက်သော

အကူအညီပေးရေး တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် လိုအပ်ချက်များကိုရရှိရန် နယ်စပ်အခြေစိုက် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုက်ရိုက်တွေ့ဆုံပြီး လိုအပ်ချက်များအတွက် ၎င်းတို့ကို တိုက်ရိုက် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုလမ်းကြောင်းဖော်ဆောင်ပေးရန်ကိုလည်း KWOက တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

အလားတူပြီးခဲ့သည့် မေလ ၅ ရက်နှင့် ၆ ရက်အထိ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဖနွမ်းပင်မြို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ လူသားချင်း စာနာမှု အကူအညီများပေးနိုင်ရေး အတိုင်ပင်ခံ အစည်းအဝေးတွင် စစ်ကောင်စီ၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ဝန်ကြီး ဦးကိုကိုလှိုင်ကို တက်ရောက် ခွင့်ပြုပြီး အကူအညီပေးရေးကို စစ်ကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားရန် အာဆီ ယံ၏ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီပေးရေးစင်တာ (ASEAN AHA Centre) နှင့်ကုလ သမဂ္ဂလူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီပေးရေး ညှိနှိုင်းရေးရုံး (UNOCHA) တို့က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဖူးသည်။

အဆိုပါ ဆုံးဖြတ်ခဲ့မှုအပေါ် လက်မခံကြောင်း အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) နှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်း (EAO) ၃ ဖွဲ့က ပူးတွဲသဘောထား ထုတ်ပြန် ကန့်ကွက်ခဲ့သေး သည်။

<https://kicnews.org/2022/11/ကျား-မအခြေပြု-အကြမ်းဖက်မ/>
